

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2023

**Gmina Czernichów
Urząd Gminy Czernichów
34-311 Czernichów, ul. Żywiecka 2**

Data opracowania: maj 2017

LOKALNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2023

Zamawiający:

Gmina Czernichów

Urząd Gminy Czernichów

34-311 Czernichów, ul. Żywiecka 2

Wykonawca:

Kreatus sp. z o.o.

43-300 Bielsko-Biała, 11 Listopada 60-62

nr KRS: 0000482632

NIP: 9372667946

REGON: 243401618

tel.:+ 48 33 300 34 80

fax.:+48 33 300 30 87

e-mail: biuro@kreatus.eu

website: www.kreatus.eu

SPIS TREŚCI

1	WPROWADZENIE	7
2	METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI	9
3	WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY CZERNICHÓW	16
3.1	CHARAKTERYSTYKA GMINY CZERNICHÓW	19
3.2	SFERA SPOŁECZNA	24
3.2.1	DEMOGRAFIA.....	24
3.2.2	POMOC SPOŁECZNA.....	26
3.2.3	PRZEMOC	39
3.2.1	PRZESTĘPCZOŚĆ.....	40
3.2.2	RYNEK PRACY	43
3.2.3	EDUKACJA	45
3.2.4	AKTYWNOŚĆ SPOŁECZNA	49
3.3	PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ.....	51
3.4	SFERA GOSPODARCZA.....	52
3.1	PODSUMOWANIE SFERY GOSPODARCZEJ	57
3.2	SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA	58
3.3	PODSUMOWANIE SFERY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ.....	62
3.4	SFERA TECHNICZNA.....	63
3.5	PODSUMOWANIE SFERY TECHNICZNEJ	67
3.6	SFERA ŚRODOWISKOWA	68
3.1	PODSUMOWANIE SFERY ŚRODOWISKOWEJ	71
3.2	WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO	72
4	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY CZERNICHÓW	76
4.1	SFERA SPOŁECZNA	79
4.2	SFERA GOSPODARCZA.....	84
4.3	SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA	85
4.4	SFERA TECHNICZNA.....	86

4.5	SFERA ŚRODOWISKOWA	87
4.1	PODSUMOWANIE ANALIZY DANYCH NA POTRZEBY WYZNACZENIA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	88
4.2	WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO	89

5 ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARÓW DO REWITALIZACJI

5.1	CHARAKTERYSTYKA OBSZARÓW REWITALIZOWANYCH.....	92
5.1.1	PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 1	92
5.1.2	PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 2	99
5.1.3	PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 3	103
5.1.4	PODOBSZAR REWITALIZOWANY NR 4	108
5.2	ANALIZA SWOT OBSZARU REWITALIZACJI.....	112

6 ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI.....

6.1	DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADKRAJOWYM	121
6.1.1	STRATEGIA „EUROPA 2020”	121
6.2	DOKUMENTY NA SZCZEBLU KRAJOWYM.....	123
6.2.1	DŁUGOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU - POLSKA 2030	123
6.2.2	ŚREDNIOOKRESOWA STRATEGIA ROZWOJU KRAJU (DO 2020 ROKU)	123
6.2.3	KRAJOWA STRATEGIA ROZWOJU REGIONALNEGO 2010-2020	125
6.2.4	KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 2030	126
6.2.5	STRATEGIA ROZWOJU KAPITAŁU LUDZKIEGO 2020.....	127
6.2.6	KRAJOWA POLITYKA MIEJSKA 2023	128
6.2.7	NARODOWA STRATEGIA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ	129
6.2.8	KRAJOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU 2020	129
6.3	DOKUMENTY NA SZCZEBLU PONADREGIONALNYM	130
6.3.1	STRATEGIA DLA ROZWOJU POLSKI POŁUDNIOWEJ W OBSZARZE WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO I ŚLĄSKIEGO DO ROKU 2020	130
6.4	DOKUMENTY NA SZCZEBLU REGIONALNYM.....	131
6.4.1	STRATEGIA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2020+”	131
6.4.2	STRATEGIA POLITYKI SPOŁECZNEJ WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2006-2020	132
6.4.3	REGIONALNY PROGRAM OPERACYJNY WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2014-2020	132
6.4.4	ŚLĄSKI PROGRAM OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO NA LATA 2013-2020	133
6.4.5	PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO 2020+	134

6.5 DOKUMENTY NA SZCZEBLU LOKALNYM.....	134
6.5.1 STRATEGIA ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO POWIATU ŻYWIECKIEGO NA LATA 2006-2020	134
6.5.2 PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY CZERNICHÓW NA LATA 2014-2017 Z UWZGLĘDNIENIEM PERSPEKTYWY DO ROKU 2021	136
6.5.3 STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY CZERNICHÓW	136
6.5.4 STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH GMINY CZERNICHÓW NA LATA 2014-2018 137	
6.5.5 PLAN GOSPODARKI NISKOEMISYJNEJ DLA GMINY CZERNICHÓW	138

7 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2023.....139

7.1 WIZJA OBSZARU REWITALIZOWANEGO	139
7.2 CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH W GMINIE CZERNICHÓW WRAZ Z OPISEM PROJEKTÓW.....	141
7.3 WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH.....	143
7.4 POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ.....	144

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW ..197

INDYKATYWNE ŚRODKI FINANSOWE W RAMACH PROGRAMU REWITALIZACJI Z PODZIAŁEM NA ŹRÓDŁA FINANSOWANIA [W ZŁ]BŁĄD! NIE ZDEFINIOWANO ZAKŁADKI.

9 KOMPLEMENTARNOŚĆ206

9.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA.....	214
9.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA	214
9.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA	215
9.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA.....	215
9.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA.....	215

10 SYSTEM ZARZĄDZANIA LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI216

11 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI.....223

12 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA.....	230
13 SPIS TABEL	234
14 SPIS MAP	237
15 SPIS RYSUNKÓW	237
16 SPIS WYKRESÓW	237

1 WPROWADZENIE

Rewitalizacja to wieloaspektowy i interdyscyplinarny proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, który należy prowadzić w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie¹ i realizowane na podstawie dokumentu strategicznego.

Dobrze prowadzona rewitalizacja stanowi odpowiedź na lokalny kryzys związany z problemami społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi czy też przestrzennymi, których natężenie i kumulacja na danym obszarze są najwyższe.

Celem rewitalizacji jest pełne przywrócenie do życia konkretnego obszaru, ale przede wszystkim dążenie do poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz pomoc w zakresie odzyskania przez słabsze grupy społeczne zdolności do reintegracji ze wspólnotą lokalną, reorientacji na rynku pracy a także zrównania dostępu do sfery usług publicznych i konsumpcji.

Aktualne podejście do rewitalizacji wyraźnie akcentuje potrzebę uwzględnienia w tym działaniu skoordynowanych, zintegrowanych przedsięwzięć w różnej skali i o różnym zakresie, realizujących szerszą wizję odnowy gminy oraz wspierających powiązania przestrzenne skorelowane z szerszym otoczeniem. Odchodzi się zatem w rewitalizacji od różnorodnych, punktowych, oderwanych od siebie działań, skupionych głównie na zmianach w obszarze infrastruktury. Obecnie rewitalizacja to nie tylko przebudowa lub adaptacja budynków, ale przede wszystkim rozwiązywanie problemów społecznych (tj. ubóstwo, bezrobocie, uzależnienia, przestępczość, migracje, dotyczących wytypowanych obszarów), poprawa warunków mieszkaniowych, poprawa estetyki oraz funkcjonalności przestrzeni publicznych, jak również zwiększanie atrakcyjności gospodarczej oraz poprawy stanu środowiska.

W procesach rewitalizacji priorytetowo uwzględniane są obszary z dominującą funkcją mieszkaniową, których dotyczą zarówno działania prowadzące do zmian w infrastrukturze, jak też działania wpływające na zmiany społeczne.

¹ Ustawa z dnia 09.10.2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.).

Niniejszy dokument prezentuje *Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023* zwany dalej *LPR*. W proces opracowania programu rewitalizacji zaangażowani byli przedstawiciele wszystkich grup interesariuszy:

- mieszkańcy gminy, w tym obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczystości nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- organy władzy publicznej;
- inne podmioty realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

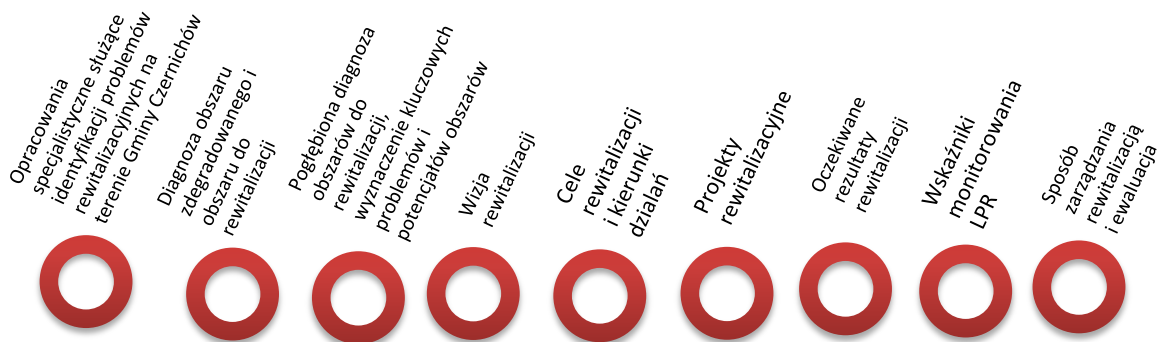
Opracowanie *Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów* nastąpiło w ramach projektu pt. *Opracowanie Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023*, współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

2 METODYKA DELIMITACJI OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI ORAZ OPRACOWANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

LPR, wraz z diagnozą obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego w Gminie Czernichów, przygotowany został w oparciu o wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydane przez Ministra Rozwoju. Zastosowano również wytyczne wynikające z dokumentu „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach *Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020*”, ze stycznia 2017 roku. Nie zastosowano ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777 z późn. zm.) na podstawie artykułu 52.

Kluczowe etapy opracowywania LPR przedstawia rysunek nr 1.

Rysunek 1. Główne elementy Lokalnego Programu Rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Celem przeprowadzonej diagnozy było ustalenie, które części Gminy Czernichów powinny zostać zakwalifikowane jako obszary zdegradowane znajdujące się w stanie kryzysowym, jak również wytypowanie obszarów do rewitalizacji ze wskazaniem ich problemów i potencjałów. Stan kryzysowy obszaru oznacza, że na określonym terenie występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych (m.in. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym) w powiązaniu z negatywnymi zjawiskami w przynajmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i/lub technicznej.

Za obszar rewitalizowany w diagnozie uznano część obszaru zdegradowanego, cechującą się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (przede wszystkim społecznych; z uwzględnieniem pozostałych problemów: gospodarczych, środowiskowych, przestrzennych). Jest to obszar, na którym – z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego – gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Przyjęto, że zarówno obszar zdegradowany, jak też obszar do rewitalizacji może być podzielony na podobszary; w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Obszar rewitalizowany może obejmować łącznie tereny o powierzchni nie większej niż 20% powierzchni gminy oraz może być zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i rewitalizowanego uwzględniono następujące czynniki:

- a) koncentracja negatywnych zjawisk mierzona liczbą wskaźników odnoszących się do czynników ocenionych negatywnie (zjawiska społeczne, problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne i środowiskowe);
- b) znaczenie danego obszaru dla rozwoju lokalnego.

Proces diagnozy podzielono na dwa etapy.

Etap pierwszy obejmował wyznaczenie obszaru zdegradowanego, za który uznano te obszary gminy, gdzie występuje wysoka koncentracja problemów społecznych, przedstawionych szczegółowo w tabeli nr 1, kierując się danymi z analizy, a także propozycjami otrzymanymi podczas konsultacji społecznych, które w dużej mierze pokrywały się z wynikami badań jakościowych przeprowadzonych wśród mieszkańców.

Etap drugi obejmował wyznaczenie obszaru rewitalizowanego, za który uznano te obszary Gminy Czernichów, gdzie koncentracja problemów społecznych i pozostałych problemów opisanych w tabelach nr 36, 37 i 38 jest relatywnie najwyższa.

W procesie diagnozy wykorzystano następujące źródła danych:

- a) dane ilościowe i dane jakościowe uzyskane od poszczególnych jednostek organizacyjnych Urzędu Gminy w Czernichowie, jak również od innych podmiotów i instytucji, a także zaczerpnięte z ogólnodostępnych źródeł;
- b) wnioski ze spotkań z mieszkańcami, służących wyznaczeniu mapy problemów i potencjałów;
- c) wnioski ze spotkań otwartych, służących opiniowaniu i proponowaniu projektów do programu rewitalizacji;
- d) indywidualne opinie lokalnych liderów oraz mieszkańców;
- e) uwagi zgłoszone w ramach otwartych spotkań w celu konsultacji wyznaczanych granic obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji;
- f) wnioski ze spotkań z radnymi;
- g) wnioski z dodatkowego działania partycypacyjnego – warsztatów Future City Game,
- h) wnioski ze spotkań Zespołu Projektowego.

W ujęciu przestrzennym analizę prowadzono jednopoziomowo:

Dokonano agregacji uzyskanych danych, przyjmując podział gminy na 15 mniejszych podobszarów, według okręgów wyborczych występujących w gminie. Następnie dzięki analizie ilościowej i jakościowej zebranych danych wyłoniono obszary, na których dochodzi do kumulacji problemów społecznych, jak również innych powiązanych z nimi problemów tj. gospodarczych, środowiskowych i przestrzennych. W wyniku tych analiz zdefiniowano obszar zdegradowany.

b) W ramach drugiego etapu diagnozy wykorzystano zbliżony poziom agregacji danych. Dążono w ten sposób do identyfikacji tych obszarów, na których występuje najwyższa koncentracja analizowanych problemów. W oparciu o pogłębioną analizę występujących na obszarze zdegradowanym problemów społecznych w powiązaniu z problemami gospodarczymi, środowiskowymi i przestrzennymi wyznaczono obszar rewitalizowany nieprzekraczający 20% powierzchni gminy i zamieszkały przez nie więcej niż 30% mieszkańców gminy.

W procesie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru do rewitalizacji analizowano w pierwszej kolejności czynniki (wskaźniki) społeczne wymienione w tabeli 1 w powiązaniu z innymi czynnikami wymienionymi w tabelach nr 2 i 3.

Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w przeliczeniu na wskaźniki odnoszące się do 100 mieszkańców, porównując je następnie z przeciętną wartością danego wskaźnika na poziomie gminy. W ocenie wszystkich czynników zastosowano miary:

- lepiej niż przeciętnie w gminie;
- przeciętnie na poziomie gminy;
- gorzej niż przeciętnie w gminie.

Dokonując oceny czynników (wskaźników) w tabelach analitycznych, zarówno dla obszaru zdegradowanego, jak i dla obszaru do rewitalizacji, zastosowano następujące oznaczenia kolorystyczne:

- *kolorem pomarańczowym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które znajdują się na poziomie zbliżonym do wartości przeciętnej dla całego obszaru gminy;
- *kolorem zielonym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które kształtują się bardziej korzystnie niż przeciętna wartość w gminie;
- *kolorem czerwonym* oznaczono te wartości czynników (wskaźników), które w sposób niekorzystny odchylają się od wartości przeciętnych dla gminy i wskazują zarazem na możliwość występowania stanu kryzysowego na danym obszarze.

Tabela 1. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI SPOŁECZNE
1) Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 4) Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 5) Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 6) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 7) Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 8) Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 9) Liczba aktów wandalizmu w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 10) Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 11) Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców, 12) Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 13) Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 14) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 15) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,

- 16) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 17) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 18) Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 19) Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 20) Pomoc społeczna przyznawana ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 21) Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 22) Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 23) Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 24) Liczba organizacji pozarządowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 25) Ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- 26) Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami,
- 27) Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 2. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI GOSPODARCZE
1) Zadłużenie w podatku gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 4) Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 5) Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
CZYNNIKI FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNE
1) Liczba budynków publicznych (szkoły, obiekty kulturalne, domy pomocy społecznej, obiekty sportowe, urzędy) w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 3. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI TECHNICZNE
1) Poziom degradacji dróg, 2) Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze, 3) Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze.
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE
1) Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Gminy, 3) Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze, 4) Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Źródło: Opracowanie własne.

Po wyznaczeniu obszaru do rewitalizacji wykonano pogłębioną analizę problemów i potencjałów służącą zdefiniowaniu wizji i celów rewitalizacji, które powinny znaleźć odbicie w planowanych przedsięwzięciach. W tym celu zorganizowano także dodatkowe spotkania warsztatowe z radnymi, przedstawicielami poszczególnych grup interesariuszy oraz z mieszkańcami – służące omówieniu zdiagnozowanych problemów i potencjałów, jak też wytypowaniu projektów do programu rewitalizacji.

W związku z opracowaniem LPR prowadzony był nabór projektów, odbywający się w terminie od 20 kwietnia do 19 maja 2017 roku, zarówno w formie elektronicznej (wysyłka pocztą elektroniczną wypełnionego formularza z propozycją projektu), jak też w tradycyjnej formie, tj. poprzez złożenie wypełnionego i wydrukowanego formularza w siedzibie Urzędu Gminy w Czernichowie. Ogółem otrzymano kilkadziesiąt propozycji projektów o różnym stopniu szczegółowości opisu.

Projekty zakwalifikowane do LPR podzielono na:

- a) projekty podstawowe o wysokim stopniu gotowości do realizacji, a zarazem o kluczowym znaczeniu dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych;
- b) projekty uzupełniające o charakterze wspierającym, oddziałujące pośrednio na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym lub oddziałujące bezpośrednio na ten obszar pod względem społecznym, jednakże jeszcze nieuszczegółowione z punktu widzenia wykonalności organizacyjnej, technicznej i finansowej.

W związku z opracowaniem projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydanymi przez Ministra Rozwoju oraz wytycznymi wynikającymi z dokumentu: „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” ze stycznia 2017 roku - **w terminie od 16 czerwca do 26 czerwca 2017 roku Wójt Gminy Czernichów przeprowadził konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.**

W dniu 16 czerwca 2017 r. na stronie internetowej Gminy Czernichów zostało opublikowane ogłoszenie informujące o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz możliwościach aktywnego w nich uczestnictwa². Uwagi do projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 26 czerwca 2017 r. w formie elektronicznej, papierowej oraz ustnej. Ponadto odbyły się 2 spotkania z interesariuszami rewitalizacji Gminy Czernichów:

- spotkanie konsultacyjne dla projektodawców, którzy zgłosili propozycje projektów do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów w dniu 22 czerwca 2017 r. o godzinie 16.00 w Urzędzie Gminy Czernichów,
- spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców i innych interesariuszy rewitalizacji, w dniu 23 czerwca 2017 r. o godzinie 16.00 w Urzędzie Gminy Czernichów.

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu LPR napłynęły łącznie 2 uwagi pisemne oraz 1 uwaga ustna.

Wszystkie nadesłane formularze zawierały pozytywną ocenę projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023. W formularzach zawarte zostały ponadto uwagi dotyczące treści Programu, które szczegółowo opisano w raporcie z konsultacji, wraz z informacją o sposobie odniesienia się do uwag³. W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu LPR wpłynęły łącznie 3 uwagi: w pełni uwzględnione zostały 3 uwagi.

Na podstawie decyzji Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach nr WOOŚ.410.230.2017.PB z dnia 26 czerwca 2017 roku odstąpiono od przygotowania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów.

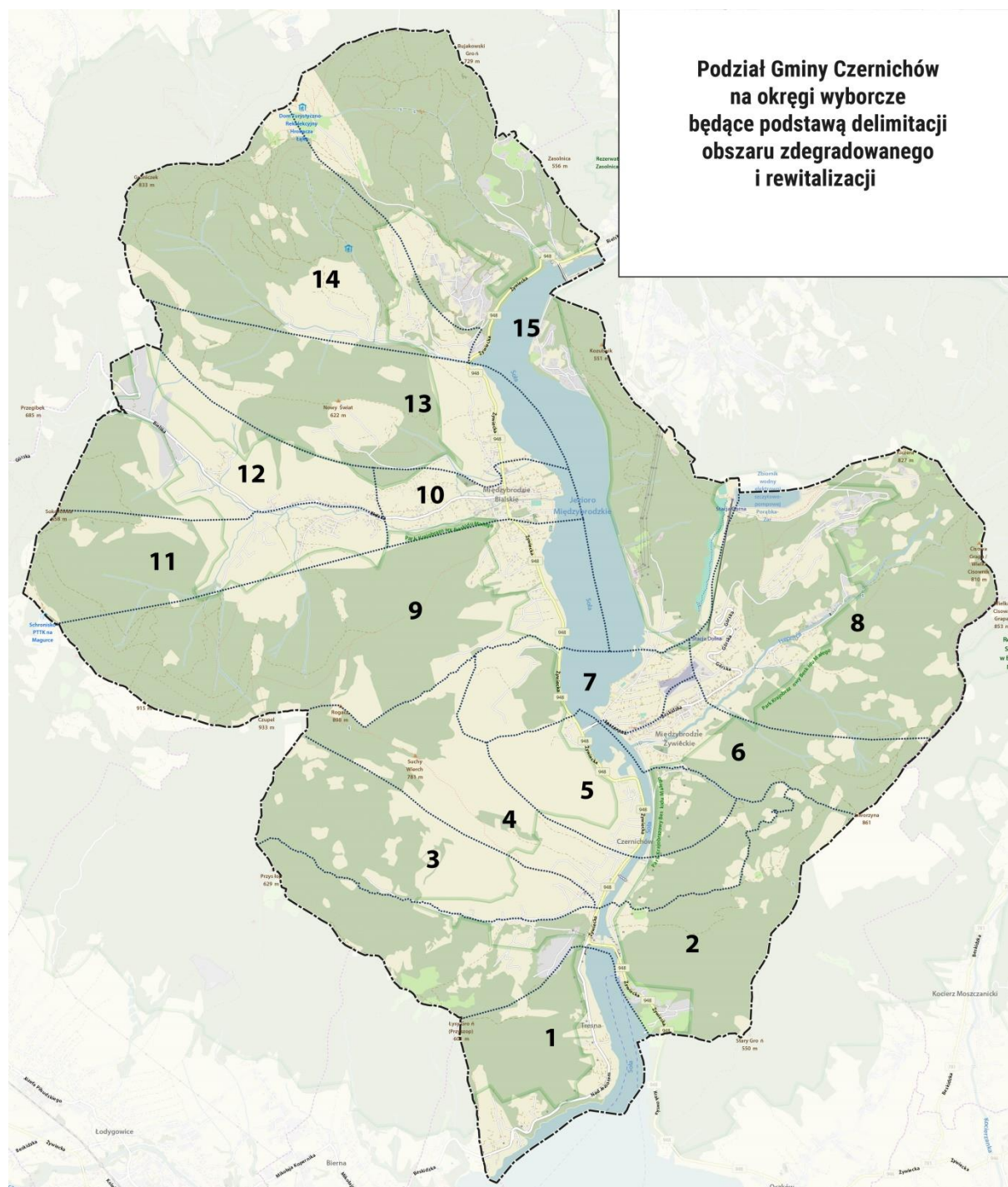
² <http://czernichow.com.pl/wiecej-1421-1.htm>

³ <http://czernichow.com.pl/fotki/1421/pliki/raport%20z%20konsultacji%20spolecznych.pdf>

3 WYZNACZENIE OBSZARU ZDEGRADOWANEGO NA TERENIE GMINY CZERNICHÓW

Ten etap diagnozy zmierzał do wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów poprzez zidentyfikowanie obszarów, na których występują problemy społeczne (np. bezrobocie, pomoc społeczna, przestępczość, aktywność społeczna itp.), w powiązaniu z problemami środowiskowymi oraz gospodarczymi i techniczno-infrastrukturalnymi. Analizę przeprowadzono w ujęciu przestrzennym, dokonując agregacji uzyskanych danych oraz przyjmując podział gminy na 15 mniejszych podobszarów, według okręgów wyborczych występujących w gminie. Następnie wyznaczono wskaźniki na podstawie danych ilościowych i jakościowych. Każdy ze wskaźników analizowano w przekroju wyznaczonych 15 obszarów (podczas analizy pod uwagę brano te obszary, na których występuje zabudowa mieszkaniowa).

Mapa 1. Podział Gminy Czernichów na 15 okręgów wyborczych będących podstawą delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Występowanie zjawisk kryzysowych – głównie w sferze społecznej, jak również w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, gospodarczej i środowiskowej – stanowi podstawę dla delimitacji obszarów zdegradowanych w Gminie Czernichów. Miejsca szczególnej koncentracji wyżej wymienionych zjawisk determinują z kolei potrzeby rewitalizacyjne, a tym samym są bazą dla delimitacji obszaru rewitalizowanego. To na tym obszarze konieczne jest podjęcie skoncentrowanych i wycelowanych działań, które przyczynią się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, wpłyną korzystnie na poprawę, jakości życia mieszkańców oraz – *per saldo* – staną się katalizatorem procesów rozwojowych w skali całej gminy. Poniżej przedstawiono wybrane problemy społeczne oraz pozostałe problemy zidentyfikowane na terenie Gminy Czernichów. Wszystkie analizowane czynniki ujęto w tabelach.

3.1 CHARAKTERYSTYKA GMINY CZERNICHÓW

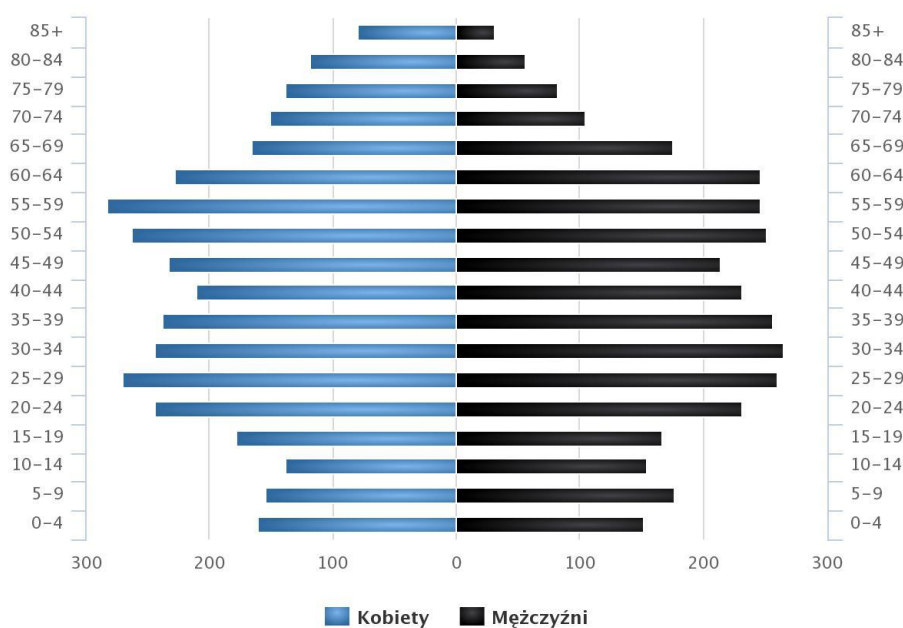
Gmina Czernichów położona jest w części pasma górskiego Beskidu Zachodniego zwanego Beskidem Małym. Gmina podzielona jest na 4 sołectwa: Międzybrodzie Bialskie, Międzybrodzie Żywieckie, Czernichów i Tresną. Najcenniejszymi obszarami Beskidu Małego są malownicze przełomy rzeki Soły w Tresnej i Międzybrodziu Bialskim. Zostały one wykorzystane pod budowę zapór wodnych w Porąbce (1936 rok) i w Tresnej (1967 rok), dzięki którym powstały dwa jeziora: Międzybrodzkie i Żywieckie, zwane „perłami w koronie wierchów Beskidów”. Naokoło bowiem nich znajdują się szczyty górskie: Czupeł (930 m), Magurka (909), Rogacz (899 m), Cisowe Grapy (806 m), Jaworzyna (861 m), Kościelec (795 m) oraz Żar (761 m). Najniższe położenie gminy to 315 metrów n.p.m., zaś najwyższe - 930 metrów n.p.m.

Ogólna powierzchnia Gminy Czernichów wynosi 5626 ha. Gmina Czernichów ma 6 472 mieszkańców, z czego 51,4% stanowią kobiety, a 48,6% mężczyźni. W latach 2002-2016 liczba mieszkańców wzrosła o 5,3%. Średni wiek mieszkańców wynosi 41,2 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa śląskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców Gminy Czernichów.

Piramida wieku mieszkańców gminy Czernichów, 2015

(Źródło: GUS)

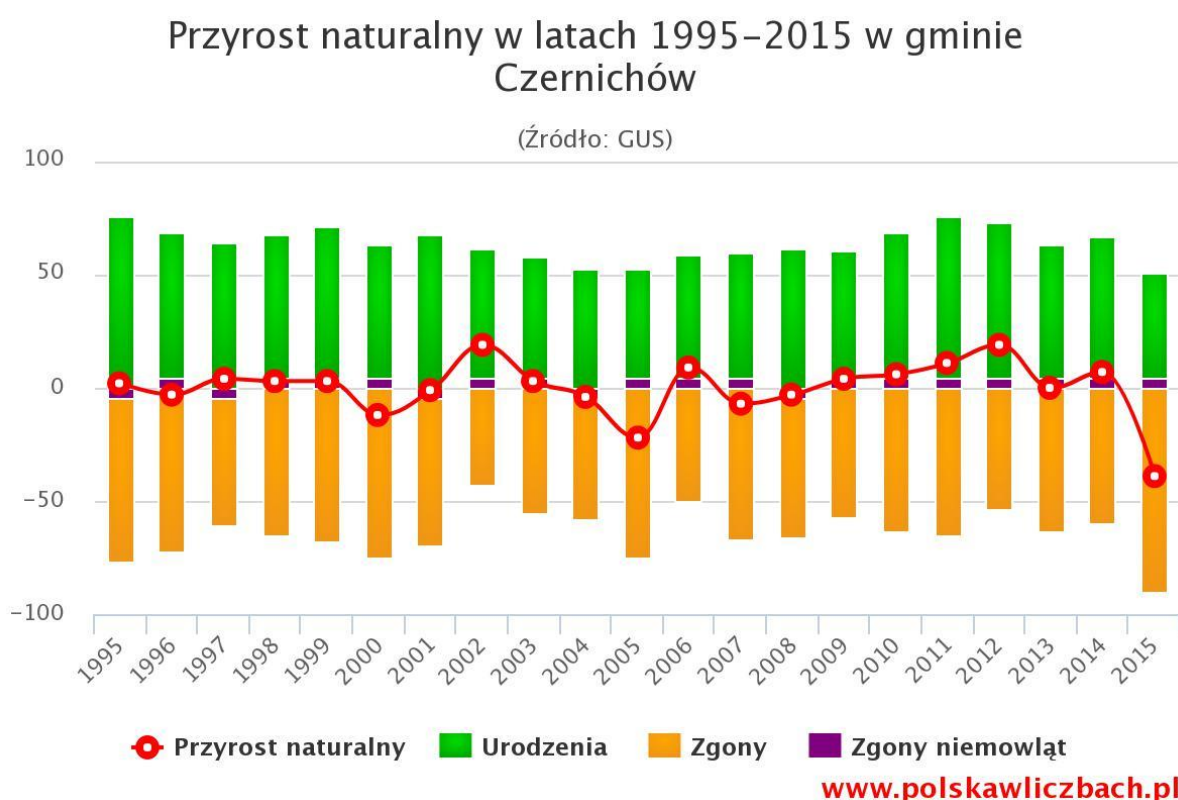
www.polskawliczbach.pl

Źródło: polskawliczbach.pl

63,7% mieszkańców gminy Czernichów jest w wieku produkcyjnym, 16,8% w wieku przedprodukcyjnym, a 19,5% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

Mieszkańcy gminy Czernichów zawarli w 2015 roku 33 małżeństw, co odpowiada 4,9 małżeństwom na 1000 mieszkańców. Jest to wartość porównywalna do wartości dla województwa śląskiego oraz wartość porównywalna do wartości dla Polski. W tym samym okresie odnotowano 1,5 rozwodów przypadających na 1000 mieszkańców. Gmina Czernichów ma ujemny przyrost naturalny. W 2015 roku urodziło się 51 dzieci, w tym 43,1% dziewczynek i 56,9% chłopców.

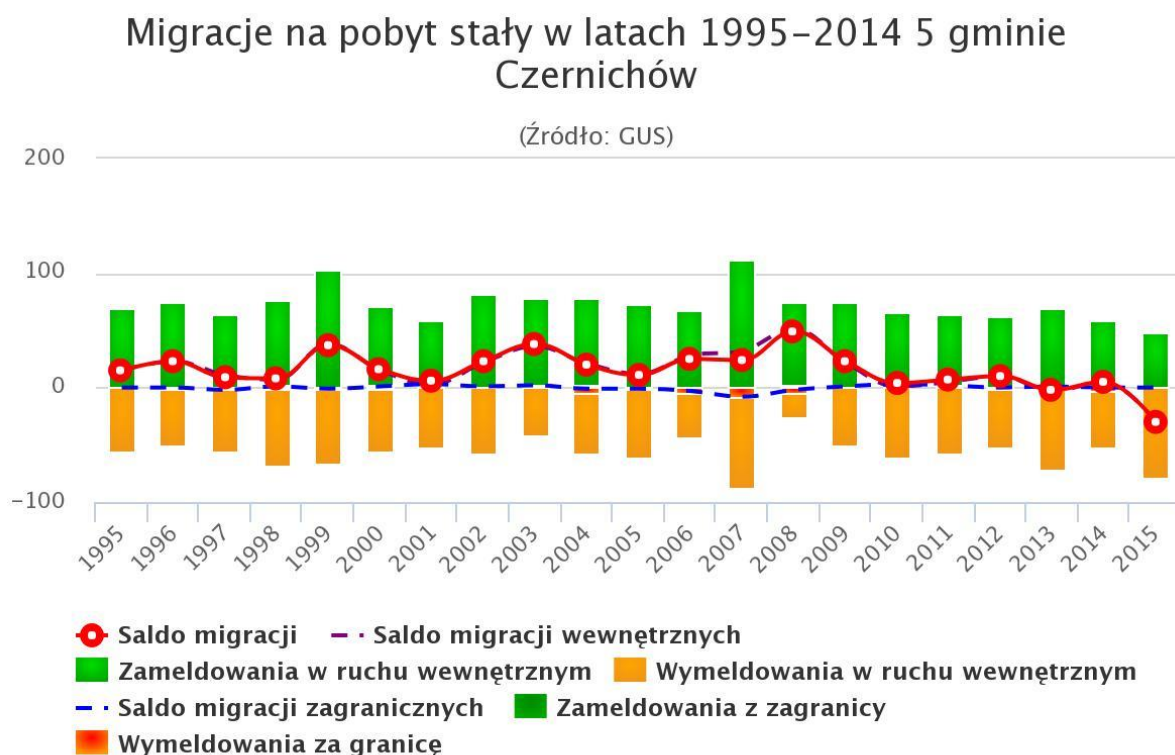
Wykres 2. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2015 w Gminie Czernichów.

Źródło: polskawliczbach.pl

W 2015 roku zarejestrowano 49 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 79 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Czernichów -30. W tym samym roku 0 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 0 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 0.

Wykres 3. Migracje na pobyt stały w latach 1995 – 2014 w Gminie Czernichów.

www.polskawliczbach.pl

Źródło: polskawliczbach.pl

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Czernichów wynosi 4 059,16 PLN, co odpowiada 97,80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Czernichów 815 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 388 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -427. 24,7% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Czernichów pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 35,5% w przemyśle i budownictwie, a 6,0% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 6,0% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

1 581 mieszkańców gminy Czernichów jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 785 kobiet oraz 796 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 13,5% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,0% wykształcenie policealne, 11,3% średnie ogólnokształcące, a 18,4% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 28,0% mieszkańców gminy Czernichów, gimnazjalnym 6,0%, natomiast 19,5% podstawowym ukończonym. 1,3% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej. W porównaniu do całego województwa śląskiego mieszkańcy gminy Czernichów mają niższy poziom wykształcenia. Wśród

kobiet mieszkających w gminie Czernichów największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (22,1%) oraz zasadnicze zawodowe (20,5%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (35,9%) oraz średnie zawodowe (20,0%).

Podstawową funkcją gospodarczą Gminy Czernichów jest funkcja turystyczno-wypoczynkowa, zaś uzupełniające znaczenie ma rolnictwo i drobna wytwórczość. Istniejące w gminie walory i zasoby środowiska przyrodniczego, dwa sztuczne zbiorniki wodne: Jezioro Żywieckie i Jezioro Międzybrodzkie, kolej linowo terenowa na górę Żar wraz z trasą narciarską oraz Górska Szkoła Szybowcowa „ŻAR” wpływają na jej dużą atrakcyjność turystyczno-wypoczynkową poprzez tworzenie doskonałych warunków do całorocznego wypoczynku i rekreacji w różnorodnych, aktywnych formach, tj. turystyki górskiej (pieszej i rowerowej), uprawiania sportów wodnych i zimowych (narciarstwa biegowego i zjazdowego), wędkarstwa, jeździectwa, sportów szybowcowych, lotniarstwa i paralotniarstwa. Dużą atrakcją turystyczną gminy jest także elektrownia szczytowo-pompowa Porąbka-Żar. Na terenie gminy znajdują się liczne ośrodki wypoczynkowo-wczasowe oraz prywatne hotele i pensjonaty, a także kwatery w gospodarstwach agroturystycznych. Ponadto, na terenie gminy znajdują się domy letniskowe mieszkańców Bielska-Białej i aglomeracji górnośląskiej. Gmina Czernichów zalicza się do jednych z najmniejszych ludnościowo i obszarowo gmin powiatu żywieckiego, bowiem udział mieszkańców gminy w ogólnej liczbie ludności powiatu wynosi 4,2%, zaś udział powierzchni gminy w ogólnej powierzchni powiatu wynosi 5,4%. Gmina charakteryzuje się niższym przyrostem naturalnym niż średnio w powiecie żywieckim. Gmina Czernichów zajmuje pierwsze miejsce wśród gmin wiejskich w województwie śląskim pod względem nasycenia bazą turystyczną (tzw. wskaźnik Charvata) – na jeden kilometr kwadratowy przypada tu 18,1 miejsc noclegowych. Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego (tzw. wskaźnik Schneidera) również stawia gminę Czernichów na pierwszym miejscu wśród gmin wiejskich województwa śląskiego – przypada w niej 3438 turystów na 1000 mieszkańców. Gmina Czernichów z racji swych walorów turystyczno-wypoczynkowych nie jest miejscem koncentracji działalności produkcyjnej (z wyjątkiem zespołu hydroelektrowni). Gmina Czernichów posiada bezpośrednie połączenia autobusowe PKS i MZK z gminami: Porąbka, Kozy, Łodygowice, Żywiec, Kęty i Bielsko – Biała. Ogólna długość linii komunikacji autobusowej wynosi 25 km. Na terenie gminy znajduje się 30 przystanków. Częstotliwość kursowania autobusów, punktualność kursów i niezawodność funkcjonowania jest oceniana jako dobra, zaś standard obsługi pasażerów (stan taboru, komfort podróżowania) jest oceniany jako przeciętny.

Na całym obszarze, szczególnie w rejonach zwartej zabudowy, występuje przemieszanie zabudowy mieszkalnej z zagrodową, usługową i wypoczynkową. Zabudowa administracyjno-usługowa skoncentrowana jest głównie wzdłuż drogi wojewódzkiej i wiejskich centrach usługowych.

Przebiegająca z południa na północ droga wojewódzka łączy wszystkie jednostki wiejskie pomiędzy sobą i zewnętrze z sąsiednimi miastami, drogi powiatowe biegnące przez centralne części poszczególnych wsi należą do traktów historycznych w Beskidach. Wyraźne zmiany w naturalnej przestrzeni powstały w wyniku budowy kaskady zbiorników wodnych wraz z infrastrukturą techniczną. W latach 70-tych XX wieku rozpoczął się intensywny proces przebudowy starej drewnianej zabudowy wiejskiej na bezstylową zabudowę jednorodzinną oraz zagospodarowanie związane z działalnością gospodarczą i wypoczynkową, co doprowadziło do przemieszania zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i wypoczynkowej.

3.2 SFERA SPOŁECZNA

3.2.1 Demografia

Diagnoza procesów demograficznych na obszarze Gminy Czernichów w podziale na poszczególne jednostki przestrzenne została przedstawiona na podstawie danych odnoszących się do liczby urodzeń w 2016 roku oraz liczby zgonów w 2016 roku.

Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia.

Okręg	Liczba urodzeń w 2016 roku	Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zgonów w 2016 roku	Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1	0,32	5	1,62
2	4	1,01	4	1,01
3	2	0,52	3	0,78
4	1	0,31	7	2,14
5	2	0,52	3	0,78
6	6	1,24	3	0,62
7	8	1,89	4	0,95
8	9	1,60	4	0,71
9	2	0,54	4	1,08
10	6	1,31	9	1,96
11	5	0,96	3	0,57
12	3	0,56	10	1,87
13	4	1,01	7	1,76
14	8	1,74	4	0,87
15	1	0,22	5	1,09
Suma	62		75	
Średnia		0,96		1,16

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Na podstawie zgromadzonych danych demograficznych zostały opracowane poszczególne wskaźniki obrazujące sytuację demograficzną poszczególnych obszarów. Są to takie wskaźniki jak: liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Niski wskaźnik liczby urodzeń w przeliczeniu na 100 mieszkańców przypada na obszary o numerach: 1, 3, 4, 5, 9, 11, 12 oraz 15. Wysoki wskaźnik liczby zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców odnotowuje się na obszarach o numerach: 1, 4, 10, 12 oraz 13.

Łącząc występowanie zjawisk w sferze obu wskaźników, negatywne tendencje odnotowuje się na obszarze jednostek o numerach: **1, 4 oraz 12**. Na tych obszarach występuje zarówno niski wskaźnik urodzeń, jak i wysoki wskaźnik zgonów w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

3.2.2 Pomoc społeczna

Na obszarze gminy funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS), będący jednostką organizacyjną gminy powołaną do realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej. Terenem działania Ośrodka jest obszar Gminy Czernichów. Podstawowym celem i zadaniem ośrodka jest udzielanie pomocy społecznej mającej na celu umożliwianie rodzinom i osobom przezwyciężenie trudności życiowych, których nie są w stanie pokonać wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia oraz umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, wspieranie osób i rodzin podlegających wykluczeniu społecznemu i znajdujących się w trudnej sytuacji powodującej ubóstwo oraz uniemożliwiającej lub ograniczającej uczestnictwo w życiu zawodowym, społecznym i rodzinnym.

Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1	0,32	3	0,97
2	0	0,00	1	0,25
3	1	0,26	1	0,26
4	1	0,31	5	1,53
5	1	0,26	2	0,52
6	3	0,62	4	0,82
7	0	0,00	1	0,24
8	1	0,18	3	0,53
9	0	0,00	1	0,27
10	0	0,00	2	0,44
11	0	0,00	1	0,19
12	5	0,94	1	0,19
13	0	0,00	0	0,00
14	1	0,22	7	1,52
15	10	2,19	4	0,88
Suma	24		36	
Średnia		0,37		0,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób korzystających z zasiłku stałego w ramach świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje na terenie obszaru o numerze: 6, 12 oraz 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszar o numerze 15.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 6, 12 oraz 15.

Najwięcej osób korzystających z zasiłku okresowego w ramach świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje na terenie obszaru o numerze: 4, 6, 14 i 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 4 oraz 14.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 4, 6, 14 i 15.

Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	3	0,97	1	0,32
2	2	0,51	0	0,00
3	3	0,78	2	0,52
4	5	1,53	0	0,00
5	4	1,03	0	0,00
6	5	1,03	2	0,41
7	6	1,42	0	0,00
8	3	0,53	1	0,18
9	4	1,08	0	0,00
10	5	1,09	1	0,22
11	8	1,53	3	0,57
12	9	1,69	0	0,00
13	4	1,01	0	0,00
14	8	1,74	4	0,87
15	6	1,31	2	0,44
Suma	75		16	
Średnia		1,16		0,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób korzystających z zasiłku celowego w ramach świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje na terenie obszaru o numerze: 4, 7, 11, 12, 14 i 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 14, 12, 11 oraz 4.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 4, 7, 11, 12, 14 oraz 15.

Najwięcej osób uzależnionych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje na terenie obszaru o numerze: 14 oraz 11.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 14, 11 oraz 3.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 15, 14, 11, 6, 3 oraz 1.

Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność	Pomoc społeczna przyznawana ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę	Pomoc społeczna ze względu na długotrwałą chorobę w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	2	0,65	1	0,32
2	2	0,51	0	0,00
3	3	0,78	1	0,26
4	0	0,00	0	0,00
5	0	0,00	0	0,00
6	2	0,41	0	0,00
7	1	0,24	0	0,00
8	2	0,36	0	0,00
9	0	0,00	0	0,00
10	0	0,00	0	0,00
11	0	0,00	0	0,00
12	2	0,37	0	0,00
13	0	0,00	0	0,00
14	0	0,00	0	0,00
15	11	2,41	10	2,19
Suma	25		12	
Średnia		0,39		0,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób niepełnosprawnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje na terenie obszaru o numerze 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 15 oraz 3.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 6 oraz 15.

Najwięcej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu długotrwałej choroby zamieszkuje obszar o numerze 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 15 oraz 1.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3 oraz 15.

Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza	Niezaradność opiekuńczo-wychowawcza w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Asystent rodziny	Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	3	0,97	0	0,00
2	1	0,25	1	0,25
3	2	0,52	1	0,26
4	0	0,00	0	0,00
5	3	0,78	0	0,00
6	2	0,41	1	0,21
7	2	0,47	0	0,00
8	0	0,00	0	0,00
9	0	0,00	1	0,27
10	4	0,87	0	0,00
11	0	0,00	0	0,00
12	0	0,00	0	0,00
13	0	0,00	0	0,00
14	4	0,87	2	0,43
15	3	0,66	1	0,22
Suma	24		7	
Średnia		0,37		0,11

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu niezaradności opiekuńczo-wychowawczej zamieszkuje na terenie obszarów o numerach: 10 i 14.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 1, 5, 10 i 14.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3, 5, 6, 7, 10, 14 oraz 15.

Najwięcej osób korzystających z pomocy asystenta rodziny zamieszkuje obszar o numerze 14.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 14, 9, 3 oraz 2.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 2, 3, 6, 9, 14 oraz 15.

Tabela 9. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1	0,32	2	0,65
2	0	0,00	2	0,51
3	2	0,52	1	0,26
4	0	0,00	0	0,00
5	0	0,00	1	0,26
6	2	0,41	3	0,62
7	0	0,00	0	0,00
8	1	0,18	4	0,71
9	0	0,00	0	0,00
10	1	0,22	0	0,00
11	2	0,38	1	0,19
12	0	0,00	4	0,75
13	0	0,00	0	0,00
14	2	0,43	1	0,22
15	2	0,44	1	0,22
Suma	13		20	
Średnia		0,20		0,31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu zamieszkuje na terenie obszarów o numerach: 3, 6, 11, 14 oraz 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 3, 6, 14 oraz 15.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3, 6, 10, 11, 14 oraz 15.

Najwięcej wydawanych niebieskich kart znajduje się na obszarach o numerach: 8 i 12.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej kart wydawanych jest na obszarach o numerach: 1, 6, 8 i 12.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 6, 8 i 12.

Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód	Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	6	1,94	0	0,00
2	0	0,00	0	0,00
3	3	0,78	2	0,52
4	2	0,61	0	0,00
5	1	0,26	0	0,00
6	3	0,62	3	0,62
7	6	1,42	3	0,71
8	2	0,36	2	0,36
9	0	0,00	0	0,00
10	3	0,65	0	0,00
11	1	0,19	0	0,00
12	2	0,37	0	0,00
13	0	0,00	0	0,00
14	15	3,25	3	0,65
15	2	0,44	3	0,66
Suma	46		16	
Średnia		0,71		0,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Największa liczba dzieci objętych dożywieniem z uwagi na niskie dochody zamieszkuje obszary o numerach: 14, 7 i 1.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej dzieci korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 1, 7 oraz 14.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3, 7 oraz 14.

Najwięcej osób korzystających z zasiłku na dożywiane dzieci w ramach świadczeń pomocy społecznej zamieszkuje obszary o numerach: 6, 7, 14 i 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób korzystających ze świadczenia zamieszkuje obszary o numerach: 15, 14, 7 i 6.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 3, 6, 7, 8, 14 i 15.

Tabela 11. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.

Okręg	Ubóstwo	Ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	3	0,97
2	3	0,76
3	2	0,52
4	3	0,92
5	3	0,78
6	5	1,03
7	3	0,71
8	1	0,18
9	0	0,00
10	3	0,65
11	3	0,57
12	6	1,12
13	0	0,00
14	5	1,08
15	5	1,09
Suma	45	
Średnia		0,70

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GOPS.

Najwięcej osób, które pobierają świadczenia społeczne ze względu na ubóstwo zamieszkuje na obszarach o numerach: 6, 12, 14 i 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób, które pobierają świadczenia społeczne ze względu na ubóstwo zamieszkuje na obszarach o numerach: 6, 12, 14 i 15.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 4, 5, 6, 7, 12, 14 oraz 15.

3.2.3 Przemoc

Tabela 12. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przemoc.

Okręg	Przemoc	Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0	0,00
2	0	0,00
3	1	0,26
4	0	0,00
5	1	0,26
6	1	0,21
7	0	0,00
8	0	0,00
9	0	0,00
10	0	0,00
11	0	0,00
12	1	0,19
13	0	0,00
14	0	0,00
15	0	0,00
Suma	4	
Średnia		0,06

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z policji.

Najwięcej osób, które doświadczyły przemocy zamieszkuje na obszarach o numerach: 3, 5, 6 i 12.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób, które doświadczyły przemocy zamieszkuje na obszarach o numerach: 3 i 5.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 3, 5, 6 i 12.

3.2.1 Przestępczość

Tabela 13. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.

Okręg	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba aktów wandalizmu w 2016 roku	Liczba aktów wandalizmu w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1	0,32	0	0,00
2	0	0,00	0	0,00
3	0	0,00	0	0,00
4	0	0,00	0	0,00
5	0	0,00	0	0,00
6	1	0,21	0	0,00
7	0	0,00	0	0,00
8	0	0,00	2	0,36
9	0	0,00	1	0,27
10	0	0,00	1	0,22
11	0	0,00	1	0,19
12	0	0,00	0	0,00
13	0	0,00	0	0,00
14	0	0,00	0	0,00
15	0	0,00	3	0,66
Suma	2		8	
Średnia		0,03		0,12

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z policji.

Największa liczba przestępstw przeciwko rodzinie odnotowana została na obszarach o numerach: 1 i 6.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej przestępstw przeciwko rodzinie odnotowana została na obszarach o numerach: 1 oraz 6.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1 i 6.

Największa liczba aktów wandalizmu odnotowana została na obszarach o numerach: 8 i 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców największa liczba aktów wandalizmu odnotowana została na obszarach o numerach: 8 i 15.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 8, 9, 10, 11 i 15.

Tabela 14. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość.

Okręg	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 roku na 100 mieszkańców
1	0	0,00
2	0	0,00
3	0	0,00
4	1	0,31
5	0	0,00
6	2	0,41
7	0	0,00
8	1	0,18
9	2	0,54
10	1	0,22
11	0	0,00
12	0	0,00
13	2	0,50
14	0	0,00
15	3	0,66
Suma	12	
Średnia		0,19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych udostępnionych z policji.

Najwięcej przestępstw przeciwko mieniu odnotowano na obszarze o numerze 15.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców przestępstw przeciwko mieniu odnotowano na obszarze o numerze 15.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 4, 6, 9, 10, 13 i 15.

3.2.2 Rynek pracy

Tabela 15. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy.

Okręg	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100
1	14	4,53	6	1,94
2	7	1,77	3	0,76
3	11	2,85	3	0,78
4	12	3,67	3	0,92
5	14	3,62	2	0,52
6	12	2,47	8	1,65
7	13	3,07	8	1,89
8	17	3,03	10	1,78
9	9	2,44	5	1,36
10	22	4,79	10	2,18
11	12	2,30	6	1,15
12	8	1,50	6	1,12
13	5	1,26	2	0,50
14	10	2,17	6	1,30
15	5	1,09	3	0,66
Suma	171		81	
Średnia		2,64		1,25

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z Powiatowego Urzędu Pracy.

Najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje na obszarze o numerach: 1, 5, 8 i 10.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób bezrobotnych zamieszkuje obszary o numerach: 1, 4, 5, 7, 8 i 10.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3, 4, 5, 7, 8, 10.

Najwięcej osób bezrobotnych długookresowo zamieszkuje na obszarach o numerach: 6, 7, 8 i 10.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób bezrobotnych długookresowo zamieszkuje na obszarach o numerach: 1 i 10.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 6, 7, 8, 9, 10 i 14.

3.2.3 Edukacja

Tabela 16. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja.

Okręg	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	10	3,24	8	2,59
2	13	3,29	13	3,29
3	13	3,37	12	3,11
4	13	3,98	11	3,36
5	11	2,84	13	3,36
6	1	0,21	13	2,68
7	5	1,18	9	2,13
8	2	0,36	15	2,67
9	13	3,52	4	1,08
10	14	3,05	6	1,31
11	11	2,11	3	0,57
12	15	2,81	8	1,50
13	12	3,02	7	1,76
14	9	1,95	20	4,34
15	7	1,53	6	1,31
Suma	149		148	
Średnia		2,30		2,29

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną zamieszkuje obszary o numerach: 12 i 10.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną zamieszkuje obszary o numerach: 9 i 4.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12 i 13.

Największa liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych zamieszkuje obszary o numerach: 8 i 14.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych zamieszkuje obszar o numerze 14.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8 i 14.

Tabela 17. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja.

Okręg	Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku	Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	4	1,29
2	21	5,32
3	7	1,81
4	12	3,67
5	14	3,62
6	6	1,24
7	15	3,55
8	38	6,77
9	6	1,63
10	8	1,74
11	7	1,34
12	12	2,25
13	9	2,27
14	23	4,99
15	8	1,75
Suma	190	
Średnia		2,94

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej zamieszkuje obszary o numerach: 2, 8 i 14.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej zamieszkuje obszary o numerach: 2, 8 i 14.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 2, 4, 5, 7, 8 i 14.

3.2.4 Aktywność społeczna

W procesie delimitacji obszaru zdegradowanego analizowano również poziom kapitału społecznego, który został określony na podstawie zaangażowania mieszkańców poszczególnych obszarów w sprawy lokalne oraz na podstawie uczestnictwa mieszkańców w spotkaniach lokalnych.

Tabela 18. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność społeczna⁴.

Okręg	Liczba organizacji pozarządowych w 2016 roku	Liczba organizacji pozarządowych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne ⁵	Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami ⁶
1	0	0,00	G	G
2	1	0,25	G	G
3	1	0,26	G	G
4	3	0,92	P	P
5	0	0,00	G	G
6	3	0,62	G	G
7	1	0,24	G	G
8	1	0,18	P	P
9	0	0,00	P	P
10	5	1,09	P	P
11	0	0,00	P	P
12	0	0,00	P	P
13	0	0,00	P	P
14	0	0,00	G	G
15	2	0,44	P	P
Suma	17			
Średnia		0,26		

Źródło: Opracowanie własne.

⁴ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie gminy. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie w gminie, P – przeciętnie na poziomie gminy, G – gorzej niż przeciętnie w gminie.

⁵ Poziom zaangażowania w sprawy lokalne określono na podstawie obecności mieszkańców w sesjach rady gminy oraz przeanalizowano propozycje dotyczące działań na poszczególnych obszarach, które spłynęły do gminy w przeciągu roku 2016.

⁶ Uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami zostało określone na podstawie analizy list obecności ze spotkań wiejskich.

Na obszarach o numerach 1, 5, 9, 11, 12, 13 i 14 nie występuje żadna organizacja społeczna.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najmniejsza liczba organizacji społecznych występuje na obszarach o numerach: 1, 5, 9, 11, 12, 13 i 14.

Natężenie poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13 i 14.

Bardzo niską aktywność społeczną lub jej całkowity brak odnotowano na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 5, 6, 7 i 14.

3.3 PODSUMOWANIE SFERY SPOŁECZNEJ

Tabela 19. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera społeczna.

Okręg	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (ILOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (JAKOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (SUMA)
1	309	17	2	19
2	395	8	2	10
3	386	14	2	16
4	327	10	0	10
5	387	9	2	11
6	485	15	2	17
7	423	9	2	11
8	561	8	0	8
9	369	7	0	7
10	459	8	0	8
11	522	6	0	6
12	534	9	0	9
13	397	4	0	4
14	461	13	2	15
15	457	14	0	14
Suma	6 472			

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując sytuację w zakresie niekorzystnych zjawisk (czynników) społecznych można zauważyć, że największa ich liczba (powyżej 9) występuje na terenie następujących obszarów o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 14 oraz 15.

3.4 SFERA GOSPODARCZA

Tabela 20. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – zadłużenie w podatku gminy.

Okręg	Zadłużenie w podatku gminy	Zadłużenie w podatku gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	134 844,04	43 638,85
2	6 534,52	1 654,31
3	418,60	108,45
4	1 731,69	529,57
5	4 300,06	1 111,13
6	6 030,93	1 243,49
7	866,95	204,95
8	937,35	167,09
9	8 846,96	2 397,55
10	42 581,97	9 277,12
11	51 970,03	9 955,94
12	4 323,23	809,59
13	11 799,11	2 972,07
14	1 078,10	233,86
15	6 511,07	1 424,74
Suma	282 775,00	
Średnia		4 369,20

Źródło: Opracowanie własne .

Najwięcej osób posiadających zadłużenie w podatku gminy występuje na obszarach o numerach: 1, 10 oraz 11.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwięcej osób posiadających zadłużenie w podatku gminy występuje na obszarze o numerze 1.

Natężenie powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 10 oraz 11.

Tabela 21. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – działalność gospodarcza.

Okręg	Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych	Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób
1	11	3,56	1	0,32
2	4	1,01	6	1,52
3	12	3,11	1	0,26
4	11	3,36	3	0,92
5	20	5,17	6	1,55
6	20	4,12	6	1,24
7	8	1,89	8	1,89
8	15	2,67	5	0,89
9	14	3,79	7	1,90
10	30	6,54	7	1,53
11	18	3,45	10	1,92
12	7	1,31	2	0,37
13	19	4,79	3	0,76
14	14	3,04	0	0,00
15	10	2,19	3	0,66
Suma	213		68	
Średnia		3,29		1,05

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 5, 6 i 10.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców największa liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 10 i 5.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 4, 5, 6, 9, 10, 11 i 13.

Największa liczba zawieszonych działalności gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 7 i 11.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców największa liczba zawieszonych działalności gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 7, 9 i 11.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 2, 5, 6, 7, 9, 10 i 11.

Tabela 22. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywne i nowe podmioty gospodarcze.

Okręg	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	18	5,83	1	0,32
2	7	1,77	2	0,51
3	14	3,63	1	0,26
4	28	8,56	3	0,92
5	16	4,13	2	0,52
6	20	4,12	1	0,21
7	19	4,49	1	0,24
8	23	4,10	2	0,36
9	25	6,78	0	0,00
10	52	11,33	0	0,00
11	19	3,64	0	0,00
12	7	1,31	0	0,00
13	18	4,53	1	0,25
14	20	4,34	0	0,00
15	22	4,81	2	0,44
Suma	308		16	
Średnia		4,76		0,25

Źródło: Opracowanie własne.

Najniższa liczba aktywnych podmiotów gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 2 i 12.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najniższa liczba aktywnych podmiotów gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 2 i 12.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 2, 3, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13 i 14.

Na obszarach o numerach 9, 10, 11, 12 i 14 nie występują żadne nowo utworzone działalności gospodarcze.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najmniejsza liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych występuje na obszarach o numerach: 9, 10, 11, 12 i 14.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 6, 7, 9, 10, 11, 12 i 14.

3.1 PODSUMOWANIE SFERY GOSPODARCZEJ

Tabela 23. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera gospodarcza.

Okręg	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH (SUMA)
1	309	2
2	395	2
3	386	1
4	327	1
5	387	3
6	485	4
7	423	3
8	561	1
9	369	3
10	459	4
11	522	5
12	534	2
13	397	2
14	461	2
15	457	0
Suma	6 472	

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując sytuację w zakresie niekorzystnych zjawisk (czynników) gospodarczych można zauważyć, że największa ich liczba występuje na terenie następujących obszarów o numerach: 11 (5 negatywnych zjawisk), 10 (4 negatywne zjawiska), 6 (4 negatywne zjawiska), 5, 7 oraz 9 (po 3 negatywne zjawiska).

3.2 SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA

W ramach procesu delimitacji obszaru zdegradowanego pod uwagę wzięto następujące czynniki przestrzenno-funkcjonalne:

- liczba budynków publicznych (szkoły, obiekty kulturalne, domy pomocy społecznej, obiekty sportowe, urzędy) w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Poniżej przedstawiono w tabeli wyniki analizy występowania budynków publicznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wskaźnik ten obrazuje, w których obszarach Gminy Czernichów występuje niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną związaną z ogólną liczbą budynków użyteczności publicznej na danym obszarze. Brak dostępności do usług społecznych i publicznych wpływa na obniżenie jakości życia mieszkańców oraz poziom ich zaangażowania w życie publiczne. Słaby dostęp do edukacji, kultury oraz usług publicznych wpływa na obniżenie aktywności mieszkańców w sferze społecznej oraz negatywnie wpływa na ich rozwój.

Tabela 24. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.

Okręg	Liczba budynków publicznych	Liczba budynków publicznych (szkoły, obiekty kulturalne, domy pomocy społecznej, obiekty sportowe, urzędy) w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0,00	0,00
2	2,00	0,51
3	1,00	0,26
4	2,00	0,61
5	1,00	0,26
6	7,00	1,44
7	6,00	1,42
8	1,00	0,18
9	4,00	1,08
10	14,00	3,05
11	0,00	0,00
12	2,00	0,37
13	2,00	0,50
14	1,00	0,22
15	3,00	0,66
Suma	46	
Średnia		0,71

Źródło: Opracowanie własne.

Najmniejsza liczba budynków publicznych znajduje się na obszarach o numerach: 1, 3, 5, 8, 11 i 14.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najmniejsza liczba budynków publicznych znajduje się na obszarach o numerach: 1, 3, 8, 11 i 14.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 8, 11, 12, 13, 14, 15.

Poziom bezpieczeństwa komunikacyjnego na terenie gminy został oceniony na podstawie liczby wypadków komunikacyjnych odnotowanych w 2016 r. Najwyższe natężenie ruchu komunikacyjnego występuje na drodze wojewódzkiej biegnącej wzdłuż całej gminy. Drogi występujące na terenie gminy są wąskie i kręte oraz bardzo często pozbawione chodnika. Stanowi to kluczowy problem związany z poczuciem bezpieczeństwa w ruchu pieszych i rowerzystów na terenie gminy. W ramach analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej oceniono także poziom estetyki zabudowy i otoczenia. Podczas oceny pod uwagę brano stan elewacji budynków oraz otoczenia posesji i spójność ich estetyki.

Tabela 25. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego⁷.

Okręg	Liczba kolizji drogowych w 2016 roku	Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom estetyki zabudowy i otoczenia
1	3	0,97	G
2	1	0,25	G
3	0	0,00	G
4	3	0,92	G
5	2	0,52	P
6	5	1,03	G
7	0	0,00	G
8	5	0,89	P
9	1	0,27	P
10	0	0,00	P
11	0	0,00	P
12	5	0,94	G
13	0	0,00	P
14	2	0,43	G
15	3	0,66	P
Suma	30		
Średnia		0,46	

Źródło: Opracowanie własne.

⁷ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie gminy. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie w gminie, P – przeciętnie na poziomie gminy, G – gorzej niż przeciętnie w gminie.

Najwyższa liczba kolizji drogowych występuje na obszarach o numerach: 6, 8 i 12.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców najwyższa liczba kolizji drogowych występuje na obszarach o numerach: 6, 12, 1 i 4.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 4, 5, 6, 8, 12 i 15.

Najniższy poziom estetyki zabudowy i otoczenia, który analizowany był podczas warsztatów z mieszkańcami oraz spacerów badawczych występuje na obszarach: 1, 2, 3, 4, 6, 7, 12 i 14. Podczas oceny pod uwagę brano przede wszystkim elewacje budynków i otoczenie posesji.

3.3 PODSUMOWANIE SFERY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ

Tabela 26. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera przestrzenno-funkcjonalna.

Okręg	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH (ILOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH (JAKOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH (SUMA)
1	309	2	1	3
2	395	1	1	2
3	386	1	1	2
4	327	2	1	3
5	387	2	0	2
6	485	1	1	2
7	423	0	1	1
8	561	2	0	2
9	369	0	0	0
10	459	0	0	0
11	522	1	0	1
12	534	2	1	3
13	397	1	0	1
14	461	1	1	2
15	457	2	0	2
Suma	6 472			

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując sytuację w zakresie niekorzystnych zjawisk (czynników) w sferze przestrzenno – funkcjonalnej można zauważyć, że największa ich liczba występuje na terenie następujących obszarów o numerach:

- 1, 4, 12 (3 czynniki)
- 2, 3, 5, 6, 8, 14, 15 (2 czynniki).

3.4 SFERA TECHNICZNA

Tabela 27. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – poziom degradacji dróg.

Okręg	Drogi – stan techniczny zły (3 pkt)	Drogi – stan techniczny przeciętny (2 pkt)	Drogi – stan techniczny dobry (1 pkt)	Ocena przeciętna dla danego okręgu (ocena łączna dla danego okręgu / liczba ocenianych dróg)
1	6	28	1	2,06
2	12	30	1	2,15
3	0	22	0	2,00
4	3	16	1	2,00
5	6	26	1	2,06
6	15	6	2	2,30
7	3	12	1	1,14
8	18	36	4	2,07
9	9	18	1	2,15
10	15	36	2	2,12
11	9	28	0	2,18
12	9	32	1	2,10
13	12	24	1	2,18
14	6	8	0	1,40
15	21	48	1	2,19
Średnia				2,04

Źródło: Opracowanie własne.

W ramach procesu delimitacji obszaru zdegradowanego wzięto pod uwagę analizę poziomu degradacji dróg. W przypadku obliczania tego wskaźnika dokonano oceny wszystkich dróg zlokalizowanych na danym okręgu, przyznając 3 pkt. dla drogi, której stan techniczny jest zły i wymaga remontu, 2 pkt. – dla drogi, której stan jest przeciętny, ale nie wymaga pilnego remontu oraz 1 pkt. – dla drogi, której stan techniczny jest dobry tj. po remoncie. Dane na temat stanu dróg zaczerpnięto z Urzędu Gminy Czernichów. Powyżej przedstawiono wyniki oceny stanu technicznego dróg, wskazując na stopień ich degradacji. Z powyższej analizy wynika, iż natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13 i 15.

Tabela 28. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji.

Okręg	Liczba nieruchomości występująca na obszarze	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze
1	175	24	0,14
2	131	108	0,82
3	112	46	0,41
4	82	98	1,20
5	108	74	0,69
6	186	186	1,00
7	163	143	0,88
8	197	163	0,83
9	123	123	1,00
10	163	163	1,00
11	194	194	1,00
12	208	208	1,00
13	132	92	0,70
14	197	0	0,00
15	189	79	0,42
Suma	2360	1701	
Średnia			0,72

Źródło: Opracowanie własne.

Najmniejsza liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji występuje na obszarach o numerach: 14, 1 i 3.

Najmniejsza liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze występuje na obszarach o numerach: 1 i 14.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 3, 5, 13, 14 i 15.

Tabela 29. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej.

Okręg	Liczba nieruchomości występująca na obszarze	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze
1	175	0	0,00
2	131	0	0,00
3	112	0	0,00
4	82	0	0,00
5	108	0	0,00
6	186	173	0,93
7	163	70	0,43
8	197	83	0,42
9	123	0	0,00
10	163	117	0,72
11	194	47	0,24
12	208	0	0,00
13	132	0	0,00
14	197	0	0,00
15	189	0	0,00
Suma	2360	490	
Średnia			0,21

Źródło: Opracowanie własne.

Najmniejsza liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 14 i 15.

Najmniejsza liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 14 i 15.

Natężenie zjawiska poniżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 12, 13, 14 i 15.

3.5 PODSUMOWANIE SFERY TECHNICZNEJ

Tabela 30. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera techniczna.

Okręg	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH
1	309	3
2	395	2
3	386	2
4	327	1
5	387	3
6	485	1
7	423	0
8	561	1
9	369	2
10	459	1
11	522	1
12	534	2
13	397	3
14	461	2
15	457	3
Suma	6 472	

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując sytuację w zakresie niekorzystnych zjawisk (czynników) w sferze technicznej można zauważyć, że największa ich liczba występuje na terenie następujących obszarów o numerach: 1, 5, 13 i 15 (po 3 czynniki).

3.6 SFERA ŚRODOWISKOWA

Tabela 31. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska oraz poziom występowania dzikich wysypisk śmieci⁸⁸.

Okręg	Liczba samochodów zarejestrowanych	Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Gminy	Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach
1	132	42,72	0	G
2	185	46,84	5727	P
3	148	38,34	0	G
4	122	37,31	5727	G
5	150	38,76	5727	G
6	0	0,00	0	G
7	0	0,00	5727	G
8	0	0,00	0	P
9	0	0,00	5977	P
10	0	0,00	5977	G
11	2	0,38	0	P
12	4	0,75	0	P
13	0	0,00	5977	P
14	1	0,22	6911	G
15	2	0,44	6911	P
Suma	746			
Średnia		11,53		

Źródło: Opracowanie własne.

W zakresie analizy sfery środowiskowej wykorzystano między innymi dane obrazujące uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska. Wyznaczono wskaźnik liczby samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich. Gmina Czernichów jest gminą, która posiada bardzo nieregularną powierzchnię, na której występuje wiele wzniesień. Poruszające się po jej obszarze samochody, zwłaszcza w podjazdach na wzniesienia, emitują wiele szkodliwych substancji i znacznie zanieczyszczają

⁸⁸ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie gminy. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie w gminie, P – przeciętnie na poziomie gminy, G – gorzej niż przeciętnie w gminie.

środowisko (m.in. hałas, spaliny samochodowe itp.). Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach został wyznaczony na podstawie informacji z warsztatów z mieszkańcami, spacerów badawczych oraz wywiadów eksperckich z pracownikami Urzędu Gminy Czernichów.

Największa liczba zarejestrowanych samochodów występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4 i 5.

W przeliczeniu na 100 mieszkańców największa liczba zarejestrowanych samochodów występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4 i 5.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 1, 2, 3, 4 i 5.

Najwyższy poziom średniego dobowego ruchu pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich występuje na obszarach o numerach: 2, 4, 5, 7, 9, 10, 13, 14 i 15.

Najwyższy poziom występowania dzikich wysypisk śmieci odnotowano na obszarach o numerach: 1, 3, 4, 5, 6, 7, 10 i 14.

Tabela 32. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba budynków pokrytych azbestem.

Okręg	Liczba nieruchomości występująca na obszarze	Liczba budynków pokrytych azbestem	Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze
1	175	43	0,25
2	131	65	0,50
3	112	39	0,35
4	82	65	0,79
5	108	39	0,36
6	186	28	0,15
7	163	43	0,26
8	197	51	0,26
9	123	64	0,52
10	163	39	0,24
11	194	48	0,25
12	208	64	0,31
13	132	33	0,25
14	197	63	0,32
15	189	68	0,36
Suma	2360	752	
Średnia			032

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba budynków pokrytych azbestem znajduje się na obszarach o numerach: 2, 4, 9, 12, 14 i 15.

Największa liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze występuje na obszarze o numerach: 4, 2 i 9.

Natężenie zjawiska powyżej średniej gminnej występuje na obszarach o numerach: 2, 3, 4, 5, 9, 14 i 15

3.1 PODSUMOWANIE SFERY ŚRODOWISKOWEJ

Tabela 33. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera środowiskowa.

Okręg	Liczba mieszkańców w 2017 roku (inf. statystyczne)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH (ILOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH (JAKOŚCIOWE)	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH (SUMA)
1	309	1	1	2
2	395	3	0	3
3	386	2	1	3
4	327	3	1	4
5	387	3	1	4
6	485	0	1	1
7	423	1	1	2
8	561	0	0	0
9	369	2	0	2
10	459	1	1	2
11	522	0	0	0
12	534	0	0	0
13	397	1	0	1
14	461	2	1	3
15	457	2	0	2
Suma	6 472			

Źródło: Opracowanie własne.

Analizując sytuację w zakresie niekorzystnych zjawisk (czynników) w sferze środowiskowej można zauważyć, że największa ich liczba występuje na terenie następujących obszarów o numerach:

- 4, 5 (4 czynniki)
- 2, 3, 14 (3 czynniki)

3.2 WYBÓR OBSZARU ZDEGRADOWANEGO

W celu wyłonienia obszaru zdegradowanego w pierwszej kolejności dokonano analizy koncentracji problemów społecznych w odniesieniu do całego obszaru Gminy Czernichów, uwzględniając jednostki przestrzenne w podziale na 15 obszarów, według okręgów wyborczych występujących w gminie. Analiza problemów społecznych obejmowała diagnozę w obszarze 27 różnych czynników społecznych odnoszących się do polityki społecznej, rynku pracy, edukacji i aktywności społecznej w gminie. Diagnozę ilościowo-jakościową problemów społecznych pogłębiono o analizę czynników gospodarczych, przestrzenno-funkcjonalnych, środowiskowych i technicznych.

W celu kompleksowego zobrazowania sytuacji dokonano zestawienia wszystkich analizowanych czynników, co przedstawia poniższa tabela. **Na podstawie danych zawartych w tabeli numer 34 dotyczącej skali zjawisk kryzysowych stwierdza się, iż najwięcej zjawisk kryzysowych występuje na obszarze jednostki przestrzennej o numerze 1 (29 czynników) oraz na obszarach o numerach 6 (25 czynników), 3 (24 czynniki), 14 (24 czynniki), 5 (23 czynniki), 15 (21 czynników), 2 (19 czynników), 4 (19 czynników), 7 (17 czynników).**

Jako obszar zdegradowany wyznacza się obszar obejmujący jednostki przestrzenne o numerach: 1, 6, 3, 15, 14, 4, 2, 5, 7.

Jak wspomniano wyżej, wyznaczony obszar zdegradowany zdiagnozowano, bazując zarówno na danych ilościowych, jak też danych jakościowych, w tym m.in. wynikających z działań partycypacyjnych i konsultacji społecznych, mających na celu włączenie w proces decyzyjny jak najszerszego grona mieszkańców i innych grup interesariuszy.

Tabela 34. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe.

Okręg	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO- FUNKCYJNALNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
1	19	2	3	3	2	29
2	10	2	2	2	3	19
3	16	1	2	2	3	24
4	10	1	3	1	4	19
5	11	3	2	3	4	23
6	17	4	2	1	1	25
7	11	3	1	0	2	17
8	8	1	2	1	0	12
9	7	3	0	2	2	14
10	8	4	0	1	2	15
11	6	5	1	1	0	13
12	9	2	3	2	0	16
13	4	2	1	3	1	11
14	15	2	2	2	3	24
15	14	0	2	3	2	21

Źródło: Opracowanie własne.

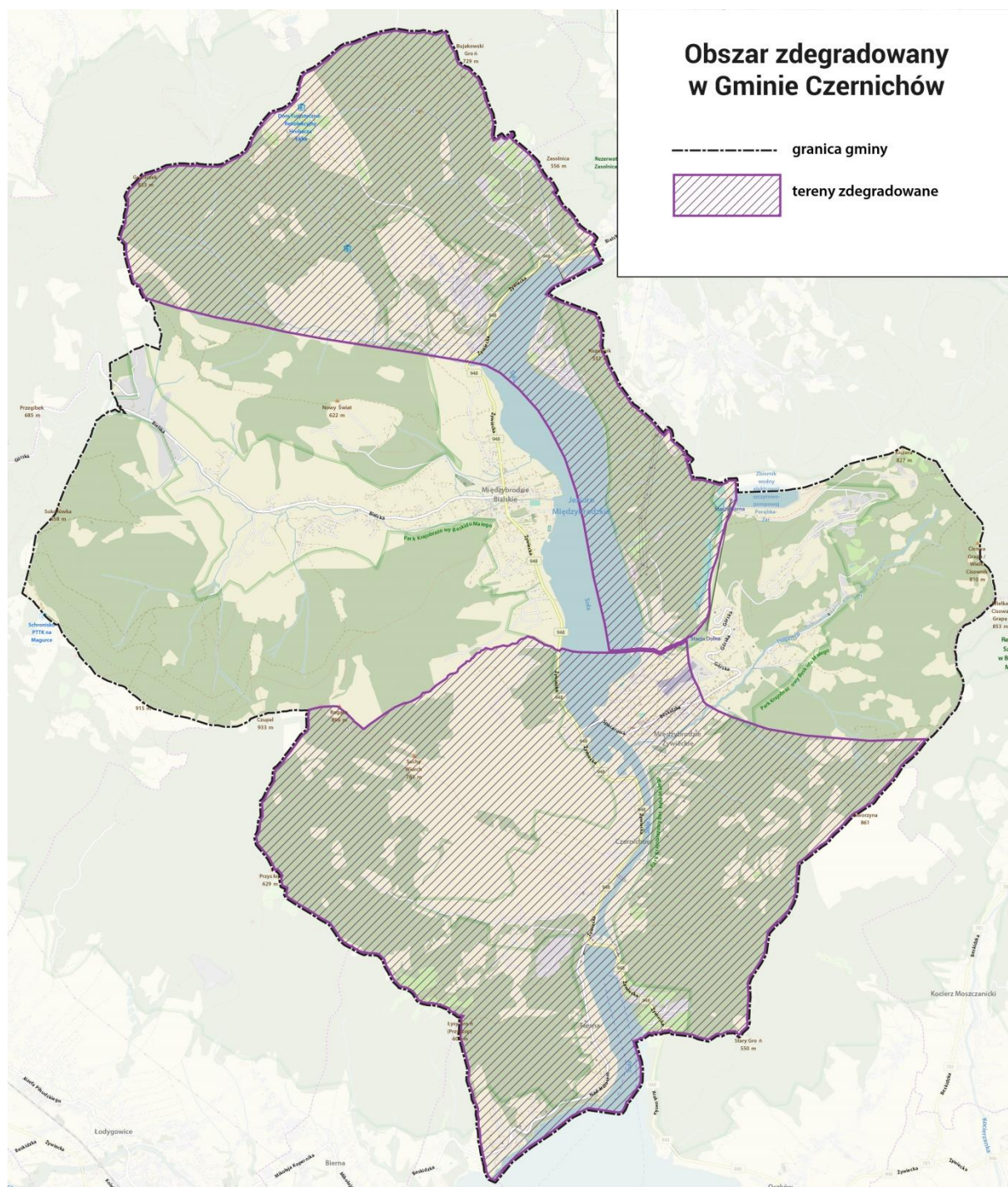
Na podstawie analizy wszystkich problemów społecznych, opartych dodatkowo o problemy gospodarcze, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne oraz środowiskowe, dokonano zestawienia, które obrazuje wszystkie zjawiska kryzysowe. Najwięcej negatywnych zjawisk społecznych koncentruje się w obszarach o numerach: 1, 6, 3, 14, 15, 5, 7, 4 oraz 2.

Do wyznaczenia obszaru zdegradowanego należy wskazać także występowanie dodatkowych czynników obejmujących sferę gospodarczą, techniczno-środowiskową lub funkcjonalno-przestrzenną.

Najwięcej negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej odnotowuje się w obszarach o numerach: 11, 10 i 6. Natomiast w sferze funkcjonalno-przestrzennej najwięcej negatywnych zjawisk koncentruje się w obszarze o numerach: 1, 4 i 12. W sferze technicznej najwięcej negatywnych zjawisk koncentruje się w obszarze: 15, 13, 5 oraz 1. Ostatnią badaną sferą była sfera środowiskowa, w której najwyższa koncentracja negatywnych zjawisk odnotowana została w obszarach o numerach: 4, 5, 2, 3 oraz 14. Sumaryczne zestawienie wszystkich zjawisk problemowych występujących w każdej z analizowanych

stref umożliwiło wskazanie obszarów, które wyznaczyły zakres przestrzenny obszaru zdegradowanego. Zakres ten obejmują obszary o numerach: 15, 14, 1, 2, 3, 4, 5, 6 oraz 7.

Mapa 2. Obszar zdegradowany w Gminie Czernichów – zaznaczono fioletowym szrafem.

Źródło: Opracowanie własne.

4 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO NA TERENIE GMINY CZERNICHÓW

Wszelkie dane pozyskane w celu dokonania diagnoz ilościowych i jakościowych zostały przedstawione w zestawieniach tabelarycznych. Kolorem pomarańczowym oznaczono te wartości czynników, które znajdują się na poziomie zbliżonym do przeciętnego w odniesieniu do obszaru zdegradowanego; kolorem zielonym oznaczono te czynniki, które kształtują się korzystnie w stosunku do przeciętnej dla obszaru zdegradowanego; a kolorem czerwonym – te czynniki, których poziom wskazuje na występowanie stanu kryzysowego, gdyż na tych terenach skala problemów społecznych przekracza przeciętny poziom na tym obszarze. Oznaczenie „P” dotyczy przeciętnego poziomu występowania zjawiska ocenianego na podstawie danych jakościowych, oznaczenie „G” odnosi się do niskiego poziomu danego zjawiska, zaś oznaczenie „L” sygnalizuje, że wskaźnik kształtuje się na poziomie wyższym niż przeciętnie dla gminy.

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizowanego dokonano pogłębionej analizy problemów społecznych, gospodarczych, funkcjonalno–przestrzennych, technicznych oraz środowiskowych występujących na obszarze zdegradowanym – zarówno wykorzystując dane ilościowe, jak i dane jakościowe będące wynikiem informacji zebranych podczas konsultacji wśród mieszkańców.

Tabela 35. Liczba mieszkańców w jednostkach przestrzennych na obszarze zdegradowanym Gminy Czernichów oraz powierzchnia obszarów.

Okręg	Liczba mieszkańców	Powierzchnia (km2)
1	309	2,53
2	395	4,91
3	386	2,71
4	327	3,12
5	387	1,98
6	485	1,85
7	423	1,66
14	461	4,72
15	457	9,21
SUMA	3 630	32,69

Źródło: Opracowanie własne.

Poniżej zaprezentowano wykaz czynników (wskaźników), które analizowano na obszarze zdegradowanym, zmierzając do wyznaczenia obszaru rewitalizowanego.

Tabela 36. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI SPOŁECZNE
1) Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 4) Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 5) Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 6) Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 7) Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 8) Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 9) Liczba aktów wandalizmu w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 10) Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 11) Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców, 12) Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 13) Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 14) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 15) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 16) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 17) Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 18) Pomoc społeczna przyznawana ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 19) Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 20) Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 21) Liczba organizacji pozarządowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 22) Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 23) Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 24) Liczba osób unikających płacenia podatków w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 25) Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami, 26) Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne, 27) Jakość życia mieszkańców.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 37. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI GOSPODARCZE
1) Zadłużenie w podatku gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 4) Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób, 5) Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.
CZYNNIKI FUNKcjONALNO-PRZESTRZENNE
1) Liczba budynków publicznych (szkoły, obiekty kulturalne, domy pomocy społecznej, obiekty sportowe, urzędy) w przeliczeniu na 100 mieszkańców 2) Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 3) Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 38. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego na terenie Gminy Czernichów.

CZYNNIKI TECHNICZNE
1) Poziom degradacji dróg, 2) Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze, 3) Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze.
CZYNNIKI ŚRODOWISKOWE
1) Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców, 2) Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Gminy, 3) Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze, 4) Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Źródło: Opracowanie własne.

4.1 SFERA SPOŁECZNA

Tabela 39. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.

Okręg	Liczba urodzeń w 2016 roku	Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zgonów w 2016 roku	Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób długotrwale bezrobotnych	Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku	Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku	Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	1	0,32	5	1,62	14	4,53	6	1,94	10	3,24	8	2,59
2	4	1,01	4	1,01	7	1,77	3	0,76	13	3,29	13	3,29
3	2	0,52	3	0,78	11	2,85	3	0,78	13	3,37	12	3,11
4	1	0,31	7	2,14	12	3,67	3	0,92	13	3,98	11	3,36
5	2	0,52	3	0,78	14	3,62	2	0,52	11	2,84	13	3,36
6	6	1,24	3	0,62	12	2,47	8	1,65	1	0,21	13	2,68
7	8	1,89	4	0,95	13	3,07	8	1,89	5	1,18	9	2,13
14	8	1,74	4	0,87	10	2,17	6	1,30	9	1,95	20	4,34
15	1	0,22	5	1,09	5	1,09	3	0,66	7	1,53	6	1,31
Średnia		0,91		1,05		2,70		1,16		2,26		2,89
Suma	33		38		98		42		82		105	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 40. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.

Okręg	Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku	Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba aktów wandalizmu w 2016 roku	Liczba aktów wandalizmu w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu	Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 roku	Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 roku na 100 mieszkańców	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart	Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	4	1,29	1	0,32	0	0,00	1	0,32	0	0,00	2	0,65
2	21	5,32	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	2	0,51
3	7	1,81	0	0,00	0	0,00	2	0,52	0	0,00	1	0,26
4	12	3,67	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,31	0	0,00
5	14	3,62	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	1	0,26
6	6	1,24	1	0,21	0	0,00	2	0,41	2	0,41	3	0,62
7	15	3,55	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00	0	0,00
14	23	4,99	0	0,00	0	0,00	2	0,43	0	0,00	1	0,22
15	8	1,75	0	0,00	3	0,66	2	0,44	3	0,66	1	0,22
Średnia		3,03		0,06		0,08		0,25		0,17		0,30
Suma	110		2		3		9		6		11	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 41. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.

Okręg	Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód	Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia	Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	6	1,94	1	0,32	3	0,97	3	0,97	0	0,00	1	0,32
2	0	0,00	0	0,00	1	0,25	2	0,51	0	0,00	0	0,00
3	3	0,78	1	0,26	1	0,26	3	0,78	2	0,52	2	0,52
4	2	0,61	1	0,31	5	1,53	5	1,53	0	0,00	0	0,00
5	1	0,26	1	0,26	2	0,52	4	1,03	0	0,00	0	0,00
6	3	0,62	3	0,62	4	0,82	5	1,03	3	0,62	2	0,41
7	6	1,42	0	0,00	1	0,24	6	1,42	3	0,71	0	0,00
14	15	3,25	1	0,22	7	1,52	8	1,74	3	0,65	4	0,87
15	2	0,44	10	2,19	4	0,88	6	1,31	3	0,66	2	0,44
Średnia		1,05		0,50		0,77		1,16		0,39		0,30
Suma	38		18		28		42		14		11	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 42. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.

Okręg	Asystent rodziny	Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Przemoc	Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo	Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku	Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba osób unikających płacenia podatków	Liczba osób unikających płacenia podatków w przeliczeniu na 100 mieszkańców
1	0	0,00	0	0,00	3	0,97	2	0,65	65	21,04
2	1	0,25	0	0,00	3	0,76	3	0,76	88	22,28
3	1	0,26	1	0,26	2	0,52	3	0,78	105	27,20
4	0	0,00	0	0,00	3	0,92	2	0,61	50	15,29
5	0	0,00	1	0,26	3	0,78	4	1,03	97	25,06
6	1	0,21	1	0,21	5	1,03	2	0,41	154	31,75
7	0	0,00	0	0,00	3	0,71	6	1,42	104	24,59
14	2	0,43	0	0,00	5	1,08	5	1,08	100	21,69
15	1	0,22	0	0,00	5	1,09	2	0,44	81	17,72
Średnia		0,17		0,08		0,88		0,80		23,25
Suma	6		3		32		29		844	

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 43. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna⁹.

Okręg	Liczba organizacji pozarządowych w 2016 roku	Liczba organizacji pozarządowych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami	Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne	Jakość życia mieszkańców	ILOŚĆ NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (DANE (ILOŚCIOWE))	ILOŚĆ NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (DANE (JAKOŚCIOWE))	ILOŚĆ NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH (SUMA)
1	0	0,00	G	G	G	14	3	17
2	1	0,25	G	G	P	7	2	9
3	1	0,26	G	G	G	12	3	15
4	3	0,92	P	P	G	11	1	12
5	0	0,00	G	G	G	8	3	11
6	3	0,62	G	G	G	14	3	17
7	1	0,24	G	G	P	8	2	10
14	0	0,00	G	G	G	12	3	15
15	3	0,66	P	P	P	13	0	13
Średnia		0,33						
Suma	12							

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba negatywnych zjawisk w sferze społecznej występuje na obszarach o numerach: 1, 6, 14 oraz 3.

⁹ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie obszaru zdegradowanego. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie na OZ, P – przeciętnie na poziomie OZ, G – gorzej niż przeciętnie na OZ.

4.2 SFERA GOSPODARCZA

Tabela 44. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera gospodarcza.

Okręg	Zadłużenie w podatku gminy	Zadłużenie w podatku gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych	Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych	Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych	Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych	Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH (SUMA)
1	134 844,04	43 638,85	11	3,56	1	0,32	18	5,83	1	0,32	3
2	6 534,52	1 654,31	4	1,01	6	1,52	7	1,77	2	0,51	2
3	418,60	108,45	12	3,11	1	0,26	14	3,63	1	0,26	3
4	1 731,69	529,57	11	3,36	3	0,92	28	8,56	3	0,92	1
5	4 300,06	1 111,13	20	5,17	6	1,55	16	4,13	2	0,52	3
6	6 030,93	1 243,49	20	4,12	6	1,24	20	4,12	1	0,21	4
7	866,95	204,95	8	1,89	8	1,89	19	4,49	1	0,24	3
14	1 078,10	233,86	14	3,04	0	0,00	20	4,34	0	0,00	3
15	6 511,07	1 424,74	10	2,19	3	0,66	22	4,81	2	0,44	0
Średnia		4 471,51		3,03		0,94		4,52		0,36	
Suma	162 316		110		34		164		13		

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej występuje na obszarach o numerach: 6, 1, 3, 5, 7 oraz 14.

4.3 SFERA FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNA

Tabela 45. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna¹⁰.

Okręg	Liczba budynków publicznych	Liczba budynków publicznych (szkoły, obiekty kulturalne, domy pomocy społecznej, obiekty sportowe, urzędy) w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba kolizji drogowych w 2016 roku	Liczba kolizji drogowych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Poziom estetyki zabudowy i otoczenia	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH (SUMA)
1	0,00	0,00	3	0,97	G	3
2	2,00	0,51	1	0,25	G	2
3	1,00	0,26	0	0,00	G	2
4	2,00	0,61	3	0,92	G	3
5	1,00	0,26	2	0,52	P	1
6	7,00	1,44	5	1,03	G	2
7	6,00	1,42	0	0,00	G	1
14	1,00	0,22	2	0,43	G	2
15	3,00	0,66	3	0,66	P	1
Średnia		0,63		0,52		
Suma	23		19			

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno – funkcjonalnej występuje na obszarach o numerach: 1 oraz 4.

¹⁰ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie obszaru zdegradowanego. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie na OZ, P – przeciętnie na poziomie OZ, G – gorzej niż przeciętnie na OZ.

4.4 SFERA TECHNICZNA

Tabela 46. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera techniczna.

Okręg	Poziom degradacji dróg na terenie gminy				Liczba nieruchomości występująca na obszarze	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji	Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występującą na obszarze	Liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej	Liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występującą na obszarze	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH (SUMA)
	Drogi – Stan techniczny zły (3 pkt)	Drogi – Stan techniczny przeciętny (2 pkt)	Drogi – Stan techniczny dobry (1 pkt)	Ocena przeciętna dla danego okręgu (ocena łączna dla danego okręgu / liczba ocenianych dróg)						
1	6	28	1	2,06	175	24	0,14	0	0,00	3
2	12	30	1	2,15	131	108	0,82	0	0,00	2
3	0	22	0	2,00	112	46	0,41	0	0,00	3
4	3	16	1	2,00	82	98	1,20	0	0,00	2
5	6	26	1	2,06	108	74	0,69	0	0,00	2
6	15	6	2	2,30	186	186	1,00	173	0,93	1
7	3	12	1	1,14	163	143	0,88	70	0,43	0
14	6	8	0	1,40	197	0	0,00	0	0,00	2
15	21	48	1	2,19	189	79	0,42	0	0,00	3
Średnia				1,97			0,56		0,18	
Suma					1343	758		243		

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba negatywnych zjawisk w sferze technicznej występuje na obszarach o numerach: 1, 3 oraz 15.

4.5 SFERA ŚRODOWISKOWA

Tabela 47. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera środowiskowa¹¹.

Okręg	Średni dobowy ruch pojazdów Samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Gminy	Liczba samochodów zarejestrowanych	Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Liczba nieruchomości występująca na obszarze	Liczba budynków pokrytych azbestem	Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze	Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH (SUMA)
1	0	132,00	42,72	175	43	0,25	G	2
2	5727	185,00	46,84	131	65	0,50	P	3
3	0	148,00	38,34	112	39	0,35	G	3
4	5727	122,00	37,31	82	65	0,79	G	4
5	5727	150,00	38,76	108	39	0,36	G	4
6	0	0,00	0,00	186	28	0,15	G	1
7	5727	0,00	0,00	163	43	0,26	G	2
14	6911	1,00	0,22	197	63	0,32	G	2
15	6911	2,00	0,44	189	68	0,36	P	2
Średnia			20,39			0,34		
Suma		740		1343	453			

Źródło: Opracowanie własne.

Największa liczba negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej występuje na obszarach o numerach: 2, 3, 4 oraz 5.

¹¹ Dla uzyskania skali porównawczej wszystkie czynniki analizowano w odniesieniu do ogólnych tendencji na poziomie obszaru zdegradowanego. Oznaczenia występujące w ocenie czynników: L – lepiej niż przeciętnie na OZ, P – przeciętnie na poziomie OZ, G – gorzej niż przeciętnie na OZ.

4.1 Podsumowanie analizy danych na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego

W celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji dokonano analizy czynników w sferze społecznej, gospodarczej, funkcjonalno-przestrzennej, technicznej i środowiskowej. Wartości wskaźników, które wskazywały na występowanie zjawiska problemowego w danym obszarze, zostały sumarycznie zestawione w poniższej tabeli.

Tabela 48. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego.

Okręg	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK SPOŁECZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK GOSPODARCZYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK FUNKCJONALNO- PRZESTRZENNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK TECHNICZNYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK ŚRODOWISKOWYCH	LICZBA NEGATYWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH OGÓŁEM
1	17	3	3	3	2	28
2	9	2	2	2	3	18
3	15	3	2	3	3	26
4	12	1	3	2	4	22
5	11	3	1	2	4	21
6	17	4	2	1	1	25
7	10	3	1	0	2	16
14	15	3	2	2	2	24
15	13	0	1	3	2	19

Źródło: Opracowanie własne.

Na podstawie powyższych analiz do obszaru rewitalizowanego włącza się obszary o numerach 1, 3, 6 i 14.

4.2 WYZNACZENIE OBSZARU REWITALIZOWANEGO

Mając na uwadze założenie, iż – zgodnie z przepisami prawa – rewitalizacją można objąć obszar co najwyżej 20% powierzchni gminy, zamieszkiwany maksymalnie przez 30% ludności, wyznaczono obszar rewitalizowany jako teren, na którym występuje najwyższa koncentracja problemów społecznych, gospodarczych, technicznych i środowiskowych, z uwzględnieniem jego istotnego znaczenia dla rozwoju gminy.

W ramach diagnozy wyznaczono cztery podobszary rewitalizowane:

I podobszar:

(numer okręgu 1) Sołectwo Tresna: ul. Barabaszów, ul. Gancarzy, ul. Górską, ul. Gwiedzna, ul. Jutrzenki, ul. Krucza, ul. Kwiatowa, ul. Letniskowa, ul. Łączna, ul. Majowa, ul. Nad Jeziorem, ul. Panoramy, ul. Plażowa, ul. Stroma, Szczytowa, ul. Słoneczna, ul. Wędkarska

II podobszar:

(numer okręgu 3) Sołectwo Czernichów: ul. Gielatów Jana Pawła II, ul. Kapalowiec, ul. Kościelna, ul. Letniskowa, ul. Nad Potokiem, ul. Objazdowa, ul. Roztoki, ul. Skośna, ul. Słoneczna, ul. Szkolna,

III podobszar

(numer okręgu 6) Sołectwo Międzybrodzie Żywieckie: ul. Akacyjowa, ul. Beskidzka nr nieparzyste od 37 do 69 oraz nr parzyste od 2 do 48, ul. Grabina, ul. Isepnicka, ul. Lipowa, ul. Młyńska, ul. Osiedlowa, ul. Spacerowa, ul. Strażacka, ul. Widokowa

IV podobszar

(numer okręgu 14) Sołectwo Międzybrodzie Bialskie: ul. Drwali, ul. Jałowcowa, ul. Kamienna, ul. Kasperków, ul. Laszczaków, ul. Olejarzy, ul. Pod Lasy, ul. Sarnia, ul. Słowiaków, ul. Żarnówki

Tabela 49. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego.

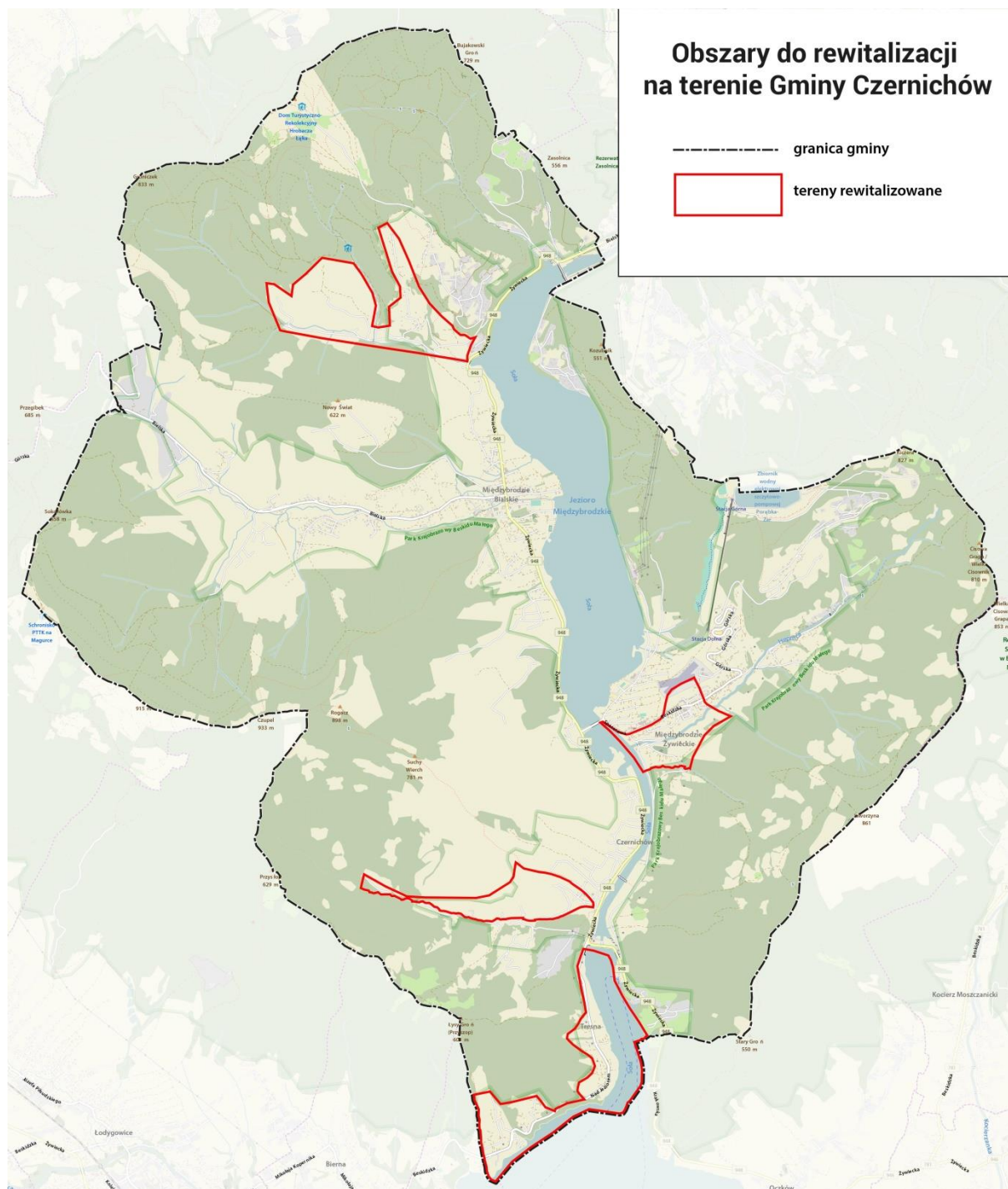
Obszar	Obszar w km ²	Liczba mieszk.
I podobobszar	1,31	309
II podobobszar	0,58	386
III podobobszar	0,53	485
IV podobobszar	1,24	461
Razem: obszary	3,66	1641
Razem: gmina	56,26	6 472
% przypadający na obszar rewitalizowany	6,51%	25,36 %

Źródło: Opracowanie własne.

Obszar rewitalizowany obejmuje powierzchnię 3,66 km², a zatem spełniony będzie wymóg, aby wielkość obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 20% powierzchni gminy. Szacuje się, że obszar wskazany do rewitalizacji zamieszkuje 1641 osób, co stanowi 25,36 % populacji gminy. Spełniony jest więc warunek, aby populacja obszaru rewitalizowanego nie przekraczała 30% ogółu mieszkańców gminy.

Poniżej zamieszczono mapę obszarów do rewitalizacji. Obszary zaznaczone są czerwoną obwiednią.

Mapa 3. Obszary do rewitalizacji na terenie Gminy Czernichów.

Źródło: Opracowanie własne.

5 ANALIZA PROBLEMÓW I POTENCJAŁÓW OBSZARÓW DO REWITALIZACJI

5.1 Charakterystyka obszarów rewitalizowanych

5.1.1 Podobszar rewitalizowany nr 1

Podobszar ma powierzchnię 1,31 km² co stanowi 2,33% powierzchni gminy. Podobszar zamieszkiwany jest przez 309 osób, co stanowi 4,77% wszystkich mieszkańców gminy. Obszar ten stanowi część Sołectwa Tresna. Rozciąga się wzdłuż brzegów Jeziora Żywieckiego. Na terenie tym znajduje się siedziba Urzędu Gminy Czernichów, zapora/elektrownia wodna i przystanie wodne. W latach 70 we wsi powstały ośrodki turystyczne m.in. ośrodek kopalni węgla KWK Wieczorek „Żeglarz”, „Katowice” oraz ośrodek zakładów tłuszczowych Margaryna. Okres prosperity turystycznej i powstawania nowych obiektów noclegowych zakończył się wraz z transformacją ustrojową początku lat 90. XX wieku, kiedy placówki dla górników przestały otrzymywać należyte finansowanie, co było m.in. przyczyną całkowitego upadku ośrodka „Katowice”, z którego w chwili obecnej pozostały same fundamenty. Na całym obszarze, szczególnie w rejonach zwartej zabudowy, występuje przemieszanie zabudowy mieszkalnej z zagrodową, usługową i wypoczynkową. Zabudowa administracyjno-usługowa skoncentrowana jest głównie wzdłuż drogi wojewódzkiej i wiejskich centrach usługowych. Zewnętrzny układ drogowy zapewnia powiązania z sąsiednimi miastami (Żywiec, Bielsko Biała) oraz z siedzibą województwa (Katowice). Przebiegająca z południa na północ droga wojewódzka łączy obszar z wszystkimi jednostkami wiejskimi pomiędzy sobą. Zlokalizowane na tym obszarze oraz na pozostałych obszarach do rewitalizacji drogi powiatowe biegnące przez centralne części poszczególnych wsi należą do traktów historycznych w Beskidach. Tereny rolne zajmują we wszystkich podobszarach do rewitalizacji niewielkie powierzchnie na obrzeżu zabudowy. Wszystkie obszary są także całkowicie objęte ochroną prawną w granicach obszaru chronionego Parku Krajobrazowego Beskidu Małego wraz z otuliną. Wyraźne zmiany w naturalnej przestrzeni występującej na tym terenie powstały w wyniku budowy kaskady zbiorników wodnych wraz z infrastrukturą techniczną. W latach 70-tych XX wieku rozpoczął się intensywny proces przebudowy starej drewnianej zabudowy wiejskiej na bezstylową zabudowę jednorodziną oraz zagospodarowanie związane z działalnością gospodarczą i wypoczynkową, co doprowadziło do przemieszania zabudowy mieszkaniowej, produkcyjnej i wypoczynkowej.

W poniższej tabeli wskazano mienie komunalne Gminy Czernichów (wykaz gruntów stanowiących własność gminy i będących w użytkowaniu wieczystym) z wyszczególnieniem występowania mienia komunalnego na poszczególnych obszarach rewitalizacji.

Tabela 50 Mienie komunalne Gminy Czernichów (wykaz gruntów stanowiących własność gminy i będących w użytkowaniu wieczystym).

Rodzaj użytkowania	Ogółem Gmina	Czernichów (częściowo obszar nr 2)	Międzybrodzie Bialskie (częściowo obszar nr 4)	Międzybrodzie Żywieckie (częściowo obszar nr 3)	Tresna (częściowo obszar nr 1)
Usługi publiczne	5,28	2,87	2,21	0,09	0,11
Usługi inne	3,46	2,92	0,54	-	-
Place, parkingi, zielen	1,98	1,03	0,03	0,88	0,04
cmentarze	0,99	0,62	0,37	-	-
Zaopatrzenie w wodę	0,45	-	0,45	-	-
Odprowadzenie ścieków	2,35	1,96	0,32	-	0,07
Drogi, ulice	27,96	12,85	14,55	0,21	0,35
Inne (budowlane)	9,17	1,83	2,66	3,71	0,97
ogółem	51,64	24,08	21,13	4,89	1,54

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych zawartych w Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czernichów.

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli należy wskazać, że obszar nr 1 częściowo zawierający się w Tresnej jest obszarem najslabiej wyposażonym w usługi publiczne oraz zaopatrzenie w wodę. Ponadto, należy wskazać słabe wyposażenie obszaru w odprowadzenie ścieków oraz place, parkingi i zielen w przestrzeni publicznej. Na obszarze tym nie funkcjonuje żadna placówka świadcząca usługi w zakresie opieki przedszkolnej i szkolnictwa podstawowego. Niestety nie występują tu także ośrodki związane z kulturą i sztuką. Występują jedynie 3 kluby sportowe. Należy zatem uznać stopień wyposażenia obszaru Tresnej za niezadawalający.

Analizowany obszar charakteryzuje się szczególnie złą sytuacją pod względem sfery społecznej. To właśnie na tym podobszarze występuje najwięcej negatywnych zjawisk społecznych w stosunku do

całej Gminy Czernichów. Na obszarze tym odnotowuje się ujemny przyrost naturalny. Obszar ten zamieszkuje stosunkowo duża liczba osób dotkniętych problemami i korzystających z pomocy społecznej. Wśród osób korzystających z pomocy społecznej w podobszarze najwięcej osób dotkniętych jest niezaradnością opiekuńczo-wychowawczą, ubóstwem, bezrobotnych (w tym długotrwale bezrobotnych). Na podstawie diagnozy osoby długotrwale bezrobotne zamieszkujące ten obszar cechują się niską motywacją do podjęcia pracy, przez co zachodzi zjawisko - dobrowolnego bezrobocia. Problemem w tym obszarze jest także brak wystarczającej oferty skierowanej do osób potrzebujących wsparcia w zakresie podnoszenia kwalifikacji i pomocy psychologicznej. Ponadto, na obszarze tym występuje wysoka liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód oraz wysoki wskaźnik dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną. Dzięki potencjałowi ośrodka pomocy społecznej, placówek oświatowych, organizacji pozarządowych oraz mieszkańców została zaproponowana oferta wspierająca zarówno dzieci i młodzież, osoby bezrobotne oraz osoby starsze i niepełnosprawne potrzebujące szczególnego wsparcia. Niestety na podobszarze występuje także niska aktywność społeczna. Poziom kapitału społecznego przejawiającego się poprzez uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami oraz zaangażowanie w sprawy lokalne, jest gorszy niż na poziomie całej gminy.

W obszarze tym występuje także niedostateczne wykorzystanie lokalnego potencjału (dziejictwa historycznego i kulturowego). Zdiagnozowano również potrzebę wprowadzenia usług o charakterze społecznym, edukacyjnym i integrującym. Występujące na tym obszarze problemy mogą mieć bezpośredni wpływ na podejmowanie decyzji młodych mieszkańców o opuszczeniu swojego rodzinnego domu i chęci zamieszkania w większych ośrodkach miejskich.

Na obszarze odnotowuje się wysoki wskaźnik liczby zlikwidowanych działalności gospodarczych. Ponadto, odnotowano niską liczbę nowo utworzonych działalności gospodarczych. Należy zatem wskazać, że na obszarze tym występuje niski poziom przedsiębiorczości, co przekłada się także na występujące zjawisko bezrobocia. Podmioty gospodarcze działają głównie w obszarze usług (handel hurtowy i detaliczny oraz naprawy) oraz częściowo w obszarze przemysłu i budownictwa. Mimo występowania małej przedsiębiorczości w prywatnych firmach na terenie tym znajduje zatrudnienie niewielki procent ludności.

Na tym obszarze występuje także największa kumulacja negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Podobszar ten posiada najwyższą liczbę negatywnych zjawisk kryzysowych ogółem w stosunku do całości Gminy Czernichów. Jednym z ważniejszych problemów występujących na podobszarze jest brak całościowego skanalizowania obszaru oraz rosnące zanieczyszczenia środowiskowe z tym związane. Na obszarze tym występuje wysoki poziom

akceptacji społecznej dla działań zmierzających do poprawy jakości skanalizowania obszaru i modernizacji z tym związanych, dzięki czemu istnieje możliwość znacznego ograniczenia problemów technicznych. Poszerzenie zasięgu kanalizacji zbiorczej zachęci mieszkańców do korzystania z kanalizacji sanitarnej oraz znacznie obniży koszty eksploatacji budynków i emisji zanieczyszczeń przede wszystkim tak cennych w tym rejonie wód i gleby. Głównymi zagrożeniami dla wód powierzchniowych i podziemnych są nieodpowiadające normom skażenia komunalne i związane z chemicznymi środkami do produkcji rolnej (m.in. ścieki socjalno-bytowe, pochodzące z zabudowy mieszkaniowej, odprowadzane często do nieszczelnych osadników przydomowych bądź lokalnie kanałami bezpośrednio do przydrożnych rowów melioracyjnych lub cieków wodnych; ścieki te są źródłem zanieczyszczeń wyrażającym się w związkach takich jak BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany, dodatkowo istotnym zagrożeniem, dla jakości wód są substancje ropopochodne splukiwane podczas opadów deszczu z nawierzchni dróg czy parkingów, spowodowane brakiem odpowiedniej melioracji). Ważne jest także w tym obszarze usprawnienie komunikacji w zakresie modernizacji ul. Nad Jeziorem, która stanowi główny szlak komunikacyjny (obecnie zdegradowany, w dużej mierze bez chodnika lub pobocza). Problemem występującym na tym obszarze jest także niedostosowana do potrzeb mieszkańców i zbyt mała liczba parkingów, przez co następuje pozostawianie samochodów w miejscach niedozwolonych, co zagraża bezpieczeństwu pieszych poruszających się po drogach (brak chodnika lub nawet pobocza).

Mieszkańcy tego obszaru dysponują wartościowym terenem rekreacyjnym, który może przyczynić się do wzrostu poziomu jakości ich życia oraz lepszej kondycji gospodarczej, jednakże nie jest on obecnie w pełni wykorzystywany. Na podobszarze tym nie występuje zaplecze w postaci infrastruktury rekreacyjno-sportowej lub jest w bardzo złym stanie (m.in. brzegi Jeziora Żywieckiego, zabytkowa dzwonnica oraz przestrzeń centrum). Brzegi jeziora mogą zostać zagospodarowane i przeznaczone jako miejsce do wędkowania. Dzięki czemu stanowią potencjał do rozwoju gospodarczego i zatrudnienia osób bezrobotnych z obszaru do rewitalizacji. Na obszarze tym występuje przede wszystkim niedostateczne wyposażenie w infrastrukturę i niska estetyka przestrzeni. Zjawiska problemowe, które odnotowano w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej wpływają bardzo silnie na występowanie problemów w sferze społecznej. Przede wszystkim należy tu wskazać niewystarczającą ofertę i infrastrukturę sportową. Co przejawia się niedostateczną aktywnością fizyczną mieszkańców obszaru. Ponadto wśród mieszkańców tego obszaru odnotowano brak wiedzy i zainteresowania tematem dbania o środowisko naturalne i jego lokalnych walorach, co przejawia się występowaniem dzikich wysypisk śmieci, które w znaczny sposób wpływają negatywnie na wykorzystanie potencjału krajobrazowego obszaru. Na obszarze tym zaobserwowano także niską aktywność mieszkańców w zakresie dbania o swoje otoczenie. Należy zatem podjąć działania

zmierzające do wykorzystania potencjału zielonych skwerków występujących na obszarze w celu samodzielnego zagospodarowania ich przez mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej:

- Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba zgonów w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba organizacji pozarządowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami,
- Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne,
- Jakość życia mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej:

- Zadłużenie w podatku gminy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,

- Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Liczba budynków publicznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze technicznej:

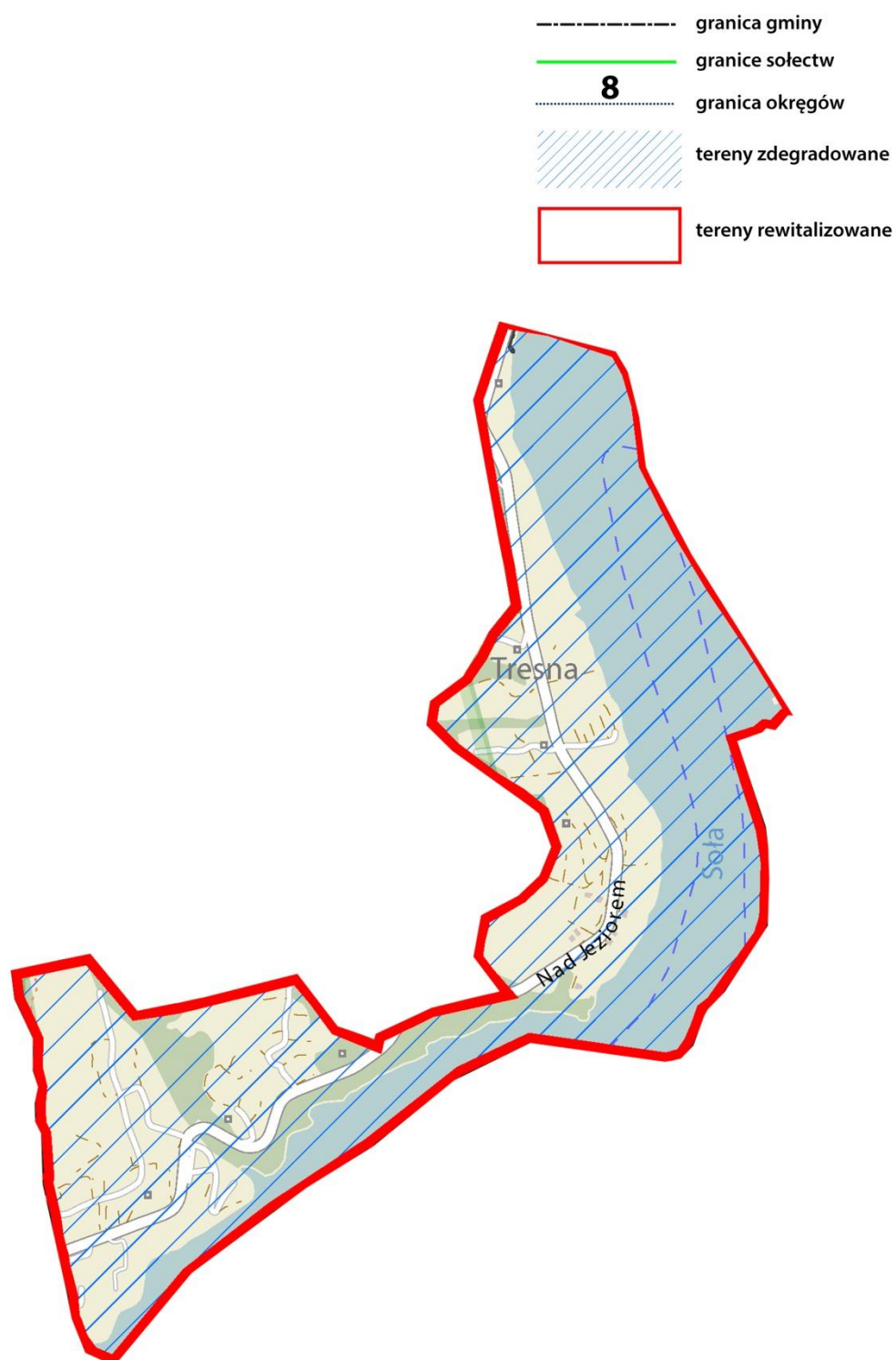
- Poziom degradacji dróg,
- Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu liczbę nieruchomości występującą na obszarze,
- Liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występującą na obszarze.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej:

- Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Poniżej przedstawiono mapę podobszaru numer 1.

Mapa 4. Podobszar do rewitalizacji numer 1.

Źródło: Opracowanie własne.

5.1.2 Podobszar rewitalizowany nr 2

Podobszar ma powierzchnię 0,58 km² co stanowi 1,03% powierzchni gminy. Podobszar zamieszkiwany jest przez 386 osób, co stanowi 5,96% wszystkich mieszkańców gminy. Podobszar położony jest u podnóża zapory w Tresnej, po lewej stronie rzeki Soły, na obszarze Sołectwa Czernichów. Na terenie tym znajduje się zabytkowa remiza strażacka, obecnie również miejsce spotkań stowarzyszeń z terenu gminy oraz murowana kapliczka z oryginalną drewnianą dzwonnica z XVIII w. W Czernichowie mają swój początek szlaki turystyczne prowadzące na górę Magurka. Na podobszarze tym występuje placówka szkolno-przedszkolna wraz z biblioteką. Obiekt ten stanowi jedyny potencjał tego obszaru w zakresie usług kulturalno-edukacyjnych. Obszar ten jest słabo wyposażony w infrastrukturę. Jest to jeden z najsłabiej zagospodarowanych podobszarów na terenie Gminy Czernichów. Na podobszarze występuje wysoka liczba osób bezrobotnych. Odnotowano tu także problemy związane z uzależnieniami. Ponadto, występuje tu także stosunkowo wysoka liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej w zakresie zasiłku na dożywianie dzieci oraz niekorzystne zjawiska przejawiające się występowaniem wysokiego wskaźnika przemocy. Podobszar ten charakteryzuje się występowaniem dysproporcji edukacyjnych i problemami występującymi wśród dzieci i młodzieży. Na obszarze tym zdiagnozowano wysoką liczbę dzieci objętych pomocą psychologiczno- pedagogiczną oraz dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych i pozalekcyjnych. Należy zatem zwrócić szczególną uwagę na dopasowanie odpowiednich działań o charakterze społecznym, skierowanych do tej grupy oraz wykorzystać możliwość zastosowania mechanizmów integracji międzypokoleniowej.

Na podobszarze występuje także niekorzystne zjawisko przejawiające się występowaniem wysokiej liczby osób unikających płacenia podatków. Poziom aktywności społecznej na podobszarze jest znacznie gorszy od poziomu występującego w Gminie Czernichów. Na obszarze tym zdiagnozowano niewystarczające kompetencje zawodowe wśród mieszkańców oraz potrzebę aktywizacji społeczno-zawodowej. Zdiagnozowano również ubogi wachlarz usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i integracyjnym oraz brak wsparcia młodych osób, w szczególności poprzez: zajęcia dodatkowe mające na celu eliminowanie dysproporcji edukacyjnych oraz związane z rozwojem pasji i aktywnym spędzaniem czasu wolnego wśród młodzieży.

W sferze gospodarczej odnotowano wysoki wskaźnik liczby zlikwidowanych działalności gospodarczych. Na podobszarze tym występuje także niekorzystny wskaźnik w zakresie aktywnych podmiotów gospodarczych oraz odnotowano niską liczbę nowo utworzonych działalności gospodarczych. Działalność podmiotów gospodarczych obejmuje w większości usługi oraz przemysł i budownictwo.

Na podobszarze tym występuje także silna potrzeba działań społeczności w zakresie podwyższenia jakości przestrzeni wspólnych i zwiększenia poziomu estetyki przestrzeni publicznych. Na podobszarze występuje także niska aktywność mieszkańców w zakresie działań i współpracy na rzecz inicjatyw lokalnych.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej:

- Liczba urodzeń w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób bezrobotnych ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci objętych pomocą psychologiczno-pedagogiczną w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba organizacji pozarządowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób unikających płacenia podatków w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami,
- Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne,
- Jakość życia mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej:

- Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Liczba budynków publicznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze technicznej:

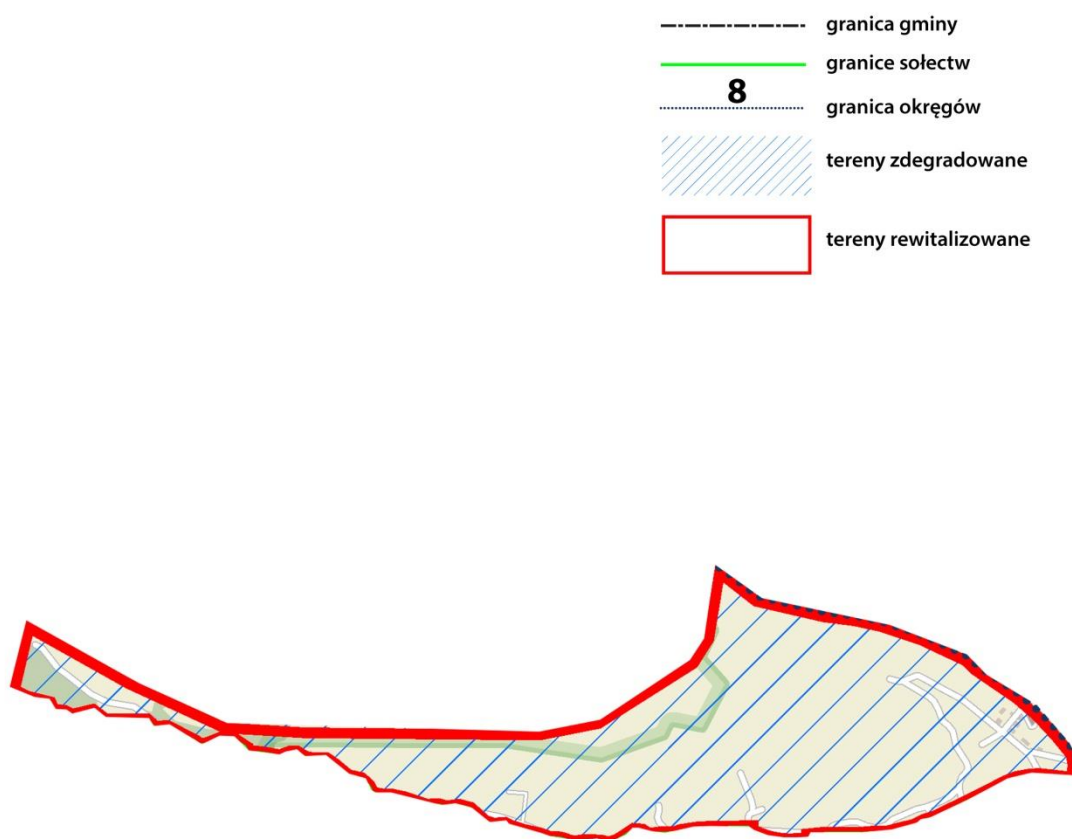
- Poziom degradacji dróg,
- Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu liczbę nieruchomości występującą na obszarze,
- Liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występującą na obszarze.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej:

- Liczba samochodów zarejestrowanych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba budynków pokrytych azbestem w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występujących na obszarze,
- Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Poniżej przedstawiono mapę podobszaru numer 2.

Mapa 5. Podobszar do rewitalizacji numer 2.

Źródło: Opracowanie własne.

5.1.3 Podobszar rewitalizowany nr 3

Podobszar ma powierzchnię 0,53 km² co stanowi 0,94% powierzchni gminy. Podobszar zamieszkiwany jest przez 485 osób, co stanowi 7,49% wszystkich mieszkańców gminy. Podobszar położony jest nad południowymi krańcami Jeziora Międzybrodzkiego, w dolinie potoku Isepnica. Obszar połączony jest ze szczytem góry Żar 6-cio kilometrową drogą i kolejką torowo- linową o wspaniałych walorach krajobrazowych. U podnóża Góry Żar znajduje się lotnisko, należące do położonej na stoku tejże góry Szkoły Szybowcowej „Żar”, która już od lat powojennych jest miejscem treningu i spotkań pilotów szybowcowych z Polski i innych krajów, a od lat 70-tych centrum lotniarstwa. Jako zabytek należy wymienić „Dzwonnicę pod Żarem” z 1928 r. Na obszarze tym znajduje się placówka szkolno–przedszkolna wraz z biblioteką. Występuje także obiekt stanowiący główny potencjał kulturalno-edukacyjny – Centrum Kultury „Flamingo”. Obszar ten charakteryzują także walory krajoznawczo - kulturowe - reprezentowane przez zabytkowe obiekty, takie jak domy drewniane i murowane, liczne krzyże, kapliczki i figury przydrożne.

Na podobszarze występuje wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej. Ponadto, na obszarze występuje wysoka liczba osób bezrobotnych w tym długotrwale bezrobotnych. Występuje też stosunkowo wysoka liczba uzależnień wśród mieszkańców oraz wysoka liczba procedur prowadzonych niebieskich kart. Na podobszarze zdiagnozowano występowanie wysokiego wskaźnika liczby beneficjentów świadczeń pomocy społecznej oraz zasiłku na dożywianie dzieci. Główne problemy w zakresie pomocy społecznej świadczone są z uwagi na ubóstwo. Na podobszarze występuje niewystarczająca oferta wsparcia dla osób zmagających się z uzależnieniami oraz doświadczających przemocy w rodzinie. Na podobszarze tym występuje największa liczba osób unikających płacenia podatków. Poziom kapitału społecznego przejawiającego się uczestnictwem w spotkaniach z mieszkańcami oraz zaangażowaniem w sprawy lokalne jest znacznie gorszy niż przeciętna w Gminie Czernichów.

W sferze gospodarczej odnotowano największą liczbę negatywnych zjawisk. Na podobszarze zdiagnozowano wysoki wskaźnik liczby zlikwidowanych działalności gospodarczych oraz zawieszonych działalności gospodarczych. Odnotowano także niekorzystne zjawisko w zakresie niskiego wskaźnika liczby aktywnych podmiotów gospodarczych oraz małej liczby nowo utworzonych działalności gospodarczych. W sferze gospodarczej zdiagnozowano brak działań aktywizujących lokalnych przedsiębiorców oraz zachęcających do nawiązywania współpracy międzysektorowej pomiędzy podmiotami. Dzięki wsparciu przedsiębiorczości lokalnej należy spodziewać się wymiernych korzyści dla wszystkich zaangażowanych jednostek. Wpłynie to na rozwój gospodarczy obszaru do rewitalizacji oraz przyczyni się do eliminowania zjawiska bezrobocia wśród mieszkańców.

Obszar ten posiada atrakcyjny teren o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych. Niestety potencjał ten nie jest wykorzystywany przez mieszkańców obszaru, w którym zdiagnozowano niewystarczające zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe terenów zielonych i infrastruktury służącej rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego oraz aktywnością fizycznym. Ponadto, wskazano także na niewystarczającą liczbę obiektów kulturalnych, sprzyjających aktywnością społeczną i integracji.

Na podobszarze zdiagnozowano także liczne problemy przejawiające się złym stanem technicznym infrastruktury drogowej oraz niską estetyką przestrzeni publicznych. Ponadto występuje niski poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszym i kołowym, spowodowany degradacją dróg oraz brakiem chodnika lub pobocza w ich otoczeniu. Interwencji w zakresie poprawy poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz przestrzeni publicznej wymaga przede wszystkim ul. Spacerowa, ul. Beskidzka, ul. Akacjowa, ul. Strażacka oraz ul. Gajni. W obszarze tych ulic nie ma chodnika oraz bezpiecznych przejść dla pieszych. W obszarze tym kierowcy znacznie przekraczają dopuszczalną prędkość i zagrażają bezpieczeństwu pieszych i rowerzystów. W obszarze tych ulic wskazano także potrzebę doświetlenia tego terenu, w celu zwiększenia bezpieczeństwa.

Ważnym elementem wpływającym negatywnie na postrzeganie tego obszaru jest także panujący nieład wizualny w obszarze promenady. Na wskazanym terenie nie występują elementy małej architektury, które sprzyjają spędzaniu czasu wolnego. Negatywnie wpływa to na jakość otoczenia i ofertę rekreacyjną obszaru rewitalizacji. Na obszarze tym występuje niedostateczne wykorzystanie lokalnego potencjału (dziedzictwa historycznego i kulturowego). Zdiagnozowano również potrzebę wprowadzenia usług aktywnej integracji o charakterze społecznym i edukacyjnym, poprzez: kształcenie, szkolenie, uczestnictwo w warsztatach i wydarzeniach aktywizujących. Występujące problemy społeczne na tym obszarze znacznie przyczyniają się do licznych wyjazdów młodych mieszkańców do większych ośrodków miejskich. Liczne zjawiska problemowe występujące w sferze technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej mają bezpośredni wpływ na tworzenie się problemów w sferze społecznej. Przejawia się to między innymi: niewystarczającą ofertą i infrastrukturą sportową (np. brak siłowni zewnętrznych, placów zabaw, miejsc do spędzania wspólnego czasu z rodziną), która wpływa na niedostateczną aktywność fizyczną mieszkańców obszaru rewitalizacji. Występuje także brak miejsc sprzyjających spotkaniom mieszkańców (m.in. brak ławek i placów zabaw). Przejawia się to także występującym na tym obszarze niskim poziomem integracji i brakiem oddolnych inicjatyw wśród społeczności lokalnej. Na obszarze występuje mała liczba obiektów pełniących funkcje kulturalne, społeczne i rekreacyjne. Ma to bezpośredni wpływ na zdiagnozowane problemy przejawiające się niedostateczną ofertą spędzania czasu i brakiem multifunkcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji i spędzaniu czasu wolnego przez mieszkańców w każdym

wieku. Analizując podobszar do rewitalizacji należy wskazać, że kluczowymi miejscami wymagającymi zmiany wizerunkowej jest zielony obszar przy ul. Beskidzkiej 59. Obecnie na terenie tym nie występuje ogólnodostępny obiekt sprzyjający integracji społecznej mieszkańców oraz aktywnemu spędzaniu czasu wolnego. Na obszarze tym zdiagnozowano także brak miejsca, w którym można organizować występy plenarne, festyny czy zabawy dla większej liczby osób. Po dokonaniu analizy obszaru, należy wskazać, że dobrym miejscem do rozwoju infrastruktury rekreacyjno-sportowej oraz kulturalnej wymagającym zmiany wizerunkowej jest zielone zaplecze przy Centrum Kultury „Flamingo”. Niewystarczająca jakość i dostępność infrastruktury ośrodka kultury w tym obszarze, związana jest bezpośrednio z niewielką liczbą organizowanych wydarzeń kulturalnych dla mieszkańców. Na obszarze tym widoczna jest także potrzeba zorganizowania specjalistycznych działań wolontariackich i ośrodków wsparcia. Przyczyni się to także do poprawy integracji społecznej wśród mieszkańców. Na obszarze tym zdiagnozowano także niską aktywność mieszkańców w obszarze potencjału środowiska naturalnego oraz konieczności dbania o walory środowiskowe.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej:

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba przestępstw przeciwko rodzinie w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba przestępstw przeciwko mieniu w 2016 na 100 mieszkańców,
- Liczba prowadzonych procedur niebieskich kart w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek stały w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Przemoc w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba kandydatów na radnych w wyborach samorządowych w 2014 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,

- Liczba osób unikających płacenia podatków w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami,
- Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne,
- Jakość życia mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej:

- Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba zawieszonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Liczba kolizji drogowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze technicznej:

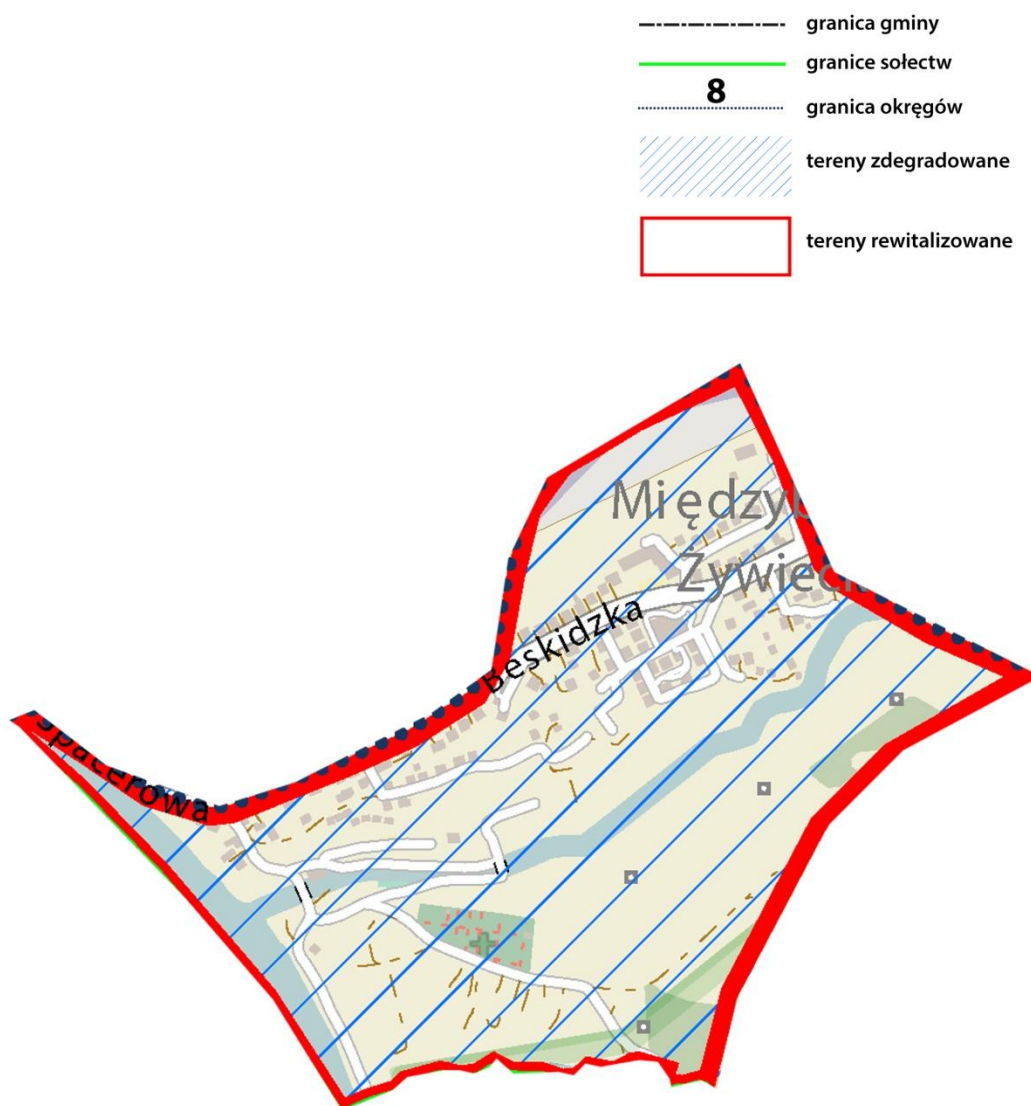
- Poziom degradacji dróg.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej:

- Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Poniżej przedstawiono mapę podobszaru numer 3.

Mapa 6. Podobszar do rewitalizacji numer 3.

Źródło: Opracowanie własne.

5.1.4 Podobzar rewitalizowany nr 4

Podobzar ma powierzchnię 1,24 km² co stanowi 2,2% powierzchni gminy. Podobzar zamieszkiwany jest przez 461 osób, co stanowi 7,12% wszystkich mieszkańców gminy. Obszar ten położony jest na północnym brzegu rzeki Soły, w dolinie potoku Mała Żarnówka, na stokach Magurki i Hrobaczej Łąki. Jest to obszar o potencjale turystyczno- wczasowym.

Na obszarze tym występuje relatywnie wysoki poziom problemów społecznych (ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, bierność społeczna). Ponadto, na obszarze występuje wysoki wskaźnik osób długotrwałe bezrobotnych oraz wysoki wskaźnik dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych i świetlicy szkolnej. Na podobzarze występują liczne problemy związane z dysproporcjami wśród dzieci i młodzieży w zakresie edukacji. Teren ten posiada niski potencjał edukacyjny, czego przyczyną jest między innymi niewystarczające wyposażenie obiektów szkolnych. Występuje tutaj także stosunkowo wysoki wskaźnik osób uzależnionych od alkoholu. Na obszarze tym zdiagnozowano także wysoki wskaźnik udzielanych świadczeń pomocy społecznej, głównie z powodu ubóstwa, co przyczynia się do utrwalania niekorzystnych postaw życiowych, będących skutkiem postępującej degradacji społecznej i ekonomicznej. Największym wyzwaniem występującym na tym obszarze jest długotrwałe bezrobocie. Na obszarze tym występuje także niska aktywność społeczna mieszkańców. Na obszarze tym zdiagnozowano także brak współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwiązywanie problemów społecznych (np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe itp.). Na obszarze tym występuje relatywnie duże zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia kulturalne i sportowe, przekraczające obecne możliwości finansowe gminy. Ponadto, występuje tu także niskie poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców oraz niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego. Kluczowym miejscem zlokalizowanym przy podobzarze do rewitalizacji, które można wykorzystać na rozwój oferty kulturalno-edukacyjnej jest istniejący budynek Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim. Obiekt ten posiada odpowiednią infrastrukturę, którą można wykorzystać w celu integracji społecznej, aktywizacji oraz wzmocnienia poczucia tożsamości lokalnej. Dzięki wykorzystaniu tego obiektu może zwiększyć się dostęp do kultury oraz edukacji mieszkańców z podobzaru rewitalizacji. Wśród mieszkańców zauważa się występowanie chęci wymiany wiedzy i doświadczenia, co może znacznie wpłynąć na pozytywny rozwój kapitału obywatelskiego oraz tworzenie się nowych projektów i wydarzeń. Zniwelowanie powyższych problemów może nastąpić dzięki realizacji działań ukierunkowanych na zadania integracyjne łączące także ofertę kulturalną.

W sferze gospodarczej odnotowano wysoki wskaźnik liczby zlikwidowanych działalności gospodarczych oraz niski wskaźnik liczby aktywnych podmiotów gospodarczych i nowo utworzonych

podmiotów gospodarczych. Świadczy to o niskim poziomie przedsiębiorczości lokalnej i niewykorzystaniu lokalnych potencjałów w celu zwiększenia atrakcyjności gospodarczej tego terenu.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze społecznej:

- Liczba osób długotrwale bezrobotnych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci uczestniczących w zajęciach wyrównawczych w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci korzystających ze świetlicy szkolnej w 2016 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub objętych wsparciem z tego tytułu w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba dzieci objętych dożywianiem z uwagi na niski dochód w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek okresowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek na dożywianie dzieci w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na uzależnienia w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Asystent rodziny w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba organizacji pozarządowych w 2016 w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Pomoc społeczna ze względu na ubóstwo w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom kapitału społecznego - uczestnictwo w spotkaniach z mieszkańcami,
- Poziom kapitału społecznego - zaangażowanie w sprawy lokalne,
- Jakość życia mieszkańców,

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej:

- Liczba zlikwidowanych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 osób,
- Liczba nowo utworzonych działalności gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

- Liczba budynków publicznych w przeliczeniu na 100 mieszkańców,
- Poziom estetyki zabudowy i otoczenia.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze technicznej:

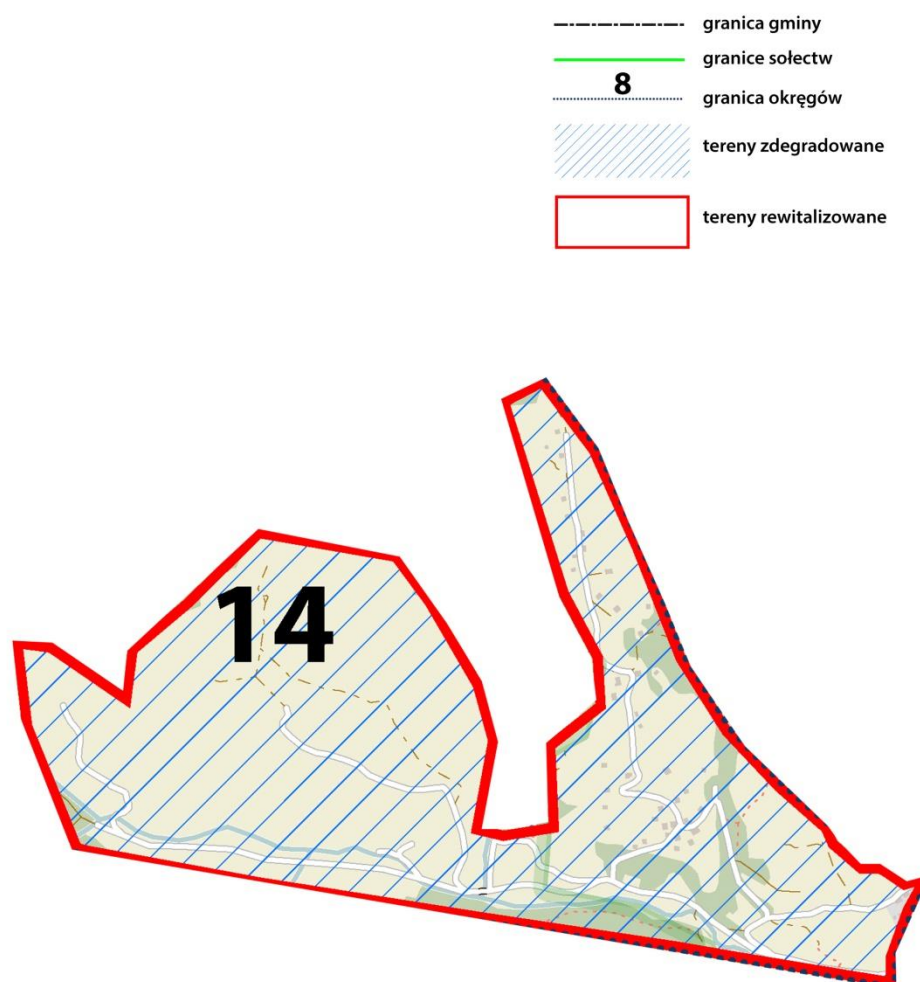
- Liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji w przeliczeniu liczbę nieruchomości występującą na obszarze,
- Liczba nieruchomości niepodłączonych do sieci wodociągowej w przeliczeniu na liczbę nieruchomości występującą na obszarze.

Na podobszarze przekroczone są następujące wskaźniki dotyczące występowania negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej:

- Średni dobowy ruch pojazdów samochodowych wzdłuż dróg wojewódzkich na terenie Gminy,
- Poziom występowania dzikich wysypisk śmieci w poszczególnych obszarach.

Poniżej przedstawiono mapę podobszaru numer 4.

Mapa 7. Podobszar do rewitalizacji numer 4.

Źródło: Opracowanie własne.

5.2 Analiza SWOT obszaru rewitalizacji

Po wyznaczeniu obszarów rewitalizowanych prowadzono pogłębioną diagnozę problemów występujących w obszarach do rewitalizacji Gminy Czernichów. W tym celu posłużono się analizą SWOT, tj. metodą umożliwiającą kompleksową analizę strategiczną sytuacji na danym obszarze, z uwzględnieniem wszystkich istotnych aspektów. Zastosowanie tej metody pozwoliło zrozumieć zidentyfikowane zależności pomiędzy danymi i umożliwiło dostrzeżenie wynikających z nich konsekwencji¹².

W przygotowaniu analiz strategicznych metodyką SWOT dla poszczególnych obszarów rewitalizacji posłużono się następującymi założeniami: za czynniki wewnętrzne – (siły i słabości) uznano takie, które związane są bezpośrednio z obszarami rewitalizacji wraz z aktywnością podmiotów wewnętrznych oraz mieszkańców obszarów rewitalizowanych; za czynniki zewnętrzne (szanse i zagrożenia) – uznano z kolei te, które wynikają z bliższego i dalszego sąsiedztwa obszarów rewitalizowanych i wiążą się z aktywnością podmiotów zewnętrznych, a także osób korzystających z funkcji realizowanych w ramach danych obszarów rewitalizowanych.

Zgodnie z wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydanymi przez Ministra Rozwoju, generalnym założeniem do identyfikacji i wartościowania czynników na potrzeby analizy SWOT jest ujęcie kategorii rewitalizacji jako procesu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez przedsięwzięcia całościowe integrujące interwencje na rzecz społeczności lokalnej, lokalnej gospodarki oraz przestrzeni (środowiska i infrastruktury).

Tabela 51. Analiza SWOT dla obszarów do rewitalizacji.

Mocne strony	Słabe strony
1. Atrakcyjny teren o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych.	1. Niewystarczające zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe terenów zielonych i infrastruktury służącej rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego.
2. Bogata historia i tradycja gminy stanowiąca jej potencjał.	2. Wysoka liczba osób korzystających z pomocy społecznej.
3. Zmotywowana i chętna społeczność do działania sferze spraw lokalnych.	3. Brak współpracy pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w rozwiązywanie problemów społecznych (np. organizacje pozarządowe, kluby
4. Potencjał do rozwoju usług turystycznych i okołoturystycznych.	

¹² Analiza SWOT – technika analityczna pozwalająca na porządkowanie danych, dotyczących problemu w czterech kategoriach czynników strategicznych: S (Strengths) – mocne strony, W (Weaknesses) – słabe strony, O (Opportunities) – szanse, T (Threats) – zagrożenia

5. Stosunkowo rozwinięty sektor organizacji pozarządowych. 6. Duży zasobów infrastruktury, w oparciu o którą możliwy jest rozwój oferty spędzania czasu wolnego dla mieszkańców obszaru. 7. Wysoka aktywność lokalnego samorządu w rozwiązywaniu problemów społecznych. 8. Rozwinięta oferta kulturalna, sportowa i rekreacyjna (jednorazowe wydarzenia i zajęcia stałe). 9. Doświadczenie Urzędu Gminy w prowadzeniu projektów i inwestycji gminnych. 10. Otwartość Urzędu Gminy i chęć podjęcia współpracy z innymi lokalnymi podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi. 11. Dostępność programów pomocowych na rzecz rodziny. 12. Dostępność projektów społecznych (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu). 13. Atrakcyjne zielone obszary, które można wykorzystać na rzecz projektów sportowo-rekreacyjnych i społecznych. 14. Atrakcyjne trasy spacerowo-rowerowe.	sportowe itp.). 4. Niewystarczające kompetencje zawodowe mieszkańców. 5. Niewystarczająca liczba obiektów kulturalnych i sprzyjających aktywnościom społecznym i integracji. 6. Niska świadomość mieszkańców o konieczności dbania o środowisko naturalne. 7. Niska aktywność mieszkańców w obszarze działań i współpracy na rzecz inicjatyw lokalnych. 8. Brak wystarczającego zaplecza do świadczenia usług publicznych na rzecz społeczności lokalnych. 9. Niski poziom bezpieczeństwa w ruchu pieszym i kołowym. 10. Relatywnie wysoki poziom problemów społecznych (ubóstwo, długotrwałe bezrobocie, bierność społeczna). 11. Relatywnie duże zapotrzebowanie na dodatkowe zajęcia kulturalne i sportowe, przekraczające obecne możliwości finansowe gminy. 12. Niski poziom estetyki przestrzeni publicznej. 13. Wysoki poziom degradacji infrastruktury, np. lokalna sieć dróg, lokalna sieć kanalizacyjna itp. 14. Niewystarczający potencjał do rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. 15. Liczne miejsca z bardzo zanieczyszczonym środowiskiem (m.in. nielegalne wysypiska śmieci). 16. Niskie poczucie tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszaru rewitalizowanego.
Szanse	Zagrożenia
1. Dostępność środków UE na działania związane z rewitalizacją. 2. Rozwój partnerstwa publiczno-prywatnego; 3. Możliwość wykorzystania walorów przyrodniczo-krajobrazowych obszaru. 4. Brak zagrożenia związanego z możliwością powstania stref ubóstwa związanych z restrukturyzacją. 5. Rosnąca aktywność organizacji pozarządowych i	1. Rozdrobnienie gruntów w atrakcyjnych lokalizacjach w gminie utrudniające podejmowanie kompleksowych, przemyślanych inwestycji. 2. Migracje ludzi młodych z obszarów wiejskich do większych miast. 3. Występujące zjawisko dziedziczenia negatywnych zachowań i bezrobocia. 4. Spadek liczby urodzeń i proces starzenia się społeczeństwa.

nieformalnych grup mieszkańców. 6. Możliwość zagospodarowania terenów zielonych pod infrastrukturę rekreacyjną. 7. Kontakty z gminami partnerskimi.	5. Narastające problemy socjalne. 6. Rosnące zagrożenia technologiczne i brak zaangażowania osób młodych na rzecz aktywności społecznej i inicjatyw lokalnych. 7. Rosnąca bezradność i bierność rodzin w rozwiązywaniu problemów życiowych. 8. Zmiany klimatyczne wywołujące zwiększone zagrożenie powodzią. 9. Postępująca degradacja środowiska naturalnego. 10. Rosnąca ignorancja społeczeństwa w sferze środowiskowej. 11. Rosnąca degradacja zasobów komunalnych i obiektów użyteczności publicznej.
--	---

Źródło: Opracowanie własne.

W nawiązaniu do powyższej analizy oraz przeprowadzonej wcześniej diagnozy – poniżej przedstawiono kluczowe problemy i potencjały występujące na podobszarach do rewitalizacji.

Tabela 52. Kluczowe problemy zidentyfikowane na podobszarach do rewitalizacji wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami.

Kluczowe problemy		Wskaźnik obrazujący zjawisko kryzysowe		Kluczowe potencjały
Nr	Opis problemu			Opis potencjału
P1	Ubóstwo, utrwalanie się niekorzystnych postaw życiowych, będących skutkiem postępującej degradacji społecznej i ekonomicznej.	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy, okresowy, stały ¹³	➡	Gminny Ośrodek Pomocy Rodzinie realizuje projekty na rzecz wsparcia społecznego oraz rozwoju szeroko rozumianej opieki nad osobami zagrożonymi marginalizacją.
P2	Niska aktywność społeczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji.	Liczba nowych ofert wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla	➡	Na obszarze gminy występuje sektor organizacji pozarządowych, które wspierają działalność w zakresie wzmacniania aktywności mieszkańców oraz rozwoju oferty spędzania czasu wolnego m.in. Towarzystwo Miłośników Międzybrodzia, Regionalne Stowarzyszenie

¹³ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2016 określono na poziomie 40 osób (dane GOPS Czernichów).

		ich otoczenia ¹⁴		Kulturalne „Roztoka”, Stowarzyszenie PTG – „SOKÓŁ”. Dodatkowo wzrasta dostępność funduszy zewnętrznych na potrzeby społeczne.
P3	Niski poziom kapitału społecznego.	Stopień zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne ¹⁵	➡	Na obszarze gminy wzrasta aktywność organizacji pozarządowych, które inicjują przedsięwzięcia i aktywności na rzecz rozwoju obszarów do rewitalizacji w sferze społecznej. Na terenach rewitalizowanych funkcjonuje wiele grup społecznych, które chciałyby aktywnie działać i włączyć się w projekty organizacji pozarządowych.
P4	Niewystarczający stopień integracji mieszkańców obszarów do rewitalizacji.	Liczba wspólnych inicjatyw podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych, mieszkańców i przedsiębiorców ¹⁶	➡	Na podobozarach do rewitalizacji funkcjonują grupy społeczne chętne do aktywnego działania i współpracy na rzecz realizowania wspólnych przedsięwzięć. Przygotowane zostały projekty integrujące i animujące, które przyczynią się do zniwelowania problemów w sferze integracji społecznej.
P5	Niewystarczająca oferta spędzania czasu wolnego dla mieszkańców.	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty		Wysokie zainteresowanie mieszkańców rozwojem aktywności rekreacyjno-sportowych. Zadeklarowana chęć uczestnictwa mieszkańców w przedsięwzięciach rewitalizacyjnych.

¹⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

¹⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

¹⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

		spędzania czasu wolnego ¹⁷		
P6	Niewystarczająca dostępność i jakość oferty sportowo-rekreacyjnej oraz kulturalnej.	Liczba nowych ofert i dodatkowych form zajęć kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych ¹⁸	➡	Na obszarach do rewitalizacji działają jednostki organizacyjne gminy m.in. Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, który rozwija ofertę zajęć kulturalnych oraz sportowo-rekreacyjnych.
P7	Niski stopień przedsiębiorczości.	Poziom przedsiębiorczości lokalnej ¹⁹	➡	Możliwość wykorzystania walorów krajobrazowych i zabytków w celu rozwoju turystyki w obszarach do rewitalizacji.
P8	Niedobór multifunkcyjnej przestrzeni publicznej sprzyjającej integracji i spędzaniu czasu wolnego przez mieszkańców w każdym wieku.	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele integracji	➡	Na terenach do rewitalizacji występują obszary zielone posiadające duży potencjał rekreacyjny.

¹⁷ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

¹⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

¹⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako niski.

		społecznej ²⁰		
P9	Niewystarczająca jakość i dostępność infrastruktury ośrodka kultury w gminie i bezpośrednio powiązana z tym mała liczba wydarzeń kulturalnych.	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury ośrodka kultury w gminie na cele kulturalne ²¹	⇒	Możliwość wykorzystania niezagospodarowanych przestrzeni publicznych w celu utworzenia nowych obiektów kultury w gminie.
P10	Niska estetyka przestrzeni publicznej obniżająca walory obszarów do rewitalizacji.	Poziom estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznych ²²	⇒	Wzrasta świadomość mieszkańców w zakresie znaczenia wyglądu przestrzeni wspólnej oraz prywatnych posesji.
P11	Niskie poczucie bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej i w ruchu komunikacyjnym.	Poziom poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej i w ruchu komunikacyjnym ²³	⇒	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do poprawy bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej i w ruchu komunikacyjnym.

²⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

²¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

²² Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

²³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

P12	Wysoki poziom degradacji infrastruktury technicznej i komunalnej.	Jakość infrastruktury komunalnej ²⁴	➡	Działania samorządu na rzecz poprawy infrastruktury technicznej i komunalnej. Przygotowane zostały projekty mające na celu poprawę jakości infrastruktury technicznej i komunalnej.
P13	Obiekty zabytkowe wymagające prac remontowych i rewitalizacyjnych.	Liczba zmodernizowanych obiektów zabytkowych ²⁵	➡	Wykorzystanie istniejących obiektów zabytkowych w celu wykreowania w nich lokalnych centrów kultury i turystyki. Przygotowane zostały projekty mające na celu poprawę infrastruktury obiektów zabytkowych.
P14	Niewystarczająca dostępność do oczyszczalni ścieków i instalacji kanalizacyjnej na terenie gminy i w obszarach do rewitalizacji.	Długość wybudowanej sieci kanalizacyjnej ²⁶	➡	Wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do poprawy dostępności do oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej. Przygotowane zostały projekty mające na celu zwiększenie dostępności do oczyszczalni ścieków i instalacji kanalizacyjnej.

²⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

²⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

²⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

P15	Niska świadomość ekologiczna mieszkańców, przejawiająca się nieekologicznymi zachowaniami, które prowadzą do zanieczyszczenia środowiska na terenie gminy.	Poziom zaangażowania mieszkańców w zakresie ochrony środowiska ²⁷	➔	Mieszkańcy wykazują zaangażowanie na rzecz działań mających na celu poprawę jakości środowiska naturalnego. Przygotowane zostały projekty mające na celu edukację w zakresie środowiska naturalnego.
------------	--	--	---	--

Źródło: Opracowanie własne.

²⁷ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

6 ZGODNOŚĆ PROGRAMU REWITALIZACJI Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI

Program Rewitalizacji Gminy Czernichów jest dokumentem strategicznym, który integruje potrzeby społeczności poszczególnych sołectw, łącząc sferę społeczną, gospodarczą, infrastrukturalną, funkcjonalno-przestrzenną i środowiskową w taki sposób, by podnieść jakość życia osób mieszkających w obszarze zdegradowanym i wyprowadzić go z zapaści. Program rewitalizacji opracowany został w oparciu o istniejące dokumenty programowe oraz planistyczne Gminy Czernichów, Województwa Śląskiego oraz kraju. Jedną z cech charakteryzujących programu rewitalizacji jest jego komplementarność z programami strategicznymi w gminie, ale i na szczeblu regionalnym czy krajowym. Ważne jest wprowadzenie powiązania programu z dokumentami określającymi kierunki rozwoju, tj. dokumentami strategicznymi i planistycznymi gminy. Zgodność programu rewitalizacji z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na poziomie lokalnym, regionalnym oraz krajowym – jest warunkiem koniecznym do jego skutecznej realizacji.

6.1 Dokumenty na szczeblu ponadkrajowym

6.1.1 Strategia „Europa 2020”

Strategia „Europa 2020” została ogłoszona przez Komisję Europejską w marcu 2010 r. i przyjęta przez szefów państw i rządów UE w czerwcu 2010 r. Strategia ma na celu przyspieszenie wyjścia z kryzysu gospodarczego i zapobieganie podobnemu kryzysowi w przyszłości, a także stworzenie podstaw zrównoważonego rozwoju. Rozwój ten ma sprzyjać gospodarce opartej na wiedzy i innowacji, która jest bardziej przyjazna środowisku i bardziej konkurencyjna. W strategii podkreślono potrzebę wspólnego działania państw członkowskich na rzecz wychodzenia z kryzysu oraz wdrażania reform umożliwiających stawienie czoła wyzwaniom związanym z globalizacją, starzeniem się społeczeństw czy rosnącą potrzebą racjonalnego wykorzystywania zasobów. Jednym z założeń Strategii jest również ulepszenie istniejącego w Europie modelu socjalnego, a przede wszystkim zapobieganie wyłączeniu społecznemu poprzez zwiększenie zatrudnienia i walkę z ubóstwem.

W Strategii „Europa 2020” zawarto trzy, wzajemnie wzmacniające się priorytety w celu osiągnięcia postawionych założeń:

1. Inteligentny rozwój – 3 projekty przewodnie:
 - a. „Unia innowacji”;

- b. „Młodzież w drodze”;
 - c. „Europejska agenda cyfrowa”;
2. Zrównoważony rozwój – 2 projekty przewodnie:
 - a. „Klimat, energia i mobilność”;
 - b. „Konkurencyjność”;
3. Rozwój sprzyjający włączeniu społecznemu – 2 projekty przewodnie:
 - a. „Zatrudnienie i umiejętności”;
 - b. „Walka z ubóstwem”.

LPR Gminy Czernichów zakłada także działania na rzecz włączenia społeczności lokalnych w aktywne życie i współpracę z innymi mieszkańcami. Cele i kierunki działań LPR zakładają działania na rzecz grup wykluczonych i osób młodych, które wymagają szczególnego wsparcia w procesie rewitalizacyjnym.

Aby zagwarantować oczekiwane rezultaty Strategii, Komisja Europejska wyznaczyła pięć nadrzędnych celów, które pozwolą monitorować na bieżąco postępy w realizacji projektów w poszczególnych państwach członkowskich:

- osiągnięcie wskaźnika zatrudnienia na poziomie 75%;
- poprawę warunków prowadzenia działalności badawczo-rozwojowej, w tym przeznaczanie 3% PKB UE na inwestycje w badania i rozwój;
- zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych o 20% w porównaniu z poziomami z 1990 r.; zwiększenie do 20% udziału energii odnawialnej w ogólnym zużyciu energii; dążenie do zwiększenia efektywności energetycznej o 20%;
- podniesienie poziomu wykształcenia, zwłaszcza poprzez zmniejszenie odsetka osób przedwcześnie kończących naukę do poniżej 10% oraz zwiększenie do co najmniej 40% odsetka osób w wieku 30–34 lat mających wykształcenie wyższe;
- wspieranie włączenia społecznego, zwłaszcza poprzez ograniczanie ubóstwa, mając na celu wyprowadzenie z ubóstwa lub wykluczenia społecznego 20 milionów obywateli.

Cele strategii „Europa 2020” pokazują, jaka powinna być ogólna kondycja Unii Europejskiej w 2020 r. pod względem najważniejszych parametrów. Cele te są ze sobą ściśle powiązane i wzajemnie się uzupełniają.

6.2 Dokumenty na szczeblu krajowym

6.2.1 Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju - Polska 2030

Strategia Rozwoju Kraju – Polska 2030 jest to dokument o charakterze analitycznym i rekomendacyjnym, powstały na bazie ustawy o zasadach prowadzenia polityki rozwoju z dnia 6 grudnia 2006 r. Określa on główne trendy, wyzwania i scenariusze rozwoju społeczno-gospodarczego Polski, a także kierunki przestrzennego zagospodarowania kraju, z uwzględnieniem zrównoważonego rozwoju, obejmującym okres co najmniej 15 lat.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w następujące cele Strategii Rozwoju Kraju – Polska 2030:

- Cel 4: Wzrost wydajności i konkurencyjności gospodarki;
- Cel 7: Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego oraz ochrona i poprawa stanu środowiska;
- Cel 8: Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych;
- Cel 11: Wzrost społecznego kapitału rozwoju.

Celem Strategii jest przezwyciężenie kryzysu finansowego w jak najkrótszym czasie, poprawa jakości życia Polaków oraz przyspieszenie procesu modernizacji Polski. Głównym sposobem osiągnięcia tego celu jest stabilny i wysoki wzrost gospodarczy. Jednak oprócz sfery czysto materialnej, która zmierza do zneutralizowania czy zminimalizowania efektów poprzednich lat transformacji ustrojowych, ważnym aspektem są takie sfery jak wykształcenie obywateli, ich stan zdrowia czy zasoby kapitału społecznego. Strategia proponuje kierunki inwestycji, które są podporządkowane schematowi trzech strategicznych obszarów, w skład których wchodzi: konkurencyjność i innowacyjność gospodarki, równoważenie potencjału rozwojowego regionów Polski oraz efektywność i sprawność państwa.

6.2.2 Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju (do 2020 roku)

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 roku to główna strategia rozwojowa Polski do 2020 r. Wskazuje najważniejsze zadania państwa, które należy zrealizować w najbliższych latach, by przyspieszyć rozwój Polski. Podstawą prawną opracowania strategii była ustawa z dnia 6 grudnia 2006r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz.U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.).

Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju przedstawia scenariusz rozwojowy wynikający m.in. z diagnozy barier i zagrożeń oraz z analizy istniejących potencjałów, jak też możliwości sfinansowania zaprojektowanych działań. Wyznacza trzy obszary, na których powinny zostać skoncentrowane fundusze na politykę rozwoju:

- konkurencyjna gospodarka;
- spójność społeczna i terytorialna;
- sprawne i efektywne państwo.

Główne zadania w obszarze konkurencyjnej gospodarki to polepszenie sytuacji finansów publicznych oraz wypracowanie nowych przewag konkurencyjnych polskiej gospodarki, opartych na wiedzy, kapitale intelektualnym, kapitale społecznym i rezultatach cyfryzacji. Spójność społeczna i terytorialna to przede wszystkim równomierny rozwój kraju i wyrównywanie szans jego mieszkańców. Natomiast działania w obszarze sprawnego i efektywnego państwa zakładają wyższą jakość funkcjonowania instytucji publicznych oraz aktywną rolę kapitału społecznego.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się m.in. w następujące obszary strategiczne, cele oraz działania ujęte w Strategii Rozwoju Kraju 2020:

1. Obszar strategiczny I. Sprawne i efektywne państwo

- Cel I.1. Przejście od administrowania do zarządzania rozwojem
 - I.1.1. Uporządkowanie kompetencji umożliwiające realizację działań rozwojowych;
 - I.1.2. Zwiększenie efektywności instytucji publicznych;
 - I.1.5. Zapewnienie ładu przestrzennego;
- Cel I.2. Zapewnienie środków na działania rozwojowe
 - I.2.3. Zwiększenie wykorzystania środków pozabudżetowych;
- Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela
 - I.3.2. Rozwój kapitału społecznego;
 - I.3.3. Zwiększenie bezpieczeństwa obywatela;

2. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka

- Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego

- II.4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej;
- II.4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego;
- Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko
- II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej;
- II.6.4. Poprawa stanu środowiska;
- II.6.5. Adaptacja do zmian klimatu;
- 3. Obszar strategiczny III. Spójność społeczna i terytorialna
- Cel III.1. Integracja społeczna
- III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych;
- Cel III.2. Zapewnienie dostępu i określonych standardów usług publicznych
- III.2.1. Podnoszenie jakości i dostępności usług publicznych;
- III.2.2. Zwiększenie efektywności systemu świadczenia usług publicznych;
- Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
- III.3.4. Zwiększenie spójności terytorialnej.

6.2.3 Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie, jest jedną z 9 strategii zintegrowanych, która realizuje cele rozwoju kraju nakreślone w Strategii Rozwoju Kraju 2020. Stanowi również punkt odniesienia dla pozostałych 8 strategii. Podstawą prawną do jej opracowania są zapisy ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego zajmuje się kwestią pogodzenia różnych interesów rozwojowych kraju – związanych z konkurencyjnością regionów i jej wzmacnianiem w skali kraju i na arenie międzynarodowej oraz z niedopuszczaniem do nadmiernych i społecznie oraz politycznie nieakceptowalnych różnicowań między- i wewnątrz- regionalnych, tzn. dylematem zorientowania polityki regionalnej na wyrównywanie (equity) czy na efektywność (efficiency). W dokumencie

określono także sposób działania podmiotów publicznych, a w szczególności rządu i samorządów województw dla osiągnięcia strategicznych celów rozwoju kraju.

Celem strategicznym polityki regionalnej do 2020 roku, określonym w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego, jest efektywne wykorzystywanie specyficznych regionalnych oraz terytorialnych potencjałów rozwojowych dla osiągania celów rozwoju kraju – wzrostu, zatrudnienia i spójności w horyzoncie długookresowym. Ponadto, dokument ten zawiera trzy cele szczegółowe polityki regionalnej do 2020 roku:

- wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
- budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie procesom marginalizacji na obszarach problemowych;
- tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Przedstawione w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego zadania zmierzają do osiągnięcia: spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, zmniejszenia dystansu rozwojowego do pozostałych regionów UE, silnej konkurencyjności i innowacyjności, skuteczności, efektywności i partnerstwa w realizacji celów rozwojowych, bezpieczeństwa ekologicznego, wysokiego poziomu i skuteczności ochrony środowiska oraz zasobów przyrodniczych. Przedstawione powyżej działania wpisują się w cele i kierunki działań LPR Gminy Czernichów do roku 2023.

6.2.4 Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 jest to główna strategia rozwojowa Polski w średnim horyzoncie czasowym. Została opracowana zgodnie z zapisami ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 roku. Wskazuje strategiczne zadania państwa, których podjęcie w perspektywie najbliższych lat jest niezbędne, by wzmocnić procesy rozwojowe (wraz z szacunkowymi wielkościami potrzebnych środków finansowych). Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 odpowiada na współczesne wyzwania, przed którymi stoi polska przestrzeń za sprawą postępującej integracji europejskiej. Wyzwania te związane są z procesami globalnymi, w których Polska uczestniczy jako kraj UE o coraz bardziej otwartej gospodarce i społeczeństwie. Dokument wskazuje najpilniejsze problemy i konkretne działania naprawcze w sześciu obszarach tematycznych dla:

- poprawy konkurencyjności największych miast i powiązań między nimi;

- tworzenia warunków równomiernego rozwoju poza dużymi miastami;
- rozwoju infrastruktury transportowej i telekomunikacyjnej (np. sieci szerokopasmowe);
- poszanowania środowiska naturalnego i walorów krajobrazowych, a także kulturowych;
- wzmacniania odporności Polski na zagrożenia związane z bezpieczeństwem energetycznym (np. poprzez budowanie połączeń energetycznych z sąsiednimi państwami) czy ekstremalnymi zjawiskami naturalnymi (np. powodziami);
- systematycznej budowy i utrzymania skutecznego systemu planowania przestrzennego (np. eliminowania chaotycznego sposobu zabudowy przedmieść).

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w realizację Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju poprzez działania na rzecz wprowadzenia spójności terytorialnej obszarów rewitalizowanych. Cele i Kierunki działań LPR zmierzają do wprowadzenia nowych funkcji w przestrzeni odpowiadających na potrzeby społeczności lokalnych oraz podnoszących jakość przestrzeni i jej estetykę.

6.2.5 Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego jest jedną z dziewięciu strategii sektorowych stanowiących „inne strategie rozwoju” w rozumieniu ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712, z późn. zm.), realizujących średnio i długookresową strategię rozwoju kraju. Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego zawiera diagnozę głównych problemów i obszarów wymagających podjęcia działań w celu poprawy sytuacji. Zakres tych obszarów jest szeroki. Obejmuje zagadnienia z różnorodnych dziedzin życia, w tym: rynku pracy, polityki społecznej, opieki zdrowotnej, edukacji, problematyki osób niepełnosprawnych i starszych. Główny cel strategii to rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.

Planowany do realizacji LPR Gminy Czernichów wpisuje się w realizację celu głównego jak i celów szczegółowych tj.:

- wzrost zatrudnienia;
- wydłużenie aktywności zawodowej i zapewnienie lepszej jakości funkcjonowania osób starszych;
- poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym;

- poprawa zdrowia obywateli oraz podniesienie efektywności opieki zdrowotnej;
- podniesienie poziomu kompetencji i kwalifikacji obywateli.

Realizacja celów Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego powinna pozwolić na to, by Polska, dzięki rozwiniętemu rynkowi pracy i wysokiemu poziomowi zatrudnienia w połączeniu z wysokiej jakości systemem kształcenia oraz efektywną opieką zdrowotną, stawała się coraz bardziej nowoczesnym, atrakcyjnym i konkurencyjnym miejscem do życia.

6.2.6 Krajowa Polityka Miejska 2023

Zgodnie z ustawą z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju Krajowa Polityka Miejska jest dokumentem określającym planowane działania administracji rządowej dotyczące polityki miejskiej, uwzględniającym cele i kierunki określone w średniookresowej strategii rozwoju kraju oraz krajowej strategii rozwoju regionalnego (art. 21b). Służy ona celowemu, ukierunkowanemu terytorialnie działaniu państwa na rzecz zrównoważonego rozwoju miast i ich obszarów funkcjonalnych oraz wykorzystaniu ich potencjałów w procesach rozwoju kraju. Strategia proponuje i postuluje szeroką paletę różnorodnych rozwiązań, narzędzi i instrumentów, które w sposób elastyczny mogą być wykorzystane przez miasta różnej wielkości i położenia. Ma za zadanie wskazać, gdzie i jak możliwe jest zwiększenie efektywności działań podmiotów publicznych, a pośrednio także prywatnych i społecznych, tak, aby sprawniej osiągać cele polityki miejskiej. Strategicznym celem Krajowej Polityki Miejskiej 2023 jest wzmocnienie zdolności miast i obszarów zurbanizowanych do zrównoważonego rozwoju i tworzenia miejsc pracy, a także poprawienie jakości życia mieszkańców.

Ważne kwestie, na które Krajowa Polityka Miejska zwraca uwagę to m.in.:

- przeciwdziałanie tzw. żywiołowej suburbanizacji, czyli „rozlewaniu się miast” i promowanie idei miasta zwartego;
- konieczność inwestowania na wcześniej zagospodarowanych terenach (priorytet tzw. „brownfields” nad „greenfields”);
- potrzeba kompleksowej rewitalizacji, składającej się z komponentów społecznych, gospodarczych, infrastrukturalnych, i środowiskowych;
- udział mieszkańców w rozwoju miast;
- potrzeba odpowiedzi na problemy demograficzne polskich miast;
- rozwój współpracy miast z otaczającymi je gminami;
- racjonalne gospodarowanie zasobami (ziemi, wody, środowiska, energii), poprawa środowiska w miastach.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w poszczególne cele przedmiotowe Krajowej Strategii Miejskiej poprzez wprowadzenie działań na rzecz wzrostu aktywności mieszkańców i ich zaangażowania w tworzenie przyjaznych przestrzeni, w których dobrze się mieszka, spędza wolny czas, pracuje oraz uczy. Działania LPR zmierzają do efektywnego wykorzystania niezagospodarowanej przestrzeni oraz zasobów infrastruktury komunalnej w celu przekształcenia jej na cele społeczne.

6.2.7 Narodowa Strategia Integracji Społecznej

Narodowa Strategia Integracji Społecznej została przyjęta 3 sierpnia 2004 podczas posiedzenia Rady Ministrów (na podstawie uchwały Sejmu RP z 1996). Celem strategii jest pomoc w procesie włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE, który zakłada modernizację europejskiego modelu socjalnego, inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego.

W Strategii wskazano problemy priorytetowe, które zostały określone na podstawie analizy ok. 100 wskaźników zestawionych w ramach kilkunastu domen życia społecznego. Do najważniejszych, które są spójne z celami i kierunkami działań LPR Gminy Czernichów zalicza się:

- radykalne ograniczenie ubóstwa skrajnego;
- ograniczenie bezrobocia długookresowego i bezrobocia wśród młodzieży;
- zwiększenie poziomu zatrudnienia osób niepełnosprawnych;
- rozwój pomocy środowiskowej;
- zaangażowanie obywateli w działalność społeczną oraz dostęp do informacji obywatelskiej i poradnictwa.

6.2.8 Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020

Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020. Nowy wymiar aktywnej integracji jest dokumentem operacyjno-wdrożeniowym. Jest programem rozwoju, w rozumieniu art. 15, ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2009 r. Nr 84, poz. 712 z późn. zm. 1) i stanowi załącznik do Uchwały Rady Ministrów.

Głównym celem strategii jest zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz wzrost spójności społecznej. Ma on być osiągnięty do końca 2020 r. przez realizację poniższych celów operacyjnych:

- Cel operacyjny 1: Usługi służące aktywności i profilaktyce;
- Cel operacyjny 2: Gwarancje dla przyszłości młodzieży;
- Cel operacyjny 3: Aktywna osoba i zintegrowana rodzina;
- Cel operacyjny 4: Zapobieganie niepewności mieszkaniowej;
- Cel operacyjny 5: Seniorzy – bezpieczni, aktywni i potrzebni.

Kluczowe kierunki działań wskazane w Programie, w które wpisuje się LPR Gminy Czernichów, to: zmniejszenie wykluczenia dzieci i młodzieży, stworzenie szansy na bezpieczne wejście na rynek pracy dla osób młodych oraz ułatwienie im godzenia pracy zawodowej z zakładaniem rodziny, aktywna integracja osób wykluczonych społecznie oraz wsparcie osób starszych.

6.3 Dokumenty na szczeblu ponadregionalnym

6.3.1 Strategia dla Rozwoju Polski Południowej w obszarze województwa małopolskiego i śląskiego do roku 2020

Strategia dla Rozwoju Polski Południowej została przyjęta przez Radę Ministrów 8 stycznia 2014 roku stając się tym samym oficjalną polityką rządu wobec makroregionu Polski Południowej oraz tworzących go województw. Jest to dokument wywodzący się z opracowanej i przyjętej przez samorządy województw śląskiego i małopolskiego ich wspólnej strategii rozwoju. Zawiera zasady zrównoważonego rozwoju miast, a także obszarów wiejskich. Dzięki temu dokumentowi potencjał obu regionów ma być lepiej wykorzystywany, a wspólne projekty, w tym unijne, skuteczniej realizowane.

Głównym celem strategii jest uczynienie z Polski Południowej nowoczesnego i atrakcyjnego regionu w Europie. Szanse rozwoju tego makroregionu związane są z jakością kapitału ludzkiego (wiedza i umiejętności mieszkańców), atrakcyjnym położeniem geograficznym, rozbudowaną infrastrukturą oraz występowaniem dużych aglomeracji miejskich.

Strategia koncentruje się na wspólnych działaniach w ramach obszarów obejmujących: podwyższanie konkurencyjności gospodarki, rozwój kapitału ludzkiego oraz promocję Polski Południowej, które wpisują się w działania w ramach LPR Gminy Czernichów. Realizacja celów zapisanych w tym dokumencie przyczyniać się będzie m.in. do poprawy dostępności komunikacyjnej obu województw, ochrony środowiska naturalnego i przeciwdziałania skutkom klęsk żywiołowych, rozwoju systemów

komunikacyjno-transportowych, kreowania specjalności gospodarczych Polski Południowej oraz rozwoju sieci współpracy przedsiębiorstw.

Zamiarem obu województw jest nadanie strategii charakteru katalizatora współpracy małopolsko-śląskiej, tak aby podmioty z obu regionów zainteresowane wspólnym działaniem na rzecz rozwoju Polski Południowej, wykorzystywały ten dokument jako instrument ponadregionalnego partnerstwa także po upływie określonego w niej horyzontu czasowego. Województwa małopolskie i śląskie będą zatem kontynuowały współpracę w ramach makroregionu także po roku 2020, nadając jej status trwałego elementu programowania ich rozwoju społeczno-gospodarczego.

6.4 Dokumenty na szczeblu regionalnym

6.4.1 Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+”

Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego „ŚLĄSKIE 2020+” jest jednym z najważniejszych dokumentów wyznaczających kierunki rozwoju województwa śląskiego. Dokument ten wyznacza zakres działań podejmowanych przez władze regionu, a także stanowi punkt odniesienia dla inicjatyw oraz dokumentów o charakterze planistycznym, przestrzennym i programowym, podejmowanych i tworzonych na poziomie regionalnym, lokalnym, a także przez środowiska branżowe. Działania zawarte w strategii dążą do osiągnięcia wewnątrzregionalnej spójności społecznej poprzez zapewnienie równomiernego dostępu do usług, a także zbliżonego standardu usług w zakresie wyrównywania szans życiowych mieszkańców. Strategia zakłada rozwój w następujących aspektach:

- społeczny – edukacja, otwartość, tożsamość, kompetencje;
- gospodarczy – zdywersyfikowana i innowacyjna gospodarka;
- środowiskowy – bioróżnorodność i zdrowe życie;
- infra-techniczny – dostępność transeuropejska.

Rozwijanie funkcji metropolitalnych aglomeracji miejskich oraz dużych miast ma kapitalne znaczenie dla rozwoju całego województwa śląskiego. Rozwój tych funkcji promuje rozwój infrastruktury społecznej, kultury, edukacji i wiedzy, co w rezultacie powinno ułatwić zachodzące procesy transformacji tradycyjnej struktury gospodarki.

LPR Gminy Czernichów posiada podobne założenia przejawiające się w działaniach na rzecz społeczności lokalnych, grup zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz osób młodych stanowiących potencjał gminy.

6.4.2 Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020

Strategia Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020 określa działania zmierzające do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu. Dokument został opracowany na podstawie art. 21 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U., nr 64, poz. 593 ze zm.). Strategia stanowi integralną część Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020. Dokument określa działania zmierzające do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców regionu.

Do priorytetów polityki społecznej, ujmowanych w perspektywie społeczeństwa obywatelskiego, zaliczono: wspieranie rodzin, rozwój ekonomii społecznej, ochronę dzieci i młodzieży przed zjawiskami dezorganizacji społecznej, aktywizację osób niepełnosprawnych, przełamywanie barier w aktywizacji osób starszych, integrację systemu pomocy społecznej oraz bezpieczeństwo publiczne.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w cel strategii poprzez planowane realizowanie działań na rzecz wspierania rodzin, aktywizację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i marginalizacją oraz rozwoju bezpieczeństwa publicznego.

6.4.3 Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego na lata 2014-2020

Regionalny Program Operacyjny Województwa Śląskiego 2014-2020 został przygotowany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. i stanowi jeden z najistotniejszych instrumentów polityki regionalnej. Ponadto, jest jednym z instrumentów realizacji Umowy Partnerstwa, która jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych w Polsce w latach 2014-2020: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej i wspólnej polityki rybołówstwa.

W ramach programu przewiduje się dwanaście merytorycznych osi priorytetowych oraz jedną oś dedykowaną działaniom w zakresie pomocy technicznej na rzecz całego programu.

Cele programu wpisują się w wizję rozwoju Unii Europejskiej zawartą w Strategii „Europa 2020” na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w niektóre z nich np.:

- Oś priorytetowa V: Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów – budowa/rozwój/modernizacja zakładów odzysku i unieszkodliwianie odpadów komunalnych, a także kompleksowe unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest;
- Oś priorytetowa VII: Regionalny rynek pracy – zdobywanie i podnoszenie kwalifikacji zgodnie z potrzebami regionalnego rynku pracy oraz przedsięwzięcia dotyczące rozwoju przedsiębiorczości i samozatrudnienia, mających na celu wspomagać wzrost zatrudnienia w regionie;
- Oś priorytetowa IX: Włączenie społeczne – promowanie włączenia społecznego, walka z ubóstwem i wszelką dyskryminacją;
- Oś priorytetowa X: Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna – ułatwianie dostępu do usług społecznych i zdrowotnych;
- Oś priorytetowa XI: Wzmocnienie potencjału edukacyjnego – poprawę dostępu do wysokiej jakości edukacji;
- Oś priorytetowa XII: Infrastruktura edukacyjna – wzrost potencjału edukacyjnego Województwa Śląskiego w kontekście zróżnicowania demograficznego, potrzeb rynku pracy oraz rozwoju kreatywności młodzieży w regionie;
- Oś priorytetowa XIII: Pomoc techniczna – efektywny proces zarządzania, wdrażania i monitorowania RPO WSL 2014-2020 oraz właściwe wykorzystanie dostępnych środków.

6.4.4 Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2020

Śląski Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2020 jest realizacją wytycznych określonych w Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego. Program jest dokumentem wieloletnim, obejmującym zasięgiem obszar województwa śląskiego w jego granicach administracyjnych, zawiera omówienie podstaw prawnych, odnoszących się do problematyki zdrowia psychicznego, przedstawia sytuację epidemiologiczną w województwie śląskim oraz stan zasobów psychiatrycznej opieki stacjonarnej i ambulatoryjnej regionu. LPR Gminy Czernichów wpisuje się w zasięg realizacji Śląskiego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2013-2020 poprzez

realizację działań ukierunkowanych na rzecz osób niepełnosprawnych, wykluczonych społecznie i zagrożonych ubóstwem.

6.4.5 Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego 2020+ określa podstawowe elementy układu przestrzennego, ich zróżnicowanie i wzajemne relacje. Dokument określa ramy i warunki merytoryczne dla podejmowania decyzji przestrzennych o charakterze strategicznym i koncentruje się na celach ważnych dla rozwoju województwa, które dotyczą gospodarczego wzrostu i innowacyjności, metropolizacji, zapewnienia spójności społecznej i ekonomicznej oraz ochrony naturalnych zasobów środowiska i kształtowania krajobrazów kulturowych. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa nie narusza uprawnień gmin w zakresie planowania miejscowego oraz nie stanowi podstawy wydawania decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji. Plan 2020+ uwzględnia zapisy dokumentów i programów rządowych oraz wojewódzkich, a także pozostaje w zgodności z dokumentami programowymi Unii Europejskiej.

6.5 Dokumenty na szczeblu lokalnym

6.5.1 Strategia Zrównoważonego Rozwoju Społeczno-Gospodarczego Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020

Strategia Zrównoważonego Rozwoju Powiatu Żywieckiego na lata 2006-2020 jest dokumentem określającym cele i kierunki działań, które powiat wytyczył sobie na najbliższe 15 lat i dzięki którym będzie mógł się racjonalnie rozwijać. Dokument jest efektem współpracy przedstawicieli różnych środowisk. Strategia ta nie narusza suwerenności gmin, ale promuje ich walory rekreacyjne i gospodarcze. Wizja rozwoju realizowana jest poprzez skoordynowanie i zrównoważenie polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej w przestrzeni powiatu. Z określenia wizji powiatu wynikają przedmioty polityki, reprezentowane przez dwa zasoby uprzedmiotowionych wartości, a są nimi: zasób kulturowy i zasób środowiskowy. W Strategii nawiązano do celów generalnych polityki gospodarczej, społecznej i ekologicznej Państwa, założeń strategii rozwoju województwa śląskiego i strategii wypracowanych przez samorząd lokalny Powiatu Żywieckiego.

Ważnym wymogiem jest wewnętrzny system monitorowania i edukacji postępów we wdrażaniu oraz osiąganiu celów, a w konsekwencji osiągnięcie stanu zakładanego w wizji. Gromadzenie i

interpretacja danych dotyczących Strategii pozwala na bieżące korekty działań podmiotów wdrażających Strategię w razie wystąpienia nieprawidłowości.

LPR Gminy Czernichów odnosi się do poszczególnych celów strategii, takich jak:

- Priorytet I : Trwały rozwój gospodarczy w powiecie
 - Cel I.2: Rozwój usług turystycznych;
 - Cel I.3: Zachowanie przestrzennych walorów powiatu;
 - Cel I.4: Rozwój małej i średniej przedsiębiorczości;
 - Cel I.6: Uatrakcyjnienie wizerunku powiatu i stworzenie warunków do inwestowania;
- Priorytet II: Zwiększenie szans rozwoju osobistego mieszkańców
 - Cel II.2: Podnoszenie poziomu wykształcenia mieszkańców;
 - Cel II.3: Podniesienie poziomu integracji społeczeństwa powiatu i zwiększenie ich identyfikacji z powiatem;
 - Cel II.4: Aktywizacja zawodowa mieszkańców;
- Priorytet III: poprawa warunków bytowych mieszkańców i przyjezdnych
 - Cel III.1: Poprawa zdrowotności, promocja zdrowia oraz zwiększenie dostępności usług społecznych;
 - Cel III.2: Zwiększenie dostępności usług dla przyjezdnych i mieszkańców;
 - Cel III.3: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa na terenie powiatu;
- Priorytet IV: Eliminacja zagrożeń środowiskowych i racjonalizacja ochrony środowiska
 - Cel IV.1: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
 - Cel IV.2: Zmniejszenie ładunków zanieczyszczeń odprowadzanych do środowiska;
 - Cel IV.3: Zachowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym;
 - Cel IV.4: Właściwe kształtowanie istniejących walorów środowiskowych;
 - Cel IV.5: Eliminacja zagrożeń środowiskowych

6.5.2 Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czernichów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Czernichów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021 został opracowany zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. 2013 poz. 1232) jako narzędzie prowadzenia polityki ekologicznej w gminie. Program powstał w oparciu o dane pochodzące z licznych źródeł są to między innymi: dokumentacje strategiczne i planistyczne opracowane we wcześniejszym czasie przez gminę Czernichów, a także Powiat Żywiecki i Województwo Śląskie.

Dokument porusza zagadnienia w trzech obszarach: ochrona dziedzictwa przyrodniczego, zrównoważone wykorzystanie materiałów, wody i energii oraz dalsza poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego. Nadrzędnym, strategicznym celem polityki ekologicznej gminy jest zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego (mieszkańców, zasobów przyrodniczych i infrastruktury społecznej) i tworzenie podstaw do zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego. Realizacja tego celu osiągnięta jest poprzez działania organizacyjne, inwestycyjne, tworzenie regulacji dotyczących zakresu korzystania ze środowiska i reglamentowania poziomu tego wykorzystania w najważniejszych obszarach ochrony środowiska. LPR Gminy Czernichów jest zgodny z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Czernichów na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2021.

6.5.3 Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Czernichów

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego zostało opracowane na podstawie Uchwały Nr XXVIII/278/2013 Rady Gminy Czernichów z dnia 27 maja 2013 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Czernichów (w granicach administracyjnych) i zostało wykonane zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 27 kwietnia 2004r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Dokument jest opracowaniem strategicznym, zobowiązującym władze do prowadzenia polityki w zakresie gospodarki przestrzennej określonej w studium. Opracowane Studium stanowi całościowy dokument formalny i merytoryczny określający zasady i kierunki przestrzennego rozwoju miasta.

Celami strategicznymi, w które wpisuje się LPR Gminy Czernichów są: przywrócenie równowagi ekologicznej w zakresie ochrony powietrza, powierzchni i wód powierzchniowych i podziemnych oraz

rozwój poszczególnych elementów zagospodarowania, tj. modernizacja i przebudowa układu komunikacji kołowej, rozwój funkcji rekreacji i sportu, realizacja funkcji usługowych i komercyjnych, doinwestowanie infrastruktury technicznej czy zmniejszenie liczby bezrobotnych.

6.5.4 Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Czernichów na lata 2014-2018

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych została opracowana w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej Czernichów przy merytorycznym wsparciu Ośrodka Kształcenia Służb Publicznych i Socjalnych – Centrum AV w Częstochowie. Strategia jest dokumentem uspołecznionym. W pracach nad nim uczestniczyli przedstawiciele samorządu lokalnego, środowisk pomocy społecznej, rynku pracy, oświaty, kultury, ochrony zdrowia, policji i sądownictwa, przedstawiciele organizacji pozarządowych, kościoła, mieszkańcy gminy oraz eksperci. Obowiązek opracowania tego dokumentu wynika z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013 r., poz. 182), który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka”. Strategia określa misję oraz wyznacza cele strategiczne i działania, których wdrożenie powinno w znaczny sposób przyczynić się do rozwiązania wielu problemów społecznych i zminimalizować społeczne skutki kwestii społecznych. Celami strategicznymi są:

- Cel strategiczny 1: Wzmacnianie rodzin oraz wspomaganie rozwoju dzieci i młodzieży.
- Cel strategiczny 2: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności oraz zapobieganie ich skutkom.
- Cel strategiczny 3: Utrzymanie osób starszych i niepełnosprawnych w środowisku zamieszkania oraz umożliwienie im udziału w życiu społecznym.
- Cel strategiczny 4: Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemami uzależnień i przemocy w rodzinie oraz zaspokajanie potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia
- Cel strategiczny 5: Podniesienie poziomu bezpieczeństwa w gminie.
- Cel strategiczny 6: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego.

LPR Gminy Czernichów wpisuje się w cele Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dzięki realizacji działań na rzecz rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego w obszarach do rewitalizacji, przeciwdziałania ubóstwu, bezrobociu oraz zapobiegania ich skutkom a także wspierania osób i rodzin dotkniętych problemami przemocy w rodzinie.

6.5.5 Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Czernichów

Plan Gospodarki Niskoemisyjnej to dokument, który ma na celu określenie obszarów problemowych związanych z zużyciem energii i emisji dwutlenku węgla na terenie Gminy Czernichów, a także wskazanie działań i sposobu prowadzenia polityki lokalnej służącej ograniczeniu emisji CO₂.

Cel strategiczny planu – poprawa jakości życia na terenie Gminy Czernichów poprzez prowadzenie racjonalnego gospodarowania zasobami i energią – stanowi podstawę do opracowania celów szczegółowych, które będą odpowiadać na wymagania postawione przed jednostkami samorządowymi przez pakiet klimatyczno-energetyczny, a także dyrektywy 3x20. Podstawowymi założeniami dla celu głównego gospodarki niskoemisyjnej na terenie Gminy Czernichów są:

- redukcja emisji gazów cieplarnianych;
- zwiększenie udziału energii pochodzącej z źródeł odnawialnych;
- redukcja zużycia energii finalnej, co ma zostać zrealizowane poprzez podniesienie efektywności energetycznej.

LPR Gminy Czernichów zakłada realizację działań na rzecz ochrony szeroko pojętego środowiska naturalnego m.in. poprzez edukację ekologiczną, modernizację sieci kanalizacyjnej oraz wprowadzenie elementów infrastruktury na rzecz eliminacji zanieczyszczenia środowiska np. kosze na śmieci.

7 ZAŁOŻENIA REALIZACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY CZERNICHÓW DO ROKU 2023

7.1 Wizja obszaru rewitalizowanego

Wizja rozwoju wyznaczonych podobszarów rewitalizacji w Gminie Czernichów dotyczy procesów i przedsięwzięć, które w długofalowej perspektywie prowadzą do ich ożywienia i poprawy jakości życia mieszkańców oraz innych użytkowników. Wizja podobszarów rewitalizowanych oraz planowane działania ukierunkowane są przede wszystkim na działania społeczne, ale uwzględnia także oddziaływania na sferę gospodarczą, funkcjonalno-przestrzenną, techniczną oraz środowiskową. Wizja poszczególnych obszarów, ze względu na podobieństwo występujących tam problemów jest

Obszary rewitalizowane zamieszkują zintegrowani mieszkańcy, którzy aktywnie działają na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego.

Tereny te wyposażone są w nowoczesną infrastrukturę, czyste środowisko i atrakcyjne przestrzenie publiczne o wysokich walorach krajobrazowych.

Obszary rewitalizowane inspirują do nowych przedsięwzięć, pobudzają do działania i przyciągają mieszkańców, przedsiębiorców i turystów.

spójna i została sformułowana następująco:

W proces rewitalizacji zaangażowane zostaną wszystkie lokalne zasoby i potencjały, głównie te, które znajdują się na poszczególnych obszarach do rewitalizacji. Zarówno mieszkańcy, lokalne grupy nieformalne, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy i lokalny samorząd będą angażować się na rzecz realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W ramach tych działań będzie także zapewniona odpowiednia wymiana informacji oraz wiedzy, która przyczyni się do efektywnego osiągnięcia celów i budowania partnerstwa wśród zaangażowanych podmiotów.

W celu osiągnięcia różnorodnej nowoczesnej infrastruktury sprzyjającej poprawie warunków życia mieszkańców na obszarach do rewitalizacji i zapewnienia atrakcyjnych przestrzeni publicznych oraz wysokiego poziomu integracji i aktywności społeczności zamieszkującej podobszary do rewitalizacji, zamierza się podjąć wyszczególnione w programie rewitalizacji zadania przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju, partnerstwa i równości szans. Każde działanie, które będzie

podejmowane na rzecz rewitalizacji jest działaniem otwartym, w które będzie można się zaangażować, rozwinąć i wzmocnić tym samym trwałość poszczególnych projektów.

Działania podejmowane na rzecz rewitalizacji koncentrują się na kwestiach intensyfikacji wsparcia społecznego, integracji i aktywizacji społecznej wszystkich grup użytkowników obszarów do rewitalizacji, m.in. seniorów i młodzieży, stworzenia mieszkańcom dogodnych warunków do korzystania z edukacji i spędzania czasu wolnego w czystym i przyjaznym środowisku. Istotnym elementem będzie także sfera przeobrażeń przestrzennych i poprawa estetyki przestrzeni publicznej oraz obiektów użyteczności publicznej m.in. w wyniku planowanych prac modernizacyjnych i remontowych.

Obszary, na których prowadzona będzie rewitalizacja poprawią swój wizerunek, będą przyjazne i bezpieczne oraz ożywione społecznie i kulturowo. Nastąpi integracja społeczności lokalnych, które związane są z obszarami do rewitalizacji. Wzmocniona zostanie także spójność społeczna oraz nastąpi ograniczenie wykluczenia społecznego i ubóstwa. Do osiągnięcia tych efektów przyczynią się mieszkańcy, organizacje społeczne oraz oferta wsparcia dla osób i grup defaworyzowanych. Wzrośnie także liczba inicjatyw lokalnych i partycypacja społeczna w sprawach publicznych. Mieszkańcy obszarów rewitalizowanych będą zadowoleni z oferty spędzania wolnego czasu, atrakcyjnych przestrzeni publicznych, nowych miejsc spotkań, odpoczynku i rekreacji oraz możliwości szerokiego zaspokojenia potrzeb wspólnoty lokalnej.

7.2 CEL STRATEGICZNY, CELE OPERACYJNE ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ REWITALIZACYJNYCH W GMINIE CZERNICHÓW WRAZ Z OPISEM PROJEKTÓW

Wielowątkowy proces rewitalizacji wymaga zdefiniowania nadrzędnego celu strategicznego oraz podlegających mu celów operacyjnych, odnoszących się do kluczowych obszarów problemowych w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej.

Cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań określono na podstawie szczegółowych analiz i diagnozy zjawisk kryzysowych, w oparciu o doświadczenie i wiedzę specjalistyczną, z uwzględnieniem wyników konsultacji społecznych i działań partycypacyjnych. Cel strategiczny, cele operacyjne oraz kierunki działań zawarte poniżej odnoszą się do wszystkich poszczególnych obszarów rewitalizacji, ze względu na podobieństwo występujących tam problemów są spójne.

Mając na uwadze powyższe, cel strategiczny został sformułowany w następujący sposób:

***Wzrost aktywności i integracji mieszkańców, turystów i środowiska biznesu
w oparciu o przyjazną i atrakcyjną przestrzeń, nowoczesną infrastrukturę
i czyste środowisko, zapewniające dobre warunki do życia, pracy
oraz spędzania czasu wolnego***

Cele operacyjne i kierunki działań Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do 2023, odnoszące się do sfer: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, a także środowiskowej przedstawiono w poniższych tabelach.

Tabela 53. Cel operacyjny i kierunki działań społecznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO1. Integracja i aktywizacja mieszkańców oraz włączenie w proces zmian w obszarach do rewitalizacji.	KD1. Wspieranie działań obywatelskich i inicjatyw społeczno-kulturowych.
	KD2. Zwiększanie dostępności do usług społecznych.
	KD3. Aktywizacja mieszkańców, integracja społeczna oraz rozwój oferty spędzania czasu wolnego dostosowanej do potrzeb różnych grup społecznych.
	KD4. Wspieranie działań na rzecz podwyższania kompetencji i nabywania nowych

	umiejętności.
	KD5. Wspieranie aktywnego i zdrowego trybu życia wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 54. Cel operacyjny oraz kierunki działań gospodarczych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO2. Wzrost potencjału gospodarczego obszarów do rewitalizacji.	KD6. Wspieranie działań na rzecz tworzenia się partnerstw międzysektorowych.
	KD7. Aktywizacja zawodowa mieszkańców obszarów rewitalizowanych.
	KD8. Wspieranie działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości lokalnej.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 55. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO3. Poprawa jakości i funkcjonalności przestrzeni publicznych umożliwiających zaspokojenie potrzeb mieszkańców.	KD9. Poprawa bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej i w ruchu komunikacyjnym.
	KD10. Wzrost jakości estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej.
	KD11. Wzrost użyteczności przestrzeni na rzecz rozwoju oferty kulturalnej, sportowo-rekreacyjnej, turystycznej i okoturystycznej.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 56. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych.

Numer i nazwa celu operacyjnego	Numery i nazwy kierunków działań
CO4. Poprawa jakości infrastruktury	KD12. Poprawa jakości i dostępności sieci kanalizacyjnej.

komunalnej umożliwiającej zachowanie wysokich standardów dbałości o środowisko naturalne.	KD13. Rozwój edukacji ekologicznej i wspieranie działań służących eliminowaniu negatywnych zjawisk w środowisku.
---	--

Źródło: Opracowanie własne.

7.3 WYBÓR PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH

Wszystkie przyjęte do realizacji projekty wynikają z celu strategicznego oraz celów operacyjnych i kierunków działań przyjętych w ramach programu rewitalizacji. Oddziaływanie tych projektów ma przyczynić się do realizacji wymienionych powyżej celów i redukcji problemów, które zostały zdiagnozowane i opisane w ramach programu. Przedsięwzięcia te zostały zgłoszone do programu rewitalizacji przez wszystkich interesariuszy – lokalny samorząd, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe i inne podmioty. Zadania wytypowane do programu wykorzystują lokalne potencjały i możliwości poszczególnych obszarów do rewitalizacji, które wzmacniają efekty rewitalizacyjne.

Poniżej przedstawiono listę projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023, wraz z odniesieniem do problemów, które rozwiązują oraz właściwych celów operacyjnych.

Po skonstruowaniu strategicznej wizji rozwoju obszarów do rewitalizacji oraz identyfikacji celów procesu rewitalizacji przystąpiono do wyznaczenia sposobów na ich spełnienie. Przedsięwzięcia te charakteryzują się czytelnym, realnym i mierzalnym celem, określonym terminem realizacji, zapewnionym źródłem finansowania oraz wyznaczonymi podmiotami odpowiedzialnymi za realizację danego działania.

Projekty stanowią najważniejszy element każdego programu rewitalizacji. Mają one służyć wyprowadzeniu obszaru rewitalizowanego ze stanu kryzysowego.

7.4 POWIĄZANIA PROJEKTÓW REWITALIZACYJNYCH Z PROBLEMAMI ZIDENTYFIKOWANYMI NA OBSZARZE REWITALIZOWANYM, CELAMI REWITALIZACJI ORAZ KIERUNKAMI DZIAŁAŃ

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023 ujmuje działania w sposób kompleksowy oraz prezentuje wszystkie ich istotne parametry poszczególnych projektów:

- numer projektu, tytuł, zakres i lokalizację; planowane produkty i rezultaty; zgodność z problemami rewitalizacyjnymi; zgodność z celami rewitalizacyjnymi; zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych (tabela nr 57);
- harmonogram wdrażania projektów (tabela nr 58);
- zakres zaangażowania poszczególnych grup interesariuszy rewitalizacji w realizację projektów; okres realizacji; montaż finansowy (tabela nr 59);
- zasady współpracy z partnerami zaangażowanymi we wdrażanie *Lokalnego Programu Rewitalizacji* oraz mechanizmy integracji działań (tabela 62).

Podczas opracowywania i wdrażania programu rewitalizacji nie dopuszcza się możliwości realizacji wyłącznie wybiórczych inwestycji, nastawionych na szybki efekt poprawy estetyki przestrzeni lub skupionych jedynie na działaniach remontowych, czy też modernizacyjnych. Wynika to z faktu, iż działania takie nie skutkują zmianami strukturalnymi na obszarze rewitalizacji. W związku z powyższym, w programie rewitalizacji uwzględniono również wykaz wskaźników, które określają oczekiwany postęp w procesie rewitalizacji, z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji, a tym samym do efektów wdrażanych przedsięwzięć.

Tabela 57. Wykaz projektów ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023* wraz z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji oraz rezultatów planowanych działań.

Projekty podstawowe								
Lp.	Tytuł / zakres / lokalizacja	Realizator / Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu / Źródło finansowania	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo- odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej, np. ankiety od mieszkańców, oceny grupy ekspertckiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy w Czernichowie lub od partnerów Programu	Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 52)	Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 53, 54, 55, 56)	Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 53, 54, 55, 56)
1.	Razem w lepszą przyszłość			2 000 000,00 zł				
	Celem projektu jest włączenie osób i rodzin mieszkających na obszarach do rewitalizacji, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym do aktywnego uczestnictwa w życiu społeczno-zawodowym. Działania będą podejmowane ze szczególnym uwzględnieniem osób z niepełnosprawnością. W ramach projektu przewiduje się wzrost poziomu kompetencji społecznych oraz zdolności	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2021	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba osób uczestniczących w warsztatach (A)	P1, P2, P3,	CO1, CO2	KD1, KD2, KD3, KD4, KD7

	do podjęcia lub utrzymania zatrudnienia osób z obszarów do rewitalizacji.							
	Obszary do rewitalizacji							
2.	Poradnictwo specjalistyczne Projekt obejmuje indywidualne konsultacje psychologiczne mające na celu poprawę jakości życia, zdobywanie umiejętności prowadzenia prawdziwego gospodarstwa domowego. Projekt będzie realizowany dla osób zamieszkujących podobszary do rewitalizacji. Obszary do rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2021	30 000,00 zł Budżet gminy	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)	P1, P2, P3,	CO1	KD2, KD3, KD4
3.	Klub Seniora Zakres zadania obejmuje utworzenie Klubu Seniora, zlokalizowanego w Centrum Kultury LKS Magórka oraz Centrum Kultury Flamingo (obszar rewitalizacji). Placówki będą organizować zajęcia dla seniorów obejmujące m.in.: zajęcia teatralne,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2023	400 000,00 zł Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL, granty	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba osób uczestniczących w warsztatach (A)	P1, P2, P3, P8, P5	CO1	KD1, KD2, KD3, KD4, KD5

4.	zajęcia ruchowe (m.in. gimnastyka), zajęcia świetlicowe (plastyka, rękodzieło itp.), animacja czasu wolnego seniorów. Projekt skierowany jest do seniorów zamieszkujących obszary rewitalizacji.							
	Obszary do rewitalizacji							
	Aktywna integracja			500 000,00 zł				
	W ramach projektu zakłada się organizację różnych form wsparcia dla mieszkańców z obszarów do rewitalizacji. W ramach form wsparcia przewiduje się m.in. aktywizację edukacyjną, aktywizację zdrowotną, aktywizację zawodową oraz społeczną. Celem projektu jest podwyższenie umiejętności społecznych i zawodowych oraz aktywności na rynku pracy osób korzystających z pomocy społecznej zagrożonych wykluczeniem społecznym, które zamieszkują obszary rewitalizacji.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2021	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba osób uczestniczących w warsztatach (A)	P1, P2, P3, P4,	CO1, CO2	KD1, KD2, KD3, KD4, KD7
	Obszary do rewitalizacji							

5.	Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość			250 000,00 zł				
	Projekt zakłada umożliwienie mieszkańcom obszaru rewitalizowanego pomocy w kontakcie z potencjalnymi pracodawcami. W ramach projektu przewiduje się umożliwienie mieszkańcom rozwoju zawodowego. W ramach projektu przewiduje się realizację warsztatów umożliwiających zdobycie wiedzy w zakresie odpowiedniego przygotowania się do profesjonalnego prezentowania siebie i swoich atutów podczas rozmów z pracodawcami, kształtowania swojego wizerunku na rynku pracy oraz nabycia umiejętności w zakresie redagowania dokumentów aplikacyjnych. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszarów do rewitalizacji. Projekt przyczyni się do likwidacji problemów społecznych związanych z bezrobociem, wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej oraz niskim	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2021	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba osób uczestniczących w warsztatach (A) 4. Wzrost świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat skutecznych metod poszukiwania pracy (B) 5. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji (B)	P1, P2	CO1	KD2, KD4

	poziomem przedsiębiorczości społecznej. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost świadomości wiedzy wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji na temat skutecznych metod poszukiwania pracy oraz wzrośnie zaangażowanie mieszkańców w procesie samorozwoju. Projekt przyczyni się także do zmniejszenia liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji oraz do tworzenia się aktywnego środowiska sprzyjającego realizacji swoich zamierzeń i celów zawodowych. Obszary do rewitalizacji							
6.	Wsparcie zatrudnienia - Przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo – doradczej Projekt obejmuje przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo – doradczej, edukacyjnej, a także integracyjnej dla mieszkańców obszarów rewitalizowanych, mającej na celu zdobycie nowych umiejętności,	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2021	300 000,00 zł Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba osób uczestniczących w warsztatach (A) 4. Wzrost świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji na temat skutecznych metod poszukiwania pracy (B) 5. Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji (B)	P1, P2	CO1	KD2, KD4

	kompetencji i poszerzenia wiedzy, a także przeciwdziałania wykluczeniu – kursy, zajęcia. Projekt skierowany do osób bezrobotnych/biernych zawodowo, znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy terenów rewitalizowanych w Gminie Czernichów. Głównym celem projektu jest zwiększenie szans zatrudnieniowych, wzrost kompetencji w zakresie zdiagnozowanych potrzeb wśród społeczności zamieszkującej obszary do rewitalizacji. W ramach realizacji projektu przewiduje się szkolenia zawodowe, prowadzące do uzyskania nowych kwalifikacji przez mieszkańców obszarów rewitalizacji. Wszystkie szkolenia zakończą się zdobyciem nowych kwalifikacji, które będą potwierdzone certyfikatami. Osoby uczestniczące w projekcie będą także mogły skorzystać ze wsparcia doradcy zawodowego, trenera pracy oraz							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	psychologa na etapie wszystkich działań w ramach realizacji projektu. Projekt przyczyni się do likwidacji problemów społecznych związanych z bezrobociem, wysoką liczbą osób korzystających z pomocy społecznej oraz niskim poziomem przedsiębiorczości społecznej. Dzięki realizacji projektu wzrośnie zaangażowanie mieszkańców w procesie samorozwoju. Projekt przyczyni się także do zmniejszenia liczby osób bezrobotnych w obszarze rewitalizacji oraz do tworzenia się aktywnego środowiska sprzyjającego realizacji swoich zamierzeń i celów zawodowych. Obszary do rewitalizacji							
7.	Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów W ramach projektu przewiduje się utworzenie Klubu Wolontariusza. W ramach projektu przewiduje się organizowanie pomocy w nauce oraz pomocy osobom starszym w sprawach	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne	2018-2023	30 000,00 zł Budżet gminy	1. Liczba odbiorców oferty Klubu Wolontariusza (A) 2. Wzrost dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B) 3. Liczba uczestników Klubu Wolontariusza (A)	P1, P2, P3,	CO1	KD1, KD2, KD3, KD4

	codziennych. W pierwszej kolejności pomoc kierowana będzie przede wszystkim do osób zamieszkujących obszary rewitalizacji. Możliwe jest także organizowanie zajęć wyrównawczych, które pomogą w eliminowaniu problemów edukacyjnych dzieci i młodzieży z obszarów rewitalizacji. Obszary do rewitalizacji	stowarzyszenia						
8.	Program warsztatów - poznawanie kultury ludowej Projekt zakłada organizację warsztatów o tematyce związanej z kulturą ludową. W programie warsztatów przewiduje się realizację m.in. zajęć rękodzielniczych, zajęć fotograficznych, spotkań z ekspertami, zajęć plastycznych oraz imprez integracyjnych. Głównymi beneficjentami projektu będą osoby zamieszkujące obszary do rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do pielęgnowania dziedzictwa kulturowego i tradycji lokalnych. Projekt ma charakter edukacyjny wspierający budowanie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne Rozтока Urząd Gminy Czernichów, Regionalny Zespół Dziecięcy Jaworzyna z Międzybrodzia Żywieckiego, lokalni artyści, lokalne stowarzyszenia	2018-2023	150 000,00zł Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób biorących udział w warsztatach (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P2, P3, P5, P6,	CO1	KD1, KD3, KD4

	świadomości lokalnej wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji. Realizacja warsztatów pozwoli w sposób przyjazny zapoznać się uczestnikom z historią, obrzędami i tradycjami lokalnymi. Celem projektu jest zwiększenie zainteresowania lokalnej społeczności kulturą i historią gminy, tradycjami i obyczajami ludowymi, aktywizacja lokalnej społeczności wokół ochrony dziedzictwa kulturowego oraz integracja mieszkańców. Projekt zakłada pielęgnowanie tradycji przekazywania z pokolenia na pokolenie treści kulturowych związanych z miejscem zamieszkania. W ramach realizacji projektu planuje się nawiązać współpracę z lokalnymi artystami ludowymi, głównie z obszarów rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia poczucia tożsamości lokalnej wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji. Obszar do rewitalizacji, Międzybrodzie							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

	Żywieckie, Centrum Kultury Flamingo, ul. Beskidzka 59							
9.	Społeczne Centrum Informacji Turystycznej w Gminie Czernichów Projekt zakłada utworzenie Społecznego Centrum Informacji Turystycznej, które zlokalizowane będzie na obszarze do rewitalizacji. W ramach projektu przewiduje się włączenie mieszkańców oraz uczniów zamieszkujących obszary rewitalizacji, którzy będą pomagać w realizowaniu codziennych zadań Społecznego Centrum Informacji Turystycznej. W ramach działalności Społecznego CIT, każdy mieszkaniec będzie mógł włączyć się w działania na rzecz rozwoju obiektu. Dzięki włączeniu społeczności lokalnych w realizację zadania i tworzenie Społecznego Centrum Integracji Turystycznej nastąpi budowanie wzajemnej sieci informacji i wiedzy o gminie co pozwoli utworzyć niezbędną bazę danych dla Turystów. Wprowadzenie nowych form do oferty	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodziu Bialskim, lokalne stowarzyszenia, przedsiębiorcy	2018 - 2023	120 000,00zł budżet gminy, LGD Żywiecki Raj	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P2, P3, P5	CO1, CO2	KD1, KD3, KD8, KD6

	Społecznego Centrum Informacji Turystycznej będzie polegało na zasadach bezpośrednich indywidualnych inicjatyw mieszkańców z obszarów rewitalizacji. Dzięki realizacji projektu nastąpi aktywizacja i integracja społeczna mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Projekt pozytywnie wpłynie także na wzrost poczucia tożsamości lokalnej. Projekt zwiększy także potencjał turystyczny obszarów, co przyczyni się do wzrostu poziomu przedsiębiorczości lokalnej na obszarach rewitalizowanych i powstania nowych miejsc pracy. Obszar do rewitalizacji, Czernichów, spacerowa 7, Centrum Kultury LKS Magórka							
10.	Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej Projekt zakłada utworzenie Młodzieżowego Centrum Aktywności Twórczej. W ramach projektu	Gminny Zespół Oświatowy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy	2018 - 2023	150 000,00zł Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P2, P3, P4, P5, P6	CO1	KD1, KD3, KD4, KD5

	przewiduje się prowadzenie zajęć o tematyce kulturalno-społecznej. W ramach projektu realizowane będą m.in. zajęcia teatralne, taneczne, językowe, fotograficzne dla dzieci i młodzieży zamieszkujących obszary rewitalizacji. Wspólne tworzenie sztuki daje możliwość na rozwój osobisty młodzieży oraz integrację i aktywizację lokalnego środowiska młodzieżowego. Obszar do rewitalizacji, Międzybrodzie Żywieckie, Centrum Kultury Flamingo, ul. Beskidzka 59	Czernichów, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodziu Bialskim			3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)			
11.	Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji wraz z programem działań służących ochronie środowiska Projekt obejmuje działania zmierzające do zapewnienia czystości przestrzeni publicznej obszaru do rewitalizacji oraz zmniejszenia zanieczyszczeń występujących na tym terenie. W zakresie projektu przewiduje się m.in. zakup betonowych koszy na śmieci	Urząd Gminy Czernichów Rada Sołectwa Wsi Międzybrodzie Żywieckie	2017 - 2023	40 000,00 zł budżet gminy, fundusz sołecki	1. Efekt ekologiczny (A) 2. Poprawa jakości środowiska (B) 3. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P15	CO4, CO3	KD11, KD10, KD13

	i zainstalowanie ich na obszarach rewitalizacji. Uzupełnieniem tych działań będzie edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji w zakresie dbania o środowisko naturalne. Dzięki realizacji projektu zmniejszy się ilość wyrzucanych śmieci do rowów, jeziora oraz w inne zielone tereny. Obszary do rewitalizacji							
12.	Klub dla młodzieży Projekt zakłada utworzenie Klubu dla młodzieży w Centrum Kultury Flamingo znajdującym się na obszarze do rewitalizacji. W ramach projektu zakłada się prowadzenie cyklicznych spotkań młodzieży w ramach klubu, organizację warsztatów i zajęć. Dzięki realizacji wspólnych przedsięwzięć młodzież będzie miała okazję by zgłębić wiedzę na temat lokalnego środowiska, wejść w relacje sąsiedzkie, które pomogą w efektywnym rozwoju osobistym młodych osób. W ramach klubu	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 4. Poprawa jakości usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P1, P2, P4, P5, P6	CO1	KD1, KD2, KD3, KD4, KD5

	młodzież będzie mogła realizować naukę, rozwijać pasję a także korzystać z zindywidualizowanego programu zajęć oraz uczestniczyć w zajęciach grupowych. Projekt przewiduje utworzenie zajęć tanecznych, fotograficznych, plastycznych, multimedialnych, teatralnych i innych w ramach potrzeb młodzieży. Projekt obejmuje działaniem głównie młodzież zamieszkującą obszary rewitalizacji. Centrum Kultury Flamingo – obszar do rewitalizacji, ul. Beskidzka 59, Międzybrodzie Żywieckie							
13.	Zagospodarowanie terenu przy Centrum Kultury w Międzybrodziu Żywieckim wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej Zadanie dotyczy wybudowania amfiteatru przy budynku Centrum Kultury w Międzybrodziu Żywieckim. Obecnie na terenie Międzybrodzia Żywieckiego nie ma miejsca, w którym można organizować występy plenarne,	Urząd Gminy Czernichów Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Rada Sołecka Międzybrodzie Żywieckie	2018 - 2023	1 500 000,00 zł budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Powierzchnia przebudowana (B) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 4. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P4, P5, P6, P8, P9, P10	CO1, CO3	KD1, KD3, KD5, KD9, KD10, KD11

	festyny czy zabawy dla większej liczby osób. Teren, na którym planuje się inwestycję, posiada naturalne nachylenie, które zostałyby wykorzystane do wybudowania miejsc na widowni (ławki). Scena znajdowałaby się przy ścianie budynku Centrum Kultury. Ponadto należałoby ułożyć przepusty w rowie odwadniającym oraz zamontować oświetlenie terenu i zdemontować istniejące ogrodzenia. W celu zwiększenia atrakcyjności i funkcjonalności terenu na co dzień, planuje się utworzenie placu zabaw dla dzieci i budowę fontanny. Wdrożenie projektu będzie sprzyjać integracji społecznej oraz wzmocni ofertę spędzania czasu wolnego na obszarze do rewitalizacji. Głównymi beneficjentami projektu będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz dzieci i młodzież z obszarów rewitalizacji. Obszar rewitalizacji - Międzybrodzie				5. Wzrost dostępności usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)			
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	Żywieckie, ul. Beskidzka 59							
14.	Program samopomocy gminnej Projekt zakłada organizację i prowadzenie sąsiedzkich usług opiekuńczych przez grupy samopomocowe. Projekt zakłada także organizację wydarzeń mających na celu m.in. zbiórkę żywności i innych produktów, które są niezbędne dla osób potrzebujących wsparcia w gminie. Działania w ramach projektu kierowane będą głównie do mieszkańców z obszarów do rewitalizacji, którzy wymagają wszechstronnego wsparcia. Obszary do rewitalizacji	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Uczniowie Szkoły Podstawowej w Żarnówce, Zespołu Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernichowie, Szkoły Podstawowej w Międzybrodzu Bialskim	2017 - 2023	50 000,00 zł budżet gminy	1. Liczba osób objętych wsparciem (A) 2. Poprawa dostępności usług społecznych na obszarze rewitalizowanym (B)	P1, P2, P3, P4	CO1	KD1, KD2, KD3, KD4
15.	Warsztaty Artystyczne Projekt dotyczy utworzenia cyklu warsztatów skierowanych do mieszkańców obszarów rewitalizowanych. Projekt zakłada wykorzystanie wiedzy mieszkańców na	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie Zespołu Szkół w Międzybrodzu	2019 - 2023	25 000,00 zł budżet gminy, granty	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru	P5, P6	CO1	KD1, KD3, KD4

temat tradycji i historii obszarów rewitalizacji. Mieszkańcy wraz z animatorami będą mogli prowadzić zajęcia i spotkania związane np. z haftowaniem, wyszywaniem, robótkami na drutach i szydełkowaniem. Warsztaty stanowią możliwość aktywizacji mieszkańców obszarów rewitalizacji oraz integracji międzypokoleniowej. Podczas warsztatów prowadzone będą zajęcia mające na celu np. tworzenie ozdób świątecznych oraz dekoracji okazjonalnych. W ramach warsztatów nastąpi przekazywanie wiedzy na temat tradycji i historii Gminy Czernichów. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost poczucia tożsamości lokalnej oraz pobudzenie zaangażowania seniorów i młodzieży na rzecz wspólnego działania. Realizacja zadania może przyczynić się do wzrostu poziomu przedsiębiorczości lokalnej, poprzez zwiększenie chęci wśród mieszkańców obszarów	Żywieckim			rewitalizowanego (B) 4. Poprawa jakości usług społecznych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)			
--	------------------	--	--	--	--	--	--

	rewitalizowanych utworzenia własnej działalności np. organizacji społecznej lub spółdzielni socjalnej.							
	Obszar do rewitalizacji, Centrum Kultury Flamingo w Międzybrodziu Żywieckim, ul. Beskidzka 59							
	Kółko turystyczne			10 000,00 zł				
16.	Projekt zakłada utworzenie kółka turystycznego, którego działalność dedykowana będzie osobom zainteresowanym poprawą turystyki na obszarach rewitalizowanych. Do kółka będą mogli należeć wszyscy zainteresowani w tym przede wszystkim: uczniowie, rodzice, nauczyciele oraz inni mieszkańcy i przedsiębiorcy z obszarów do rewitalizacji. Projekt zakłada organizację comiesięcznych wyjazdów w góry oraz zwiedzanie gminy i jej okolic dla mieszkańców z obszarów do rewitalizacji. W ramach projektu będzie można także zorganizować dłuższe dwu lub trzydniowe wyjazdy w celu	Gminny Zespół Oświatowy Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne "Roztoka", Uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie	2017 - 2023	budżet gminy	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P2, P5, P7,	CO1, CO2	KD1, KD3, KD5, KD6, KD8

	zaczepnięcia inspiracji i dobrych praktyk oraz wymiany wiedzy na temat turystyki. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost aktywności mieszkańców z obszarów do rewitalizacji. Projekt przyczyni się także do zaangażowania mieszkańców na rzecz korzystania z walorów turystycznych obszarów rewitalizacji w celu aktywnego spędzania czasu wolnego oraz zwiększenia poziomu przedsiębiorczości lokalnej. Obszary do rewitalizacji							
17.	Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki Projekt zakłada utworzenie miejsca w obszarze do rewitalizacji (pomieszczenia w szkole / GOK), na działalność edukacyjno-rozrywkową. Pomieszczenie będzie zagospodarowywane wspólnie z mieszkańcami podobszarów do rewitalizacji i wyposażane poprzez nieodpłatne udostępnianie zbiorów kompletnych i niezniszczonych gier.	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie	2018 - 2023	15 000,00 zł Budżet gminy, granty, wkład własny mieszkańców	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P4, P5, P6	CO1	KD1, KD3, KD4

	W pomieszczeniu gromadzone będą wszystkie gry oraz prowadzona będzie ewidencja zbiorów. Miejsce umożliwi wspólne spędzanie czasu wolnego przez mieszkańców obszaru do rewitalizacji. Projekt przyczyni się do wzrostu poziomu kreatywności wśród dzieci i młodzieży. Udostępnienie dzieciom i młodzieży zbiorów gier edukacyjnych oraz strategicznych, pozytywnie wpłynie na ich rozwój. Obszary do rewitalizacji: Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Flamingo							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

Projekty uzupełniające								
Lp.	Tytuł / zakres / lokalizacja	Realizator / Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Szacunkowa wartość projektu / Źródło finansowania	Planowane produkty i rezultaty projektu monitorowane w ramach Programu: (A) na podstawie protokołów zdawczo- odbiorczych prac, list obecności itp.; (B) na podstawie oceny jakościowej, np. ankiety od mieszkańców, oceny grupy ekspertkiej lub oceny ilościowej – dane z Urzędu Gminy w Czernichowie lub od partnerów Programu	Zgodność z problemami rewitalizacyjnymi P (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 52)	Zgodność z celami operacyjnymi rewitalizacji CO (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 53, 54, 55, 56)	Zgodność z kierunkami działań rewitalizacyjnych KD (zgodnie z oznaczeniami z tabeli nr 53, 54, 55, 56)
1.	Poprawa dostępności komunikacyjnej – przestrzeni w obrębie ul. Nad Jeziorem Projekt zakłada poprawę dostępności komunikacyjnej w obszarze ul. Nad Jeziorem. W ramach projektu przewiduje się budowę chodnika wzdłuż ul. Nad Jeziorem. W obecnym stanie pobocze jest bardzo wąskie, a na ulicy panuje bardzo duży ruch. Stwarza to bezpośrednie zagrożenie dla pieszych, którzy korzystają z drogi. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, wzrost estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej	Rada Sołecka Tresnej Powiatowy Zarząd Dróg, Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	brak danych	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B) 4. Poprawa poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B)	P12, P11, P10	CO3	KD9, KD10. KD11

	oraz poprawi się dostępność komunikacyjna na obszarze do rewitalizacji. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji - Tresna, ul. Nad Jeziorem							
2.	Kanalizacja przysiółka „Zabrodzie” przy ul. Nad Jeziorem Projekt stanowi odpowiedź na zdiagnozowane podczas warsztatów problemy związane z niedostateczną rozbudową sieci kanalizacyjnej. Na terenie Gminy Czernichów (w obszarze do rewitalizacji) znajdują się ulice pozbawione dostępu do sieci kanalizacyjnej. Mieszkańcy wskazali, że ze względu na brak kanalizacji, ścieki z niektórych gospodarstw spływają do jeziora. Z uwagi na wskazane problemy, szczególnie w sferze środowiskowej planuje się budowę fragmentów sieci kanalizacyjnej obejmującej ulice: Nad Jeziorem, Kruczą, Górską, Słoneczną,	Urząd Gminy Czernichów Rada Sołecka w Tresnej	2018 - 2023	Brak danych budżet gminy, praca własna mieszkańców	1. Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (A) 2. Długość nowo utworzonej sieci kanalizacyjnej (A) 3. Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury (A) 4. Efekt ekologiczny (B) 5. Poprawa jakości środowiska (B)	P14, P12	CO4	KD12, KD13

3.	Plażową, Kwiatową, Gancarzy.							
	Obszar rewitalizacji - Tresna, ul. Nad Jeziołem, Krucza, Górska, Słoneczna, Plażowa, Kwiatowa, Gancarzy Poprawa poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz w przestrzeni publicznej na podobszarach do rewitalizacji Projekt zakłada wykonanie bezpiecznego przejścia dla pieszych zlokalizowanego: na początku ulicy Spacerowej - od ulicy Beskidzkiej do ulicy Akacyjowej. Zadanie zakłada także montaż elementów zwiększających bezpieczeństwo w ruchu komunikacyjnym, ograniczające prędkość pojazdów np. progów zwalniających. W celu zwiększenia bezpieczeństwa przewiduje się także przebudowę jezdni i wprowadzenie chodnika. Dzięki temu poprawi się znacząco bezpieczeństwo spacerujących. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego. W obszarze	Urząd Gminy Czernichów Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”	2018 - 2023	Brak danych Brak danych	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B) 4. Poprawa poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B)	P11, P12,	CO3	KD9, KD10, KD11

	tym kierowcy znacznie przekraczają dopuszczalną prędkość i zagrażają bezpieczeństwu pieszych poruszających się wskazanymi drogami. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym, wzrost estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej oraz poprawi się dostępność komunikacyjna na obszarze do rewitalizacji. Obszar rewitalizacji - Międzybrodzie Żywieckie, ul. Beskidzka, ul. Spacerowa, ul. Akcyjowa							
4.	Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej Projekt zakłada poprawę dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w obszarze ulicy Strażackiej, ulicy Gajni oraz ulicy Beskidzkiej i ulicy Energetyków. W ramach projektu przewiduje się	Urząd Gminy Czernichów, Rada Sołecka w Międzybrodziu Żywieckim mieszkańcy	2018 - 2019	Brak danych budżet gminy, NFOSiGW	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B) 4. Poprawa poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B)	P11, P12,	CO3	KD9, KD10, KD11

zaprojektowanie oświetlenia, budowę niezbędnej infrastruktury oraz montaż lamp energooszczędnych. Projekt jest odpowiedzią na zdiagnozowane podczas warsztatów problemy związane z brakiem pobocza oraz oświetlenia w obszarze wskazanych ulic. Stanowi to bezpośrednie zagrożenie dla pieszych, rowerzystów oraz kierowców korzystających ze wskazanych ulic. Dzięki zamontowaniu oświetlenia i wprowadzeniu utwardzonego pobocza lub chodnika wzrośnie poczucie bezpieczeństwa użytkowników wskazanych obszarów oraz przyczyni się do poprawy estetyki i funkcjonalności obszaru do rewitalizacji. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Obszar do rewitalizacji - Międzybrodzie Żywieckie, ul. Strażacka, ul. Gajni, ul. Beskidzka oraz ul. Energetyków (znajdująca się poza obszarem rewitalizacji – na obszarze							
--	--	--	--	--	--	--	--

	zdegradowanym). Projekt w większości znajduje się na obszarze rewitalizacji, jedynie poza obszarem rewitalizowanym znajduje się ulica Energetyków, która jest w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji i znajduje się na obszarze zdegradowanym. Aktualnie z obszarów tych korzysta wielu mieszkańców obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego. Działania przeprowadzone na obszarze ulicy Energetyków mają istotny wpływ na obszar rewitalizacji i ich mieszkańców, gdyż wpływa na poprawę poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz wzrost poczucia estetyki i funkcjonalności przestrzeni.							
5.	Modernizacja oczyszczalni w Małej Tresnej i budowa sieci kanalizacji ściekowej w przysiółku Barabasze Projekt jest odpowiedzią na zidentyfikowane podczas spotkań warsztatowych problemy związane z niedostatecznym wyposażeniem	Urząd Gminy Czernichów, Zakład Usługowo-Produkcyjny Gospodarki Wodno-Ściekowej „Isepnica” mieszkańcy	2018 - 2023	Brak danych budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL, praca własna mieszkańców	1. Długość zmodernizowanej sieci kanalizacyjnej (A) 2. Długość nowo utworzonej sieci kanalizacyjnej (A) 3. Liczba osób korzystających ze zmodernizowanej infrastruktury (A)	P14, P12	CO4	KD12, KD13,

	w infrastrukturę techniczną obszaru rewitalizacji i obszaru zdegradowanego. W ramach projektu zakłada się modernizację oczyszczalni w Małej Tresnej oraz budowę sieci kanalizacji ściekowej w przysiółku Barabasze. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz częściowo mieszkańcy obszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji oraz obszar zdegradowany - Tresna, Przysiółek Barabasze na granicy z Zarzeczem – budowa sieci kanalizacji ściekowej przyczyni się znacznie do poprawy jakości środowiska naturalnego oraz warunków mieszkaniowych i zdrowotnych mieszkańców przede wszystkim obszaru rewitalizacji oraz częściowo mieszkańców obszaru zdegradowanego. Realizacja projektu w miejscach o dużej gęstości zaludnienia, także poza obszarem rewitalizacji (obszar zdegradowany), jest	Tresnej			4. Efekt ekologiczny (B) 5. Poprawa jakości środowiska (B)			
--	---	---------	--	--	--	--	--	--

uzasadniona, ponieważ inwestycji sieciowych zwłaszcza na tak zróżnicowanym terenie powierzchniowo i geologicznie, nie można ograniczać terytorialnie. W związku z powyższym inwestycje z zakresu gospodarki wodno-ściekowej powinny obejmować jak największy obszar w celu wygenerowania jak najlepszych efektów prowadzonych przedsięwzięć. Projekt obejmuje działaniem obszar Tresnej, który jest najłabiej wyposażonym w zaopatrzenie w wodę oraz sieć kanalizacji ściekowej obszarem w całej Gminie Czernichów. Jednym z ważniejszych problemów występujących na tym podobszarze jest brak całościowego skanalizowania oraz rosnące zanieczyszczenia środowiskowe z tym związane. Na obszarze tym występuje wysoki poziom akceptacji społecznej dla działań zmierzających do poprawy jakości skanalizowania obszaru i modernizacji z tym związanych, dzięki								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

czemu istnieje możliwość znacznego ograniczenia problemów technicznych. Poszerzenie zasięgu kanalizacji zbiorczej zachęci mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz częściowo mieszkańców obszaru zdegradowanego do korzystania z kanalizacji sanitarnej oraz znacznie obniży ich koszty eksploatacji budynków i emisji zanieczyszczeń przede wszystkim tak cennych w tym rejonie wód i gleby. Obecnie ścieki socjalno-bytowe, pochodzące z zabudowy mieszkaniowej, odprowadzane są często do nieszczelnych osadników przydomowych bądź lokalnie kanałami bezpośrednio do przydrożnych rowów melioracyjnych lub cieków wodnych. Stanowią one źródło zanieczyszczeń wyrażającym się w związkach takich jak BZT5, ChZT, azot amonowy i fosforany. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz częściowo mieszkańcy obszaru zdegradowanego.								
--	--	--	--	--	--	--	--	--

6.	Rozwój oferty Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim			150 000,00 zł				
	Projekt zakłada wprowadzenie nowych form zajęć i warsztatów do oferty Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim. W ramach prac przewiduje się zaangażowanie mieszkańców w tym uczniów szkół. Dzięki realizacji projektu nastąpi aktywizacja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego. Projekt realizowany będzie w obszarze budowania dobra wspólnego, gdyż każdy mieszkaniec obszaru rewitalizacji będzie miał możliwość wkładu własnego w realizację przedsięwzięcia, który będzie polegał na nieodpłatnym udostępnieniu zasobów z archiwów domowych (zarówno fotografii jak i dokumentów, oraz innych artefaktów kulturowych). W ramach projektu planuje się także zmianę godzin otwarcia muzeum (powiększenie przedziałów czasowych). Warsztaty oraz spotkania	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Urząd Gminy Czernichów Izba Regionalna w Międzybrodzu Bialskim, Towarzystwo Miłośników Międzybrodzia	2018 - 2023	budżet gminy, fundusze zewnętrzne	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P6, P5, P4	CO1, CO2	KD1, KD3, KD6

	będą mogły być prowadzone również przez uczniów oraz nauczycieli z obszaru rewitalizacji. Dzięki temu powstanie miejsce integracji społecznej oraz aktywizacji i samorealizacji, tworzone wspólnie z mieszkańcami obszarów rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do wzmocnienia poczucia tożsamości lokalnej oraz zwiększy dostęp do kultury oraz edukacji pozaformalnej mieszkańców obszarów rewitalizacji. Projekt jest odpowiedzią na problemy zidentyfikowane na obszarach do rewitalizacji takie jak: niewystarczający poziom integracji społecznej mieszkańców, potrzeba większego uczestnictwa w kulturze i edukacji pozaformalnej oraz potrzeba rozwoju lokalnej przedsiębiorczości (m.in. dzięki utworzeniu muzeum społecznego, które będzie prowadzone wraz z mieszkańcami obszaru rewitalizacji oraz realizowane będą tam warsztaty i zajęcia wspierające zdobycie							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	nowych umiejętności nastąpi wzrost przedsiębiorczości lokalnej). Działalność muzeum społecznego przyczyni się do tworzenia kapitału społecznego mieszkańców obszarów rewitalizacji. Będą oni mogli angażować się na rzecz prowadzenia placówki m. in. poprzez animowanie zajęć oraz uczestniczenie w zajęciach, jak również nieodpłatne udostępnienie zasobów z archiwów domowych (fotografii, dokumentów, oraz innych artefaktów kulturowych). Ważnym elementem jest tworzenie wspólnoty, w obszarze mieszkańców obszarów do rewitalizacji, która może się rozwijać i dawać poczucie bezpieczeństwa, swojskości i tożsamości lokalnej. W tym celu planuje się realizację projektu muzeum społecznego, aby mieszkańcy obszarów rewitalizacji mogli się wzajemnie na siebie otworzyć, dać sobie coś nawzajem, podzielić się czymś i tym samym tworzyć nowe wartości związane							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

ze wspólnotą lokalną. W placówce będą realizowane m.in. takie działania edukacyjne jak: warsztaty plastyczne dla dzieci i młodzieży, warsztaty fotograficzne, warsztaty dziennikarskie, warsztaty rękodzielnicze, itp.							
Poza obszarem rewitalizacji - Międzybrodzie Bialskie, Centrum Kultury – realizacja projektu będzie prowadzona poza obszarem rewitalizacji, ale dedykowana będzie przede wszystkim dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji. Projekt realizowany będzie w Centrum Kultury w Międzybrodziu Bialskim, gdyż to właśnie w tym miejscu znajduje się siedziba Izby Regionalnej w Międzybrodziu Bialskim oraz Towarzystwa Miłośników Międzybrodzia, czyli organizacji, które są bezpośrednio zaangażowane w realizację projektu. Dodatkowo budynek, w którym mieści się Centrum Kultury posiada odpowiednią infrastrukturę do realizacji projektu.							

	Głównym beneficjentem projektu będą mieszkańcy obszarów zdegradowanych. Projekt odpowiada na występujące na obszarach rewitalizacji problemy w zakresie m.in. niedostatecznego wykorzystania lokalnego potencjału w zakresie dziedzictwa kulturowego, który może przyczynić się do wzrostu poziomu kapitału społecznego. Na obszarach do rewitalizacji występuje ubogi wachlarz usług aktywnej integracji o charakterze społecznym, edukacyjnym i integracyjnym, dlatego też utworzenie muzeum społecznego przyczyni się w znaczny sposób do eliminacji tych negatywnych zjawisk. W związku z powyższym realizacja projektu w miejscu poza obszarem rewitalizacji, jest uzasadniona, ponieważ wykorzystuje lokalne potencjały oddziałujące na obszar rewitalizacji oraz działania w ramach projektu ukierunkowane są na inwestowanie w zasoby ludzkie z obszarów do rewitalizacji.							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

7.	Ożywienie gospodarcze obiektów przy ul. Sportowej			4 500 000,00 zł				
	Projekt obejmuje działania ukierunkowane na zmianę funkcji i wzrost estetyki obiektów przy ul. Sportowej 16 oraz nabrzeża przy ul. Sportowej 20. W ramach projektu przewiduje się utworzenie infrastruktury hotelowo-rekreacyjnej przy ul. Sportowej 16 oraz 20 w Międzybrodziu Bialskim. Ze względu na utrudnienia komunikacyjne, czyli brak miejsc parkingowych wokół terenu, przewiduje się również wybudowanie nowego parkingu. W tym obszarze niestety panuje nieład wizualny, a infrastruktura jest bardzo zaniedbana, co nie zachęca mieszkańców do korzystania z walorów tej okolicy. Dzięki proponowanym modernizacjom poprawi się dostępność komunikacyjna tego terenu. Dzięki pracom modernizacyjnym wzrośnie atrakcyjność tego miejsca, co pozytywnie wpłynie na zainteresowanie	Firma Usługowo-Handlowa STRAG Karol Strąg Biuro Usługowo Handlowe SkiFull Jan Strąg, Stowarzyszenie Strefa WZW,	2018 - 2019	Środki własne, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Wzrost przedsiębiorczości w obszarze rewitalizowanym (B) 4. Poprawa jakości środowiska naturalnego (B) 5. Liczba osób korzystających z oferty (A) 6. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 7. Wzrost dostępności oferty kulturalnej i edukacyjnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P7, P10, P12, P2, P3, P5, P6	CO2, CO3, CO1	KD6, KD8, KD10, KD11, KD1, KD2, KD3, KD4, KD5

	wśród mieszkańców obszarów rewitalizowanych oraz turystów. Obiekt przyciągnie większą liczbę turystów, co pozwoli na rozwój gospodarczy obszarów rewitalizacji i powstanie nowych miejsc pracy. W ramach projektu przewiduje się także realizację programu sportowego i edukacyjnego kierowanego do mieszkańców obszarów rewitalizacji. Projekt zakłada także organizację turystyki letniej i zimowej dla dzieci głównie z obszarów rewitalizacji. Projekt stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy związane z niewystarczającą ofertą niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, zbyt małej liczby miejsc przeznaczonych do rekreacji dla lokalnej społeczności oraz niewystarczającej oferty miejsc, w których młodzież może w sposób aktywny spędzać wolny czas (część młodzieży spędza czas beczynnie, niejednokrotnie korzystając z szkodliwych używek). Głównymi							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	beneficjentami projektu są mieszkańcy obszarów rewitalizacji. Poza obszarem rewitalizacji - Międzybrodzie Bialskie, ul. Sportowa 16, 20 - realizacja projektu będzie prowadzona poza obszarem rewitalizacji, ale dedykowana będzie przede wszystkim dla mieszkańców z obszarów rewitalizacji. Na wszystkich czterech podobszarach do rewitalizacji występuje niski poziom przedsiębiorczości, co przekłada się także na występujące zjawisko bezrobocia. W sferze gospodarczej obszarów do rewitalizacji zdiagnozowano także brak działań aktywizujących lokalnych przedsiębiorców oraz zachęcających do nawiązywania współpracy międzysektorowej pomiędzy podmiotami. Dzięki wsparciu przedsiębiorczości lokalnej należy spodziewać się wymiernych korzyści dla wszystkich zaangażowanych jednostek.							
--	---	--	--	--	--	--	--	--

	Wpłynie to na rozwój gospodarczy obszaru do rewitalizacji oraz przyczyni się do eliminowania zjawiska bezrobocia wśród mieszkańców. Realizacja projektu przyczyni się także do wzrostu przedsiębiorczości lokalnej, co może przyczynić się do redukcji liczby osób bezrobotnych zamieszkujących obszary rewitalizacji. Głównym beneficjentem projektu będą mieszkańcy obszarów rewitalizowanych. W związku z powyższym realizacja projektu w miejscu poza obszarem rewitalizacji, jest uzasadniona, ponieważ wykorzystuje lokalne potencjały oddziałujące na obszar rewitalizacji oraz działania w ramach projektu ukierunkowane są na inwestowanie w zasoby ludzkie z obszarów do rewitalizacji.							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

8.	Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz przystosowanie ulicy Spacerowej do uprawiania sportu i rekreacji Obecnie ulicą Spacerową poruszają się osoby dorosłe i dzieci z obszarów do rewitalizacji: matki z wózkami, dzieci idące do szkoły, osoby spacerujące, uprawiające sport (np. nordic walking), biegacze, rowerzyści itp. Przestrzeń w obrębie ulicy Spacerowej stwarza niebezpieczeństwo dla jej użytkowników ze względu na intensywny ruch samochodowy, brak chodnika, pobocza oraz oświetlenia. W ramach projektu przewiduje się wprowadzenie zakazu ruchu pojazdów (za wyjątkiem mieszkańców i pojazdów uprzywilejowanych) oraz ustawienie odpowiednich znaków drogowych informujących o wzmożonym ruchu pieszych. Projekt zakłada także uporządkowanie terenów zielonych wzdłuż ul. Spacerowej (wycięcie zagrażających bezpieczeństwu drzew),	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka” Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	Brak danych budżet gminy, fundusze zewnętrzne RPO WŚL	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni publicznej (B) 4. Poprawa poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej (B)	P12, P11, P10, P8,	CO3	KD9, KD10
----	--	--	-------------	--	---	--------------------	-----	-----------

	wykonanie oświetlenia ulicy, adaptację istniejących wnęk w skarpie i wprowadzenie ławek. Zadanie obejmuje także adaptację otoczenia wodospadów na miejsca odpoczynku (wprowadzenie stolików, ławek, koszy na śmieci), zainstalowanie monitoringu w celu zwiększenia bezpieczeństwa, ustawienie SNR (Stacji Naprawy Rowerów) oraz tablic informujących o bogactwie fauny i flory występującej na tym obszarze. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszarów rewitalizacji. Obszar rewitalizacji - Międzybrodzie Żywieckie, ul Spacerowa od skrzyżowania z ul. Akacjową do boiska w Czernichowie							
9.	Modernizacja promenady nad jeziorem w Tresnej Projekt zakłada modernizację istniejącej promenady od Przysiółka Barabasze do granicy z Gminą Łodygowice. Obecnie	Rada Sołecka w Tresnej Urząd Gminy Czernichów, Starostwo	2018 - 2023	Brak danych Brak danych	1. Powierzchnia przebudowana (A) 2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni	P6, P10, P11, P12	CO3	KD9, KD10, KD11

	wskazany obszar cechuje się niską estetyką i funkcjonalnością. Dzięki realizacji projektu nastąpi uatrakcyjnianie obszaru do rewitalizacji. Poprzez realizację zadania możliwe będzie wzbogacenie i uatrakcyjnienie oraz rozszerzenie oferty rekreacyjnej obszaru do rewitalizacji. Nastąpi wzrost potencjału obiektu w ramach prowadzenia różnorodnych aktywności. Realizacja projektu stanowi odpowiedź na zdiagnozowane problemy występujące na obszarze rewitalizacji tj.: niewystarczająca oferta niekomercyjnej infrastruktury rekreacyjnej, zbyt mała liczba miejsc przeznaczonych do rekreacji dla lokalnej społeczności w obszarze rewitalizacji, niska atrakcyjność dostępnej infrastruktury sportowej w obszarze rewitalizacji, ograniczona dostępność miejsc, w których można podejmować aktywność fizyczną (pomimo coraz większej świadomości społeczeństwa w tym temacie oraz	Powiatowe w Żywcu			publicznej (B) 4. Wzrost dostępności oferty rekreacyjnej (B)			
--	--	-------------------	--	--	--	--	--	--

	wyrażania chęci podjęcia działań), mała liczba miejsc umożliwiających integrację, spotkania osób powyżej 50 roku życia w obszarze rewitalizacji. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji. Obszar rewitalizacji - Tresna, od Przysiółka Barabasze do granicy z Zarzeczem							
10.	Modernizacja promenady nad jeziorem w Międzybrodziu Żywieckim Obecnie w okolicy jeziora panuje nieład wizualny. Na terenie tym nie ma elementów małej architektury sprzyjających spędzaniu czasu wolnego. Negatywnie wpływa to na jakość otoczenia i ofertę rekreacyjną obszaru rewitalizacji. Projekt zakłada reorganizację przestrzeni tego miejsca oraz montaż nowych ławek i innych elementów małej architektury wraz z zielenią niską. Dzięki realizacji projektu poprawi się estetyka i funkcjonalność tego miejsca. Dzięki realizacji projektu	Urząd Gminy Czernichów, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego	2019 - 2023	30 000,00 zł budżet gminy, LGD Żywiecki Raj	1. Powierzchnia zagospodarowanego terenu (A) 2. Wzrost estetyki przestrzeni publicznej (B) 3. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 4. Poprawa funkcjonalności przestrzeni (B) 5. Wzrost dostępności usług sportowo-rekreacyjnych dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P4, P5, P6, P10, P11	CO1, CO3	KD3, KD5, KD10, KD11

	na obszarze rewitalizowanym zostanie stworzone nowe miejsce spotkań, sprzyjające integracji społecznej oraz rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy z obszaru do rewitalizacji. Obszar do rewitalizacji oraz poza obszarem do rewitalizacji - Międzybrodzie Żywieckie – projekt realizowany jest częściowo poza obszarem rewitalizacji (na obszarze zdegradowanym) ze względu na kompleksowe działanie w zakresie prowadzonych działań modernizacyjnych, które obejmują już częściowo istniejącą infrastrukturę, znajdującą się poza obszarem rewitalizacji a stanowiącą nieodłączną część promenady. Dodatkowo większość terenów publicznych, w obszarze których można realizować zadanie znajduje się właśnie na obszarze zdegradowanym, w bezpośrednim							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

	sąsiedztwie obszaru rewitalizacji. Na obszarze do rewitalizacji zdiagnozowano niewystarczające zagospodarowanie rekreacyjno-sportowe terenów zielonych i infrastruktury służącej rozwojowi oferty spędzania czasu wolnego oraz aktywnością fizycznym. Projekt ten wychodzi naprzeciw tym problemom i przyczyni się do ich eliminacji. Głównym beneficjentem projektu są mieszkańcy obszarów do rewitalizacji. Realizacja projektu przyczyni się do wzrostu aktywności fizycznej mieszkańców oraz stanowi alternatywę spędzania czasu wolnego. Projekt przyczyni się do poprawy estetyki obszaru zdegradowanego dla mieszkańców, przyciągnie na ten teren oraz obszar rewitalizowany także osoby spoza tego obszaru, dzięki czemu nastąpi jego ożywienie i poprawa atrakcyjności. W związku z powyższym realizacja projektu w miejscu poza obszarem rewitalizacji, jest uzasadniona,							
--	--	--	--	--	--	--	--	--

11.	ponieważ wykorzystuje lokalne potencjały oddziałujące na obszar rewitalizacji oraz działania w ramach projektu ukierunkowane są na zaspokajanie potrzeb mieszkańców z obszaru do rewitalizacji.							
	Zielono w Gminie Czernichów Projekt zakłada zagospodarowanie terenów zielonych poprzez nowe nasadzenia zieleni. W ramach projektu planuje się zaangażować i tym samym zaktywizować mieszkańców do działania na rzecz swojego otoczenia. Zazielenienie skwerków, będzie polegało na wspólnym sadzeniu roślin w tym drzew i krzewów przez mieszkańców z obszarów rewitalizowanych, organizacje pozarządowe działające na tych obszarach oraz przedstawicieli samorządu. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost poczucia tożsamości wśród mieszkańców oraz wzrost zaangażowania na rzecz działania w przestrzeni wspólnej.	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Mieszkańcy, lokalne stowarzyszenia, przedsiębiorcy	2018 - 2020	Budżet gminy, sponsorzy, granty	1.Powierzchnia zagospodarowanego terenu (B) 2.Poprawa estetyki przestrzeni (B) 3. Poprawa funkcjonalności przestrzeni (B) 4. Wzrost poczucia tożsamości lokalnej (B)	P2, P10, P15	CO1, CO3	KD1, KD3, KD10

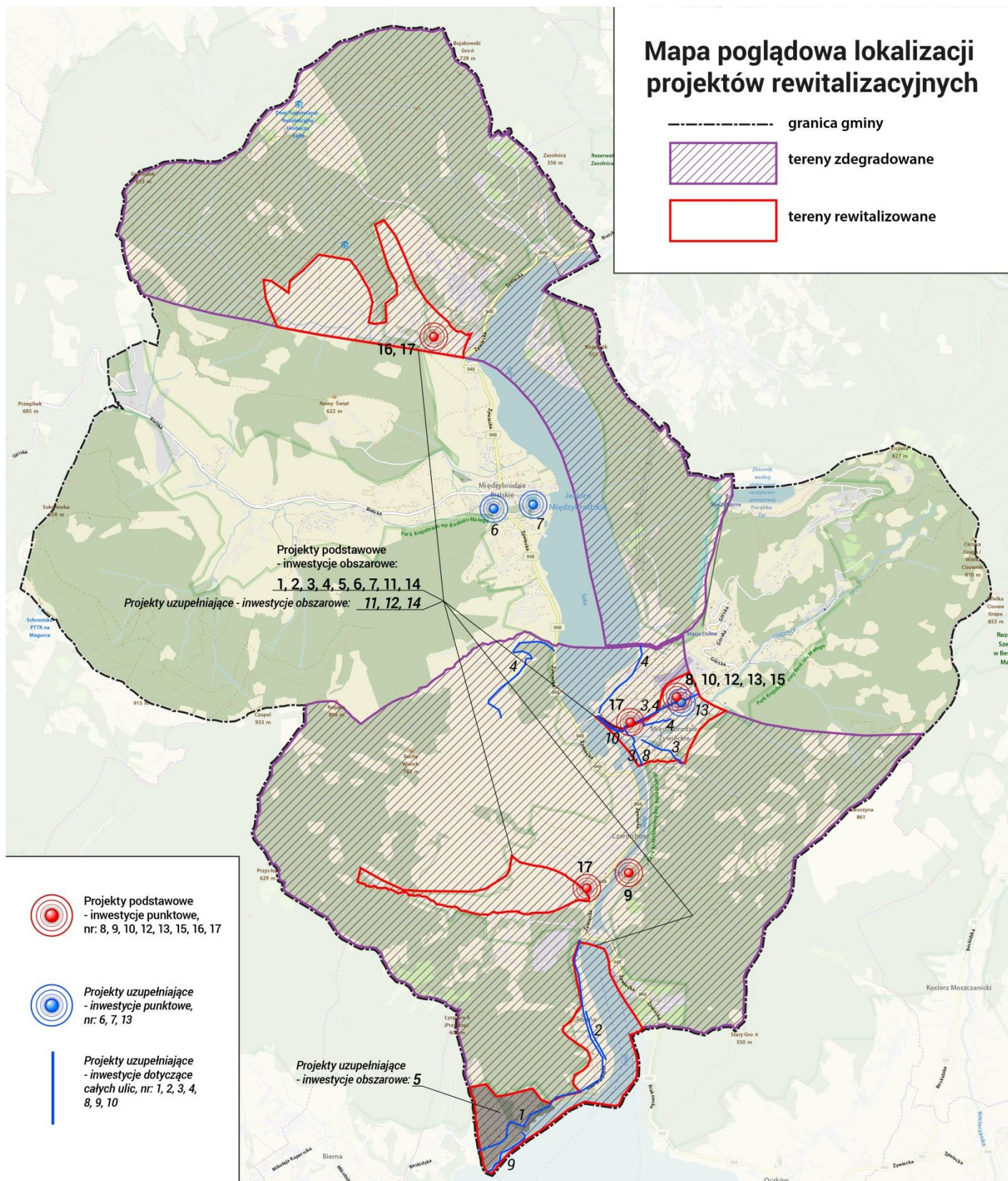
	Obszary do rewitalizacji							
12.	Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych Projekt zakłada organizację cyklu wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych na obszarach do rewitalizacji. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost integracji mieszkańców z obszarów rewitalizacji oraz ich aktywizacja na rzecz wspólnego działania na terenach do rewitalizacji. Obszary do rewitalizacji	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, lokalne Stowarzyszenia, mieszkańcy	2018 - 2023	250 000,00 zł Budżet gminy, LGD Żywiecki Raj, sponsorzy, granty	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 4. Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P4, P5, P6,	CO1	KD1, KD3, KD5
13.	Budowa wiat służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców wraz z paleniskami w Międzybrodzu Żywieckim W ramach projektu przewiduje się wybudowanie wiat wraz z paleniskiem przy ul. Beskidzkiej 59 w Międzybrodzu Żywieckim (obszar rewitalizowany). Realizacja projektu przyczyni się do	Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego mieszkańcy	2020 - 2022	60 000,00 zł granty, sponsoring, środki i materiały od przedsiębiorców lokalnych, Lasów Państwowych oraz Wspólnoty Leśno	1. Integracja społeczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost estetyki przestrzeni publicznej (B) 4. Powierzchnia zagospodarowanego terenu (B)	P4, P5, P8, P10	CO1, CO3	KD3, KD5, KD10, KD11

	poprawy wizerunku i atrakcyjności wskazanego obszaru. Obecnie na terenie Międzybrodzia Żywieckiego nie ma ogólnodostępnego obiektu z paleniskiem sprzyjającego integracji społecznej mieszkańców z obszaru rewitalizacji. Dzięki realizacji projektu na obszarze rewitalizowanym zostanie stworzone nowe miejsce spotkań mieszkańców. Obszar rewitalizacji, Międzybrodzie Żywieckie, ul. Beskidzka 59			Pastwiskowej				
14.	Kino letnie Projekt zakłada organizację w miesiącach wiosenno-letnich seansów filmowych na świeżym powietrzu. Dzięki realizacji projektu nastąpi wzrost integracji wśród mieszkańców obszarów do rewitalizacji. Projekt jest odpowiedzią na wskazane podczas warsztatów potrzeby mieszkańców w zakresie niedostatecznej oferty spędzania	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie	2018 - 2023	10 000,00 zł Budżet gminy, granty zewnętrzne	1. Liczba osób korzystających z oferty (A) 2. Wzrost dostępności oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B) 3. Wzrost dostępności oferty kulturalnej dla mieszkańców obszaru rewitalizowanego (B)	P4, P5, P6	CO1	KD3, KD1

	wolnego czasu na obszarach do rewitalizacji.							
	Obszary do rewitalizacji							

Źródło: Opracowanie własne

Mapa 8 Mapa poglądowa lokalizacji projektów rewitalizacyjnych, w zakresie projektów podstawowych i uzupełniających.

Źródło: Opracowanie własne.

Tabela 58. Harmonogram wdrażania projektów.

[illegible]

	<u>rewitalizacji wraz z programem działań służących ochronie środowiska</u>								
12.	<u>Klub dla młodzieży</u>								120 000,00 zł
13.	<u>Zagospodarowanie terenu przy Centrum Kultury w Międzybrodzu Żywieckim wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</u>								1 500 000,00 zł
14.	<u>Program samopomocy gminnej</u>								50 000,00 zł
15.	<u>Warsztaty Artystyczne</u>								25 000,00 zł
16.	<u>Kółko turystyczne</u>								10 000,00 zł
17.	<u>Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki</u>								15 000,00 zł
SUMA									5 690 000,00 zł
	Projekty uzupełniające								
1.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej – przestrzeni w obrębie ul. Nad Jeziorem</u>								brak danych
2.	<u>Kanalizacja przysiółka „Zabrodzie” przy ul. Nad Jeziorem</u>								Brak danych
3.	<u>Poprawa poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz w przestrzeni publicznej na podobozarach do rewitalizacji</u>								Brak danych
4.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie</u>								Brak danych

	<u>poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej</u>								
5.	<u>Modernizacja oczyszczalni w Małej Tresnej i budowa sieci kanalizacji ściekowej w przysiółku Barabasze</u>								Brak danych
6.	<u>Rozwój oferty Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodziu Bialskim</u>								150 000,00 zł
7.	<u>Ożywienie gospodarcze obiektów przy ul. Sportowej</u>								4 500 000,00 zł
8.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz przystosowanie ulicy Spacerowej do uprawiania sportu i rekreacji</u>								Brak danych
9.	<u>Modernizacja promenady nad jeziorem w Tresnej</u>								Brak danych
10.	<u>Modernizacja promenady nad jeziorem w Międzybrodziu Żywieckim</u>								30 000,00 zł
11.	<u>Zielono w Gminie Czernichów</u>								100 000,00 zł
12.	<u>Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych</u>								250 000,00 zł
13.	<u>Budowa wiat służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców wraz z paleniskami w Międzybrodziu Żywieckim</u>								60 000,00 zł
14.	<u>Kino letnie</u>								10 000,00 zł
SUMA									5 100 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania LPR.

8 ŹRÓDŁA FINANSOWANIA I HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTÓW

W poniższej tabeli zaprezentowano projekty podstawowe oraz pozostałe rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zawarte w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023* wraz z opisem ich montażu finansowego.

Tabela 59. Wykaz projektów ujętych w *Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023* wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji.

Projekty podstawowe								
Numer projektu	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
1.	<i>Razem w lepszą przyszłość</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2021	400 000,00 zł	-	1 600 000,00 zł	-	2 000 000,00 zł
2.	<i>Poradnictwo specjalistyczne</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2021	30 000,00 zł	-	-	-	30 000,00 zł

3.	Klub Seniora	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2023	80 000,00 zł	-	320 000,00 zł	-	400 000,00 zł
4.	Aktywna integracja	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2021	100 000,00 zł	-	-	400 000,00 zł	500 000,00 zł
5.	Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2021	50 000,00 zł	-	200 000,00 zł	-	250 000,00 zł
6.	Wsparcie zatrudnienia - Przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo – doradczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów	2018-2021	60 000,00 zł	-	240 000,00 zł	-	300 000,00 zł
7.	Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Urząd Gminy Czernichów, lokalne stowarzyszenia	2018-2023	30 000,00 zł	-	-	-	30 000,00 zł

8.	Program warsztatów - poznawanie kultury ludowej	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne Rozтока Urząd Gminy Czernichów, Regionalny Zespół Dziecięcy Jaworzyna z Międzybrodzia Żywieckiego, lokalni artyści, lokalne stowarzyszenia	2018-2023	30 000,00 zł	-	120 000,00 zł	-	150 000,00zł
9.	Spółeczne Centrum Informacji Turystycznej w Gminie Czernichów	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodziu Bialskim, lokalne stowarzyszenia, przedsiębiorcy	2018 - 2023	24 000,00 zł	-	-	96 000,00 zł	120 000,00 zł
10.	Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej	Gminny Zespół Oświatowy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w	2018 - 2023	30 000,00 zł	-	120 000,00 zł	-	150 000,00zł

		Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodziu Bialskim						
11.	<i>Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji wraz z programem działań służących ochronie środowiska</i>	Urząd Gminy Czernichów Rada Sołectwa Wsi Międzybrodzie Żywieckie	2017 - 2023	40 000,00 zł	-	-	-	40 000,00 zł
12.	<i>Klub dla młodzieży</i>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	24 000,00 zł	-	96 000,00 zł	-	120 000,00 zł
13.	<i>Zagospodarowanie terenu przy Centrum Kultury w Międzybrodziu Żywieckim wraz z rozwojem integracji i animacji kulturalnej</i>	Urząd Gminy Czernichów Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Rada Sołectwa Międzybrodzie Żywieckie	2018 - 2023	225 000,00 zł	-	1 275 000,00 zł	-	1 500 000,00 zł
14.	<i>Program samopomocy gminnej</i>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Uczniowie Szkoły Podstawowej w Żarnówce,	2017 - 2023	50 000,00 zł	-	-	-	50 000,00 zł

		Zespołu Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernichowie, Szkoły Podstawowej w Międzybrodzu Bialskim						
15.	<i>Warsztaty Artystyczne</i>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie Zespołu Szkół w Międzybrodzu Żywieckim	2019 - 2023	15 000,00 zł	-	-	10 000,00 zł	25 000,00 zł
16.	<i>Kółko turystyczne</i>	Gminny Zespół Oświatowy Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne "Roztoka", Uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie	2017 - 2023	10 000,00 zł	-	-	-	10 000,00 zł

17.	<i>Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki</i>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie	2018 - 2023	10 000,00 zł	-	-	5 000,00 zł	15 000,00 zł
SUMA				1 208 000,00 zł	-	3 944 000,00 zł	511 000,00 zł	5 690 000,00 zł

Projekty uzupełniające								
Numer projektu	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata realizacji projektu	Indykatywne środki finansowe w ramach programu rewitalizacji z podziałem na źródła finansowania [w zł]				
				Pochodzące ze źródeł krajowych publicznych	Pochodzące ze źródeł prywatnych	Pochodzące z funduszy UE: EFRR, EFS, FS	Pochodzące z innych źródeł	Suma
1.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej – przestrzeni w obrębie ul. Nad Jeziorem</u>	Rada Sołecka Tresnej Powiatowy Zarząd Dróg, Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych

2.	<u>Kanalizacja przysiółka „Zabrodzie” przy ul. Nad Jeziozem</u>	Urząd Gminy Czernichów Rada Sołecka w Tresnej	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
3.	<u>Poprawa poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz w przestrzeni publicznej na podobszarach do rewitalizacji</u>	Urząd Gminy Czernichów Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
4.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej</u>	Urząd Gminy Czernichów, Rada Sołecka w Międzybrodzu Żywieckim mieszkańcy	2018 - 2019	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
5.	<u>Modernizacja oczyszczalni w Małej Tresnej i budowa sieci kanalizacji ściekowej w przysiółku Barabasze</u>	Urząd Gminy Czernichów, Zakład Usługowo-Produkcyjny Gospodarki Wodno-Ściekowej „Isepnica” mieszkańcy Tresnej	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
6.	<u>Rozwój oferty Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim</u>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Urząd Gminy Czernichów Izba Regionalna w Międzybrodzu Bialskim, Towarzystwo Miłośników Międzybrodzia	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	150 000,00 zł

7.	<u>Ożywienie gospodarcze obiektów przy ul. Sportowej</u>	Firma Usługowo-Handlowa STRAG Karol Strąg Biuro Usługowo Handlowe SkiFull Jan Strąg, Stowarzyszenie Strefa WZW,	2018 - 2019	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	4 500 000,00 zł
8.	<u>Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz przystosowanie ulicy Spacerowej do uprawiania sportu i rekreacji</u>	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka” Urząd Gminy Czernichów	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
9.	<u>Modernizacja promenady nad jeziorem w Tresnej</u>	Rada Sołecka w Tresnej Urząd Gminy Czernichów, Starostwo Powiatowe w Żywcu	2018 - 2023	brak danych	brak danych	brak danych	brak danych	Brak danych
10.	<u>Modernizacja promenady nad jeziorem w Międzybrodziu Żywieckim</u>	Urząd Gminy Czernichów, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego	2019 - 2023	5 000,00 zł	-	-	25 000,00 zł	30 000,00 zł
11.	<u>Zielono w Gminie Czernichów</u>	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Mieszkańcy, lokalne stowarzyszenia,	2018 - 2020	40 000,00 zł	-	-	60 000,00 zł	100 000,00 zł

		przedsiębiorcy						
12.	<i>Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych</i>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, lokalne Stowarzyszenia, mieszkańcy	2018 - 2023	50 000,00 zł	50 000,00 zł	-	150 000,00 zł	250 000,00 zł
13.	<i>Budowa wiat służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców wraz z paleniskami w Międzybrodziu Żywieckim</i>	Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego mieszkańcy	2020 - 2022	-	10 000,00 zł	-	50 000,00 zł	60 000,00 zł
14.	<i>Kino letnie</i>	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu Urząd Gminy Czernichów, Uczniowie	5 000,00 zł	-	-	5 000,00 zł	10 000,00 zł
SUMA				100 000,00 zł	60 000,00 zł	-	290 000,00 zł	5 100 000,00 zł

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji zebranych w ramach opracowywania LPR.

9 KOMPLEMENTARNOŚĆ

Komplementarność jest jednym z ważnych aspektów programu rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkować może lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację.

Dotychczasowe projekty wdrażane przez Gminę Czernichów realizowane były z różnych źródeł, m.in. z funduszy własnych oraz programów Unii Europejskiej (np. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013). Podejmowane działania dotyczyły sfery społecznej i gospodarczej oraz wpływały także na zagadnienia związane z obszarem przestrzenno-funkcjonalnym oraz środowiskowym i technicznym. Poniżej w tabeli nr 60 wyszczególnione zostały projekty Gminy Czernichów, które zostały już zakończone lub są w trakcie realizacji.

Projekty, które zostały przedstawione w tabeli poniżej są komplementarne do przedsięwzięć ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów. Zadania rewitalizacyjne oddziałują na siebie wzajemnie i generują efekt synergii w odniesieniu do wcześniej podejmowanych działań. Ukierunkowane są przede wszystkim na rozwiązywanie problemów społecznych mieszkańców obszarów rewitalizowanych, jak również problemów przestrzenno-funkcjonalnych i pozostałych wiążących się z zagadnieniami rewitalizacyjnymi.

Tabela 60. Wykaz projektów komplementarnych do projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Nr	Tytuł projektu	Zaangażowane podmioty	Lata	Wartość	Źródło finansowania	Opis projektu
1.	<u>Aktywna Integracja w Gminie Czernichów</u>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	2008 - 2013	645 415,00	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Wieloaspektowe wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
2.	<u>Razem w Lepszą Przyszłość</u>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz Ośrodkami Pomocy z Terenu Powiatu Żywieckiego	2016 - 2017	Ogółem: 4 362 645,00 w tym: GOPS Czernichów 293 680,17	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Wieloaspektowe wsparcie osób podlegających wielokrotnemu wykluczeniu.

7.	<u>Program rozwoju i promocji produktu turystycznego Gminy Czernichów</u>	Gmina Czernichów	2009	142 650.00	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Opracowanie Programu rozwoju i promocji produktu turystycznego w Gminie Czernichów - jako markowego produktu turystycznego o charakterze lokalnym, zorganizowanie imprezy turystycznej przyczyniającej się do wzrostu liczby turystów i do promocji turystycznej regionu a także produkcja filmu o potencjale turystycznym Gminy Czernichów, co zmierza do wzrostu rozpoznawalności regionalnej oferty turystycznej i do wzrostu konkurencyjności turystycznej regionu.
8.	<u>Przebudowa sieci dróg gminnych w Gminie Czernichów</u>	Gmina Czernichów	2010	2 310 045.35	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Przebudowa ul. Energetyków w Międzybrodziu Żywieckim i Międzybrodziu Bialskim - drogi gminnej, która stanowi jednolity ciąg drogowy. W ramach projektu zrealizowane były takie prace jak: przebudowa ulicy wraz z chodnikami, wjazdami, przekładki, odwodnienie, zabezpieczenie infrastruktury technicznej, konieczne roboty branżowe, organizacja ruchu. Projekt służy zwiększeniu dostępności i spójności komunikacyjnej gminy poprzez dostosowanie części istniejącego szlaku komunikacyjnego do potrzeb beneficjentów pośrednich - użytkowników szlaków komunikacyjnych.
9.	<u>Przebudowa budynku użyteczności publicznej w Międzybrodziu Bialskim na potrzeby działalności Centrum Kultury wraz z niezbędnym</u>	Gmina Czernichów	2008-2009	635 347.45	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Przebudowa budynku użyteczności publicznej w Międzybrodziu Bialskim na potrzeby działalności Centrum Kultury, zakup wyposażenia i zagospodarowanie terenu wokół obiektu. Projekt przyczynił się do wzrostu znaczenia kultury jako czynnika rozwoju społeczno-gospodarczego w Gminie Czernichów i intensyfikacji ruchu turystycznego.

	<u>wyposażeniem</u>					
10.	<u>eUrząd dla</u> <u>mieszkańców</u> <u>Gminy</u> <u>Czernichów</u>	Gmina Czernichów	2009- 2010	566 311.89	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Projekt polegał na wdrożeniu w Gminie Czernichów systemu informatycznego e-Government (front-office) i budowie zintegrowanego systemu wspomagania zarządzania w administracji publicznej na poziomie lokalnym (back-office), co pozwoliło stworzyć warunki do rozwoju społeczeństwa informacyjnego oraz zwiększenia zakresu i dostępność usług publicznych świadczonych drogą elektroniczną. Wynikiem realizacji projektu na terenie Gminy Czernichów był wzrost liczby użytkowników korzystających miesięcznie z uruchomionych usług online, wzrost liczby przedsiębiorstw i obywateli korzystających z udostępnionych rejestrów usług publicznych, wzrost liczby osób mających możliwość używania podpisu elektronicznego.

11.	<u>Kampania promocyjno- medialna wspierająca rozwój turystyki w Gminie Czernichów</u>	Gmina Czernichów	2010- 2011	303 289.50	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Projekt obejmuje zintegrowany pakiet działań, realizowanych zgodnie z wnioskami i rekomendacjami płynącymi z opracowanego w 2009 roku Programu rozwoju i promocji produktu turystycznego Gminy Czernichów na lata 2009-2013. Projekt służył poprawie rozpoznawalności regionalnej oferty turystycznej, a szczególnie oferty turystycznej Gminy Czernichów, jak również prowadził do wzrostu konkurencyjności turystycznej regionu i dalszego rozwoju rynku turystycznego w Gminie Czernichów
-----	--	---------------------	---------------	------------	--	--

12.	<u>Budowa hali sportowej w Czernichowie wraz z zagospodarowaniem terenu</u>	Gmina Czernichów	2009-2011	4 079 807.27	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Przedmiotem projektu była budowa i wyposażenie hali sportowej jako przyszłolnego obiektu sportowego przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Czernichowie, zakup wyposażenia oraz zagospodarowanie terenu wokół obiektu. Projekt przyczynił się do wzrostu dostępności i poprawy warunków kształcenia na poziomie przedszkolnym i podstawowym w Gminie Czernichów. Projekt realizowany był od III kwartału 2008 do IV kwartału 2010. Jego rezultaty to wzrost liczby osób korzystających z wybudowanej infrastruktury sportowej, w tym dla niepełnosprawnych. Produkty projektu to: jeden wybudowany obiekt sportowy, przystosowany dla potrzeb osób niepełnosprawnych (podjazdy, toalety, drzwi i korytarze o odpowiednich wymiarach), o powierzchni 1.143,91 m2 oraz
13.	<u>Remont otwartego obiektu sportowego w Międzybrodziu Bialskim</u>	Gmina Czernichów	2014	1 274 500.30	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Przedmiotem projektu o wartości 1.471.586,45 zł był remont jedyne go, ogólnodostępnego, wielofunkcyjnego otwartego obiektu sportowego w Gminie Czernichów, położonego w sołectwie Międzybrodzie Bialskie przy ul. Strażackiej oraz zakup niezbędnego wyposażenia, umożliwiającego realizację różnych form sportu i rekreacji. Projekt przyczynił się do poprawy warunków aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców Gminy Czernichów, a pośrednio do poprawy stanu ich zdrowia. Inwestycja zrealizowana była w roku 2010 a jej rezultatem jest wzrost liczby użytkowników otwartych obiektów sportowych, w tym osób niepełnosprawnych oraz wzrost liczby imprez sportowo-rekreacyjnych na tym terenie.

14.	<u>Przebudowa i remont obiektu przemysłowego po elektrowni szczytowo-pompowej w Międzybrodzu Żywieckim na cele gospodarcze, kulturalne, społeczne, turystyczne i edukacyjne</u>	Gmina Czernichów	2012-2014	9 460 849.38	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Projekt zmierzał do ożywienia gospodarczego oraz wielofunkcyjnego wykorzystania zdegradowanej przestrzeni publicznej Gminy Czernichów, obejmującej infrastrukturę obiektu przemysłowego po elektrowni szczytowo-pompowej w Międzybrodzu Żywieckim - w drodze rewitalizacji i zagospodarowania na cele: gosp., kulturalne, społeczne, turystyczne i edukacyjne, w szczególności na potrzeby działalności Centrum Kultury oraz organizacji pozarządowych działających na terenie Gminy Czernichów. Inwestycja służy likwidacji istotnych problemów gospodarczych i społecznych na rewitalizowanym obszarze przemysłowym jak również przywrócenie ładu przestrzeni publicznej oraz stworzenie lokalnego ośrodka wzrostu.
-----	---	------------------	-----------	--------------	--	---

15.	<u>Przebudowa ul. Górskiej - drogi dojazdowej na górze Żar w Międzybrodziu Żywieckim</u>	Gmina Czernichów	2015	2 338 242.61	Fundusze Unii Europejskiej, Budżet Gminy	Przedmiotem projektu o wartości 4 609 265,23 zł jest przebudowa ul. Górskiej w Gminie Czernichów prowadzącej na Górę Żar w Międzybrodziu Żywieckim, wraz jej z odwodnieniem, budową chodników i barier energochłonnych oraz rozbudową oświetlenia ulicznego i zabezpieczeniem infrastruktury technicznej. Projekt służy zwiększeniu dostępności komunikacyjnej Gminy Czernichów dzięki poprawie funkcjonalności drogi gminnej prowadzącej do centrum turystyczno-rekreacyjnego na Górze Żar w Międzybrodziu Żywieckim i dostosowaniu istniejącego ciągu komunikacyjnego do potrzeb beneficjentów pośrednich - użytkowników szlaków komunikacyjnych. Beneficjentem jest Gmina Czernichów.
-----	---	---------------------	------	--------------	--	--

Źródło: Opracowanie własne na podstawie informacji od interesariuszy rewitalizacji.

9.1 KOMPLEMENTARNOŚĆ PRZESTRZENNA

Obszar zdegradowany i obszary do rewitalizacji w Gminie Czernichów zostały wyznaczone na podstawie wyników przeprowadzonej analizy wskaźnikowej, która dotyczyła badań ilościowych i jakościowych. Wyniki tych badań zostały wzbogacone także o opinie interesariuszy zebrane w ramach konsultacji społecznych. Dzięki tym działaniom trafność doboru projektów i innych przedsięwzięć na obszarze do rewitalizacji jest wysoka.

Zawarte w programie rewitalizacji projekty skupiają się przede wszystkim na obszarach do rewitalizacji lub są z nim ściśle powiązane i oddziałują na społeczność zamieszkującą te tereny. Komplementarność przestrzenna została zapewniona dzięki skupieniu projektów na różnych elementach zagospodarowania przestrzeni poszczególnych sołectw, co stanowi odpowiedź na główne problemy tych terenów. Projekty rewitalizacyjne dotyczą m.in. terenów zielonych, w których zaprogramowano aktywności dla lokalnych społeczności, a także tereny stanowiące potencjał dla osób, które stanowią grupę okazjonalnych użytkowników terenów rekreacyjnych gminy. Dzięki odpowiedniej realizacji poszczególnych projektów i efektywnemu włączeniu w ich realizację lokalnej społeczności będzie można zauważyć pozytywne ich skutki w obszarze całej gminy. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zaplanowane na terenach obejmujących przestrzenie publiczne oraz obiekty użyteczności publicznej. Realizacja tych działań będzie zapobiegać rozwojowi obecnych oraz przyszłych problemów występujących na obszarze rewitalizowanym.

9.2 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROBLEMOWA

Komplementarność problemowa w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów została zapewniona poprzez uwzględnienie w całym procesie rewitalizacji zjawisk kryzysowych odnoszących się do wszystkich wymiarów odnowy przestrzeni gminy, tj. wymiaru społecznego, gospodarczego, przestrzenno-funkcjonalnego i techniczno-środowiskowego. Wybrane działania zawarte w programie uwzględniają w sposób ciągły zapewnienie procesów ponownego zagospodarowania wybranych obszarów oraz wdrożenie działań społecznych i gospodarczych. Wybrane działania rewitalizacyjne są ze sobą wzajemnie powiązane oraz uzupełniają się. Wszystkie zadania skupiają się na zapewnieniu kompleksowego przeciwdziałania zaistniałym problemom, w tym przede wszystkim zdiagnozowanym problemom społecznym. Projekty zawarte w programie dotyczą wszystkich grup społecznych w tym szczególnie dotyczą tych zagrożonych marginalizacją. Działania obejmują zagadnienia związane z rozwojem osobistym mieszkańców, ich integracją i aktywizacją, podnosząc tym samym wartość kapitału ludzkiego i społecznego w gminie.

9.3 KOMPLEMENTARNOŚĆ PROCEDURALNO-INSTYTUCJONALNA

Program rewitalizacji zawiera komplementarność w wymiarze proceduralno-instytucjonalnym poprzez zapewnienie współpracy różnych podmiotów działających na rzecz realizacji procesu rewitalizacji i poprawy negatywnych zjawisk w obszarze rewitalizowanym m.in. mieszkańców, przedsiębiorców i organizacje społeczne. Każdy interesariusz może stać się partnerem programu rewitalizacji, dlatego też na każdym etapie prac związanych z rewitalizacją w gminie zapewniono dostęp do danych i informacji na temat realizacji założeń programu. Dzięki temu zainteresowane podmioty mają szansę uczestniczyć w realizacji poszczególnych zadań oraz zgłaszać zadania usprawniające realizację procesu rewitalizacji.

9.4 KOMPLEMENTARNOŚĆ MIĘDZYOKRESOWA

Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Czernichów zapewnia zachowanie ciągłości programowej. Gmina Czernichów w poprzednim okresie programowania w ramach polityki spójności 2007-2013 realizowała program rewitalizacji. Prowadziła działania w obszarze wyznaczonym do rewitalizacji. Niemniej działania te nie były programowane i poddawane ewaluacji. Przedsięwzięcia podejmowane w poprzednich okresach programowych, będą kontynuowane i pogłębiane także w ramach obecnego dokumentu. Realizując obecny program rewitalizacji Gmina Czernichów wykorzystywać będzie dotychczasowe doświadczenie w ramach realizacji projektów.

9.5 KOMPLEMENTARNOŚĆ ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

Komplementarność źródeł finansowania Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023 została zapewniona w ramach poszczególnych projektów. Wykazano możliwe źródła finansowania oraz przewidziano wykorzystanie funduszy publicznych wspólnotowych (Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych), publicznych krajowych oraz prywatnych. Program rewitalizacji w pierwszej kolejności zakłada wykorzystanie zewnętrznych źródeł finansowania, w tym funduszy europejskich dedykowanych rewitalizacji.

10 SYSTEM ZARZĄDZANIA LOKALNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI ORAZ MONITOROWANIE I OCENA STOPNIA OSIĄGNIĘCIA CELÓW REWITALIZACJI

System zarządzania *Lokalnym Programem Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023* ulokowany zostanie w ogólnym systemie zarządzania Gminą Czernichów, co umożliwi efektywne współdziałanie instytucji samorządowych na szczeblu sołectw, gminy, powiatu oraz województwa, jak również wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur z zapewnieniem nienaruszalności zasady subsydiarności.

System zarządzania programem zaprojektowany został z uwzględnieniem istniejących rozwiązań organizacyjnych, które działają w Urzędzie Gminy Czernichów, a ponadto zorientowano go na realizację zasad partycypacji, współdecydowania i partnerstwa.

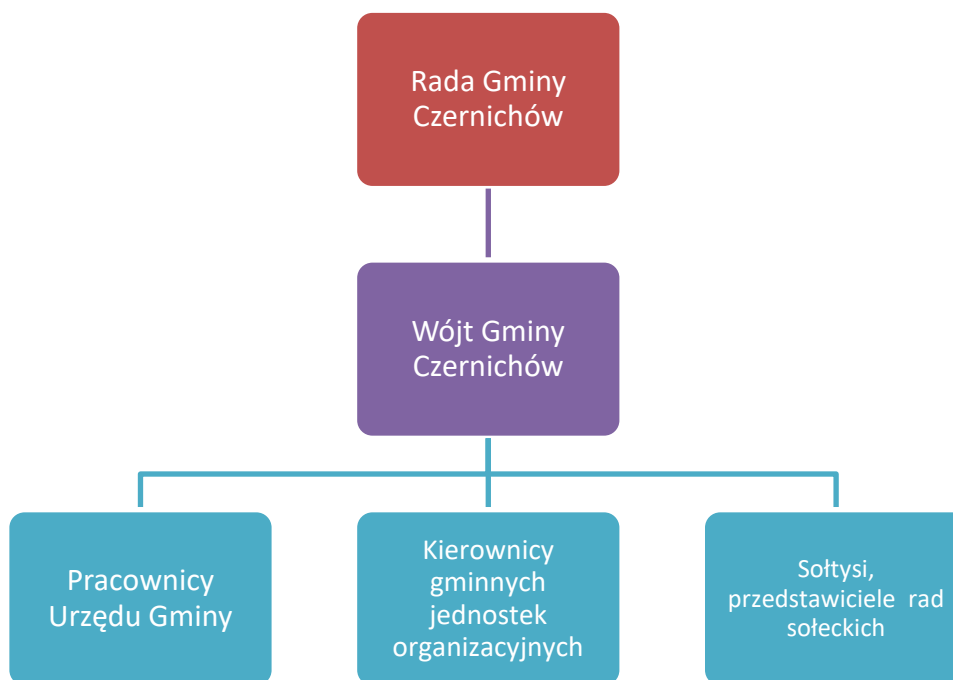
Strukturalnie za tematykę rewitalizacji odpowiedzialne będą następujące organy i jednostki:

- Rada Gminy – zgodnie z przepisami ustaw ustrojowych regulujących zasady działania jednostek samorządu terytorialnego, uchwała ona program rewitalizacji, akceptuje jego zmiany, zatwierdza środki finansowe na przedsięwzięcia rewitalizacyjne w budżecie gminy;
- Wójt Gminy Czernichów – organ wykonawczy w gminie, odpowiedzialny za wdrażanie programu rewitalizacji, uwzględniający procesy rewitalizacji w projektowaniu budżetu gminy;
- Gminne jednostki organizacyjne – jako aparat pomocniczy, za pomocą którego Wójt Gminy Czernichów wykonuje swoje zadania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej i infrastruktury przestrzennej.

Osobą odpowiedzialną za funkcjonowanie tej struktury jest Wójt Gminy Czernichów.

Poniżej przedstawiono strukturę organizacyjną ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy Czernichów.

Rysunek 2. Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy Czernichów.

Źródło: Opracowanie własne.

Do zadań tych jednostek należeć będzie prowadzenie czynności operacyjnych związanych z wdrażaniem LPR, a wśród nich:

- prowadzenie i aktualizacja bazy projektów rewitalizacyjnych ujętych w *LPR*;
- monitorowanie realizacji przedsięwzięć ujętych w *LPR* oraz ich wskaźników produktów i rezultatów (tabela 57);
- koordynacja projektów rewitalizacyjnych realizowanych przez Gminę Czernichów i jednostki organizacyjne pod względem zgodności z *LPR*;
- gromadzenie i agregacja danych do monitorowania sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej, infrastrukturalnej, przestrzennej na terenie gminy pod kątem okresowej oceny stopnia wdrożenia LPR oraz stopnia osiągnięcia założonych celów rewitalizacji;
- coroczne wykonywanie raportu monitorującego stopień realizacji projektów uwzględnionych w LPR;

- koordynowanie badania ewaluacyjnego, wykonywanego na koniec okresu obowiązywania programu rewitalizacji, polegającego na ocenie aktualności i stopnia realizacji programu rewitalizacji, zgodnie z wykazem wskaźników przedstawionych w tabeli 61 oraz wykazem wskaźników przedstawionych tabeli 57;
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych – o ile będzie to korzystne z punktu widzenia celów rewitalizacji w gminie;
- prowadzenie działań informacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Czernichów;
- organizacja i prowadzenie działań partycypacyjnych związanych z rewitalizacją na terenie Gminy Czernichów;
- upowszechnianie wiedzy o istocie rewitalizacji wśród wszystkich interesariuszy procesów rewitalizacji w Gminie Czernichów, a szczególnie na obszarze rewitalizowanym;
- prowadzenie dokumentacji i obsługi administracyjnej Komitetu Sterującego.

Po uchwaleniu programu rewitalizacji powołany zostanie Komitet Sterujący, który stanowił będzie forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełnić będzie funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Czernichów.

Zasady wyznaczania składu oraz zasady działania Komitetu Sterującego określi w drodze zarządzenia Wójt Gminy Czernichów w terminie nie dłuższym niż 6 miesięcy od dnia uchwalenia programu rewitalizacji. Po wypełnieniu obowiązującej procedury powoływania Komitetu Sterującego, Wójt Gminy Czernichów zwoła pierwsze posiedzenie Komitetu. Komitet Sterujący spotykał się będzie nie rzadziej niż raz na rok.

Do szczególnych zadań Komitetu Sterującego należeć będzie:

- opiniowanie sporządzonej przez Wójta Gminy Czernichów oceny aktualności i stopnia realizacji LPR, dokonywanej na koniec okresu obowiązywania programu;
- inicjowanie aktualizacji LPR;
- określenie warunków aktualizacji LPR, w tym m.in. ustalenie ram i zasad wprowadzania projektów do programu, stosownie do zidentyfikowanych potrzeb interesariuszy rewitalizacji;
- zgłaszanie propozycji zadań w ramach procedury aktualizacji LPR;

- podejmowanie rozstrzygnięć dotyczących oceny propozycji projektów zgłaszanych w ramach procedury aktualizacji *LPR*;
- monitorowanie sytuacji społecznej, gospodarczej, środowiskowej oraz zmian w infrastrukturze i przestrzeni na terenie gminy (monitoring obszarów kryzysowych) – na podstawie danych dostarczonych przez Urząd Gminy Czernichów;
- udział w konsultacjach społecznych i warsztatach, na rzecz modelowania procesów rewitalizacyjnych, w tym opiniowanie aktualizacji *LPR*;
- tworzenie warunków dla aktywnej i sprawnej współpracy wszystkich interesariuszy *LPR*.

Monitorowanie programu rewitalizacji polegać będzie na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu wiarygodnych danych dotyczących wyznaczonych obszarów objętych działaniami rewitalizacyjnymi oraz formułowaniu na ich podstawie ocen skuteczności i efektywności tychże procesów. Prowadzone w ramach monitoringu czynności będą miały na celu przede wszystkim zapewnienie zgodności działań wynikających z programu względem przyjętych założeń, na tle zdiagnozowanej sytuacji problemowej. Proces monitorowania odnosił się będzie zarówno do wskaźników, które pozwalają określić stan obszarów objętych rewitalizacją, tempo i kierunek zachodzących zmian w wymiarze ogólnym, jak również do wskaźników obrazujących postęp w zakresie wdrażania poszczególnych projektów rewitalizacyjnych.

Ocena stopnia realizacji programu rewitalizacji opierała się będzie na powiązanej ze sobą analizie i ocenie:

- wskaźników wymienionych w tabeli 52, określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji, szczegółowo przedstawionych w tabeli numer 61;
- wskaźników określających produkty i rezultaty poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które określono w tabeli 57.

Ustalanie wielkości bazowych wskaźników określonych w tabeli 57 dla poszczególnych projektów rewitalizacyjnych nastąpi przed ich realizacją, zaś ustalanie wartości osiągniętych wskaźników nastąpi po zakończeniu realizacji projektów rewitalizacyjnych.

Poniżej przedstawiono wykaz wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji wraz z odniesieniem do źródeł ich pomiaru. Wielkość bazowa wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji, ujętych w tabeli 61 zostanie określona w momencie rozpoczęcia procesu rewitalizacji, czyli z chwilą rozpoczęcia realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjnego. Dla

wskaźników nie wyznaczono wielkości docelowej, badana będzie ich zmiana w stosunku do wielkości początkowej (wzrost lub spadek).

Tabela 61. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiąganiu celów rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Lp.	Nazwa wskaźnika	Oczekiwany kierunek zmian do roku 2023	Źródła danych do oceny wskaźnika	Powiązanie z problemami rewitalizacji	Powiązanie z celami operacyjnymi rewitalizacji
1	Liczba beneficjentów świadczeń pomocy społecznej - zasiłek celowy, okresowy, stały ²⁸	Spadek	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	P1	CO1
2	Stopień zaangażowania mieszkańców w sprawy lokalne ²⁹	Wzrost	Badania jakościowe	P2	CO1
3	Liczba nowych ofert wsparcia dla osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oraz dla ich otoczenia ³⁰	Wzrost	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	P1	CO1
4	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury na cele rozwoju oferty	Wzrost	Dane Urzędu Gminy w Czernichowie	P8	CO1

²⁸ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2016 określono na poziomie 40 osób (dane GOPS Czernichów).

²⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁰ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

	spędzania czasu wolnego ³¹				
5	Poziom rozwoju przedsiębiorczości lokalnej ³²	Wzrost	Badania jakościowe	P7	CO2
6	Liczba osób bezrobotnych na obszarze do rewitalizacji ³³	Spadek	Dane Urzędu Gminy w Czernichowie pozyskane od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej lub Powiatowego Urzędu Pracy	P1	CO1
7	Jakość infrastruktury komunalnej ³⁴	Wzrost	Badania jakościowe	P12	CO3
8	Poziom estetyki przestrzeni publicznej ³⁵	Wzrost	Badania jakościowe	P10	CO3
9	Liczba inicjatyw podmiotów publicznych na rzecz rozwoju sieci kanalizacyjnej i edukacji ekologicznej ³⁶	Wzrost	Badania jakościowe	P14	CO4
10	Poziom niezaradności	Spadek	Dane Gminnego Ośrodka Pomocy	P1	CO1

³¹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 0.

³² Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³³ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono jako 47 w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji (dane GOPS Czernichów).

³⁴ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁵ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁶ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

	opiekuńczo- wychowawczej ³⁷		Społecznej		
11	Dostępność usług publicznych ³⁸	Wzrost	Badania jakościowe	P1	CO1
12	Poziom zaangażowania mieszkańców w zakresie ochrony środowiska ³⁹	Wzrost	Badania jakościowe	P15	CO4

Źródło: Opracowanie własne.

³⁷ Wartość bazową wskaźnika w stosunku do całej populacji obszaru do rewitalizacji za rok 2016 określono na poziomie 10 osób (dane GOPS).

³⁸ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

³⁹ Wartość bazową wskaźnika w roku 2016 określono na poziomie niskim.

11 ZASADY WSPÓŁPRACY Z PARTNERAMI

Udział partnerów w realizacji programu rewitalizacji jest warunkiem koniecznym dla sukcesu rewitalizacji, ale wpływa również pozytywnie na efektywność zaplanowanych działań, zwiększa skuteczność zaplanowanego procesu. Zaangażowanie partnerów będzie czynnikiem sprzyjającym efektywnemu wykorzystaniu środków finansowych. Partycypacja społeczna jest jedną z podstawowych zasad, w oparciu o którą stworzono niniejszy dokument. Tworzenie programu zostało skoordynowane przez władze samorządowe i poddane konsultacjom w oparciu o diagnozę lokalnych problemów.

Partnerów instytucjonalnych, biorących udział w realizacji programu, można podzielić na trzy kluczowe grupy:

- 1) instytucje publiczne – przede wszystkim władze samorządowe Gminy Czernichów, powiatu żywieckiego, województwa śląskiego, agendy i agencje rządowe, gminne jednostki organizacyjne (np. instytucje kultury, jednostki pomocy społecznej), przedsiębiorstwa komunalne, itp.;
- 2) przedsiębiorcy i instytucje otoczenia biznesu, tj. lokalne firmy, przedsiębiorstwa społeczne, banki spółdzielcze, stowarzyszenia gospodarcze itp.;
- 3) organizacje pozarządowe, tj. stowarzyszenia i fundacje, związki zawodowe, grupy nieformalne, społecznicy, przedstawiciele kościołów i zarejestrowanych związków wyznaniowych, organizacje charytatywne działające w strukturze kościołów.

Każda z wymienionych wyżej grup partnerów może współuczestniczyć w procesie rewitalizacji w zakresie:

- dostarczania danych do monitoringu i ewaluacji stopnia realizacji celów programu oraz stopnia wdrożenia poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych (m.in. Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Czernichowie, Powiatowa Komenda Policji w Żywcu itp. oraz wszystkie podmioty wdrażające projekty rewitalizacyjne przedstawione w tabeli nr 57);
- inicjowania i udziału we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawionych w tabeli nr 57 (m.in. Gmina Czernichów, przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe itp.).

Zastosowanie zasady partnerstwa i partycypacji umożliwi osiągnięcie następujących korzyści:

- zwiększenie jakości współpracy pomiędzy wszystkimi zidentyfikowanymi powyżej grupami interesariuszy;
- zwiększenie koherencji działań instytucji, podmiotów oraz osób zaangażowanych w realizację określonych celów;
- transparentność procesu decyzyjnego;
- uproszczenie systemu zarządzania;
- synergia wiedzy i doświadczenia partnerów;
- wspólna realizacja przedsięwzięć;
- łączenie kapitału finansowego i społecznego;
- zwiększenie stopnia zaangażowania społeczności lokalnej w proces podejmowania decyzji;
- zwiększenie trafności, celowości i ukierunkowanie wykorzystania środków finansowych w ramach montażu wielu źródeł;
- uzyskanie wysokiej jakości precyzyjnych i użytecznych informacji w zakresie diagnozy potrzeb oraz osiągniętych rezultatów działań;
- zwiększenie potencjału i zaangażowania osób, grup i podmiotów zaangażowanych w proces rewitalizacji.

Rekomenduje się w pierwszej kolejności zainicjowanie międzysektorowych partnerstw rewitalizacyjnych pomiędzy Gminą Czernichów a podmiotami czynnie zaangażowanymi w projekty rewitalizacyjne.

Tabela 62. Charakterystyka obszarów współpracy oraz mechanizmów integrowania działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

Projekty podstawowe			
Numer projektu	Tytuł projektu	Realizatorzy	Podmioty i osoby współpracujące wraz z dodatkowym opisem zakresu współpracy
1.	Razem w lepszą przyszłość	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy – korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
2.	Poradnictwo specjalistyczne	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy – korzystanie z oferty Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
3.	Klub Seniora	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy (seniorzy) – korzystanie z oferty zajęć integracyjnych, współpraca z innymi partnerami np. organizacje pozarządowe, kluby sportowe, firmy
4.	Aktywna integracja	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy – korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
5.	Samodzielni mieszkańcy, dbający o swoją przyszłość	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy – korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
6.	Wsparcie zatrudnienia - Przygotowanie i wdrożenie oferty szkoleniowo – doradczej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy – korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
7.	Klub Wolontariusza w Gminie Czernichów	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Lokalny samorząd, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, kluby sportowe, instytucje kulturalne, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, rozwój oferty działań społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu

8.	Program warsztatów - poznawanie kultury ludowej	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne Roztoka	Lokalny samorząd, Regionalny Zespół Dziecięcy Jaworzyna z Międzybrodzia Żywieckiego, lokalni artyści, organizacje pozarządowe - udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
9.	Społeczne Centrum Informacji Turystycznej w Gminie Czernichów	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespół Szkolno- Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodzu Bialskim, uczniowie szkół, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy - korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu, współpraca z innymi partnerami np. organizacje pozarządowe, firmy
10.	Młodzieżowe Centrum Aktywności Twórczej	Gminny Zespół Oświatowy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Lokalny samorząd, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodzu Bialskim, uczniowie szkół, organizacje pozarządowe - korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
11.	Edukacja ekologiczna mieszkańców obszarów do rewitalizacji wraz z programem działań służących ochronie środowiska	Urząd Gminy Czernichów	Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego, mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści – korzystanie z efektów projektu
12.	Klub dla młodzieży	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Lokalny samorząd, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodzu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, Szkoła Podstawowa w Międzybrodzu Bialskim, uczniowie szkół, organizacje pozarządowe - korzystanie z oferty projektu, kreowanie oferty projektu
13.	Zagospodarowanie terenu przy Centrum Kultury w Międzybrodzu Żywieckim wraz z rozwojem integracji i	Urząd Gminy Czernichów	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”, mieszkańcy, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Rada Sołecka Międzybrodzie Żywieckie, organizacje pozarządowe, turyści, media - korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, rozwój oferty działań społecznych,

	animacji kulturalnej		rekreacyjnych i kulturalnych, udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
14.	Program samopomocy gminnej	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Mieszkańcy, uczniowie Szkoły Podstawowej w Żarnówce, Zespołu Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Czernichowie, Szkoły Podstawowej w Międzybrodziu Bialskim - korzystanie z efektów projektu i kreowanie oferty projektu
15.	Warsztaty Artystyczne	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Mieszkańcy, Urząd Gminy Czernichów, uczniowie Zespołu Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, organizacje pozarządowe - korzystanie z efektów projektu i kreowanie oferty projektu
16.	Kółko turystyczne	Gminny Zespół Oświatowy	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne "Roztoka", Uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, mieszkańcy, organizacje pozarządowe - korzystanie z efektów projektu i kreowanie oferty projektu
17.	Kreatywny czas dzieci i młodzieży - Laba - zabawy, gry, planszówki	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Lokalny samorząd, uczniowie, Szkoła Podstawowa w Żarnówce, Zespół Szkół w Międzybrodziu Żywieckim, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Czernichowie, mieszkańcy - korzystanie z efektów projektu i kreowanie oferty projektu
Projekty uzupełniające			
Numer projektu	Tytuł projektu	Realizatorzy	Podmioty i osoby współpracujące wraz z dodatkowym opisem zakresu współpracy
1.	Poprawa dostępności komunikacyjnej – przestrzeni w obrębie ul. Nad Jeziorem	Rada Sołecka Tresnej	Powiatowy Zarząd Dróg, lokalny samorząd, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu
2.	Kanalizacja przysiółka „Zabrodzie” przy ul. Nad Jeziorem	Urząd Gminy Czernichów	Rada Sołecka w Tresnej, mieszkańcy, - korzystanie z efektów projektu

3.	Poprawa poczucia bezpieczeństwa w ruchu komunikacyjnym oraz w przestrzeni publicznej na podobszarach do rewitalizacji	Urząd Gminy Czernichów	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu
4.	Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej	Urząd Gminy Czernichów, Rada Sołecka w Międzybrodzu Żywieckim	mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu
5.	Modernizacja oczyszczalni w Małej Tresnej i budowa sieci kanalizacji ściekowej w przysiółku Barabasze	Urząd Gminy Czernichów, Zakład Usługowo-Produkcyjny Gospodarki Wodno-Ściekowej „Isepnica”	mieszkańcy, przedsiębiorcy - korzystanie z efektów projektu
6.	Rozwój oferty Muzeum w Centrum Kultury w Międzybrodzu Bialskim	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Urząd Gminy Czernichów	Izba Regionalna w Międzybrodzu Bialskim, Towarzystwo Miłośników Międzybrodzia, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu, kreowanie oferty projektu
7.	Ożywienie gospodarcze obiektów przy ul. Sportowej	Firma Usługowo-Handlowa STRAG Karol Strąg	Biuro Usługowo Handlowe SkiFull Jan Strąg, Stowarzyszenie Strefa WZW, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu
8.	Poprawa dostępności komunikacyjnej oraz przystosowanie ulicy Spacerowej do uprawiania sportu i rekreacji	Regionalne Stowarzyszenie Kulturalne „Roztoka”	Lokalny samorząd, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści - korzystanie z efektów projektu
9.	Modernizacja promenady nad	Rada Sołecka w Tresnej	Starostwo Powiatowe w Żywcu, Lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy, turyści -

	jeziorem w Tresnej		korzystanie z efektów projektu
10.	Modernizacja promenady nad jeziorem w Międzybrodzu Żywieckim	Urząd Gminy Czernichów, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego, mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy, turyści, kluby sportowe, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych i rekreacyjnych, wykorzystanie zmodernizowanego terenu na potrzeby rozwoju oferty działań rekreacyjnych, udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
11.	Zielono w Gminie Czernichów	Urząd Gminy Czernichów, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Mieszkańcy, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy - udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
12.	Cykl wydarzeń integracyjnych, kulturalno-rekreacyjnych i sportowo-artystycznych	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, mieszkańcy, przedsiębiorcy, kluby sportowe, instytucje kulturalne, media – korzystanie z efektów projektu, współpraca przy realizacji działań społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, rozwój oferty działań społecznych, rekreacyjnych i kulturalnych, udział w kreowaniu projektu oraz korzystanie z efektów projektu
13.	Budowa wiat służących wypoczynkowi i integracji mieszkańców wraz z paleniskami w Międzybrodzu Żywieckim	Rada Sołecka Międzybrodzia Żywieckiego	Mieszkańcy, lokalny samorząd, organizacje pozarządowe, turyści – korzystanie z efektów projektu
14.	Kino letnie	Gminny Ośrodek Kultury i Sportu	Lokalny samorząd, uczniowie, mieszkańcy - korzystanie z efektów projektu i kreowanie oferty projektu

Źródło: Opracowanie własne.

12 PARTYCYPACJA I KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób, który umożliwia aktywny udział interesariuszy w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych.

Podczas opracowywania programu rewitalizacji zorganizowano spotkania warsztatowe z radnymi, przedstawicielami poszczególnych grup interesariuszy oraz z mieszkańcami – służące omówieniu zdiagnozowanych problemów i potencjałów, jak też wytypowaniu projektów do programu rewitalizacji. Przeprowadzono łącznie:

- a) spotkanie otwierające projekt;
- b) 3 spacery badawcze;
- c) 2 warsztaty dotyczące problemów, potencjałów i projektów rewitalizacyjnych dla mieszkańców, przedsiębiorców oraz organizacji społecznych;
- d) 3 spotkania dotyczące konsultacji granic obszaru rewitalizowanego;
- e) 10 spotkań informacyjno-konsultacyjnych związanych z proponowaniem i opiniowaniem projektów do programu rewitalizacji z udziałem wszystkich interesariuszy.

W związku z opracowaniem LPR prowadzony był nabór projektów, odbywający się w terminie od 20 kwietnia do 19 maja 2017 roku, zarówno w formie elektronicznej (wysyłka pocztą elektroniczną wypełnionego formularza z propozycją projektu), jak też w tradycyjnej formie, tj. poprzez złożenie wypełnionego i wydrukowanego formularza w siedzibie Urzędu Gminy w Czernichowie. Ogółem otrzymano kilkadziesiąt propozycji projektów o różnym stopniu szczegółowości opisu.

Projekty zakwalifikowane do LPR podzielono na:

- a) projekty podstawowe o wysokim stopniu gotowości do realizacji, a zarazem o kluczowym znaczeniu dla powodzenia procesów rewitalizacyjnych;
- b) projekty uzupełniające o charakterze wspierającym, oddziałujące pośrednio na rozwiązanie problemów społecznych na obszarze rewitalizowanym lub oddziałujące bezpośrednio na ten obszar pod względem społecznym, jednakże jeszcze nie uszczegółowione z punktu widzenia wykonalności organizacyjnej, technicznej i finansowej.

W związku z opracowaniem projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023, zgodnie z obowiązującymi wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 z dnia 2 sierpnia 2016 roku, wydanymi przez Ministra Rozwoju oraz wytycznymi wynikającymi z dokumentu: „Zasady wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020” ze stycznia 2017 roku - **w terminie od 16**

czerwca do 26 czerwca 2017 roku Wójt Gminy Czernichów przeprowadził konsultacje społeczne projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.

W dniu 16 czerwca 2017 r. na stronie internetowej Gminy Czernichów zostało opublikowane ogłoszenie informujące o rozpoczęciu konsultacji społecznych oraz możliwościach aktywnego w nich uczestnictwa⁴⁰. Uwagi do projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów można było zgłaszać w nieprzekraczalnym terminie do 26 czerwca 2017 r. w formie elektronicznej, papierowej oraz ustnej. Ponadto odbyły się 2 spotkania z interesariuszami rewitalizacji Gminy Czernichów:

- spotkanie konsultacyjne dla projektodawców, którzy zgłosili propozycje projektów do Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów w dniu 22 czerwca 2017 r. o godzinie 16.00 w Urzędzie Gminy Czernichów,

- spotkanie konsultacyjne dla mieszkańców i innych interesariuszy rewitalizacji, w dniu 23 czerwca 2017 r. o godzinie 16.00 w Urzędzie Gminy Czernichów.

Spotkanie podsumowujące działania w zakresie opracowania programu rewitalizacji odbyło się 29 czerwca 2017 roku, o godzinie 16.00 w Centrum Kultury w Międzybrodziu Żywieckim.

W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu LPR napłynęły łącznie 2 uwagi pisemne oraz 1 uwaga ustna.

Wszystkie nadesłane formularze zawierały pozytywną ocenę projektu Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023. W formularzach zawarte zostały ponadto uwagi dotyczące treści Programu, które szczegółowo opisano w raporcie z konsultacji, wraz z informacją o sposobie odniesienia się do uwag⁴¹. W ramach konsultacji społecznych dotyczących projektu LPR wpłynęły łącznie 3 uwagi: w pełni uwzględnione zostały 3 uwagi.

W ramach realizacji LPR partycypacja społeczna obejmować będzie głównie działania o charakterze konsultacyjno-informacyjnym, które dotyczyć będą między innymi przygotowania lub realizacji projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Na etapie wdrażania LPR przewiduje się wprowadzenie wielu działań związanych z komunikacją społeczną. Podstawowym elementem będzie publikowanie na stronie internetowej Urzędu Gminy i w biuletynie informacji publicznej Urzędu Gminy bieżących informacji o stanie realizacji przedsięwzięć w ramach LPR. Na stronie internetowej Urzędu Gminy powinien także znaleźć się formularz

⁴⁰ <http://czernichow.com.pl/wiecej-1421-1.htm>

⁴¹ <http://czernichow.com.pl/fotki/1421/pliki/raport%20z%20konsultacji%20spolecznych.pdf>

kontaktowy za pomocą, którego wszyscy interesariusze rewitalizacji będą mogli otrzymać informacje o bieżących działaniach rewitalizacyjnych oraz włączyć się w ich realizację.

Przewiduje się także prowadzenie cyklicznych badań jakościowych w formie ankiety elektronicznej oraz papierowej służącej badaniu aktualnych potrzeb i problemów na obszarze rewitalizacji oraz ocenie przynajmniej niektórych wskaźników stopnia realizacji celów rewitalizacji. W ramach zapewnienia aktywnego udziału różnych grup interesariuszy w procesie wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji przewiduje się także organizację otwartych spotkań sprawozdawczych z realizacji LPR oraz spotkań informujących i włączających społeczność w działania związane z realizacją projektów rewitalizacyjnych. Otwarte spotkania będą stanowiły możliwość wymiany wiedzy i dobrych praktyk z zakresu realizacji różnorodnych projektów oraz będą mogły służyć nawiązywaniu nowych partnerstw i wdrażania nowych pomysłów usprawniających realizację programu.

O wszystkich planowanych spotkaniach interesariusze rewitalizacji powinni zostać poinformowani minimum na 7 dni przed planowanym terminem spotkania.

W celu efektywnego prowadzenia działań komunikacyjnych i partycypacyjnych wśród społeczności lokalnej planuje się realizację następujących aktywności:

- rozwój i aktualizacja podstrony do strony Urzędu Gminy Czrniców dedykowanej rewitalizacji i wdrażaniu LPR, na której publikowane będą bieżące wiadomości o projektach i programie;
- wykorzystanie mediów społecznościowych w zakresie komunikowania o realizacji projektów, jak i bieżących wiadomości;
- publikacja tekstów w mediach, m.in. na lokalnych portalach internetowych, lokalnej prasie.

Wymiana informacji i wiedzy podczas realizacji zaplanowanych działań rewitalizacyjnych jest elementem podstawowym w działaniu rewitalizacyjnym. Władze gminy, realizując określony program rewitalizacyjny, na każdym jego etapie powinny informować mieszkańców i innych interesariuszy o podjętych i planowanych działaniach. Wypracowanie odpowiedniego kanału włączania społeczności i informowania jej na bieżąco o tym, co dzieje się w procesie rewitalizacji, może przesądzić o skuteczności realizacji przedsięwzięcia.

W proces wdrażania i monitorowania programu rewitalizacji planuje się zaangażować przedstawicieli wszystkich grup interesariuszy:

- mieszkańców gminy, w tym obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczystych nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na obszarze rewitalizacji;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność gospodarczą;
- podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze rewitalizacji działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- inne podmioty realizujące działania na obszarze rewitalizacji.

Za komunikację społeczną w ramach programu rewitalizacji odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Gminy w Czernichowie, którzy będą podejmować działania w tym zakresie we współpracy z Wójtem Gminy Czernichów, radnymi, pracownikami samorządowymi i partnerami programu. Należy zadbać o to, aby informacje przekazywane były w sposób zaplanowany i skoordynowany. Plany działań komunikacyjnych uwzględniane będą w budżecie gminy na kolejne lata.

13 SPIS TABEL

<i>Tabela 1. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów. -----</i>	<i>12</i>
<i>Tabela 2. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów. -----</i>	<i>13</i>
<i>Tabela 3. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru zdegradowanego na terenie Gminy Czernichów. -----</i>	<i>14</i>
<i>Tabela 4. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – demografia.-----</i>	<i>24</i>
<i>Tabela 5. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ---</i>	<i>26</i>
<i>Tabela 6. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ---</i>	<i>28</i>
<i>Tabela 7. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ---</i>	<i>30</i>
<i>Tabela 8. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ---</i>	<i>32</i>
<i>Tabela 9. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna. ---</i>	<i>34</i>
<i>Tabela 10. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.--</i>	<i>36</i>
<i>Tabela 11. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – pomoc społeczna.--</i>	<i>38</i>
<i>Tabela 12. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przemoc. -----</i>	<i>39</i>
<i>Tabela 13. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość. -----</i>	<i>40</i>
<i>Tabela 14. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – przestępczość. -----</i>	<i>42</i>
<i>Tabela 15. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – rynek pracy. -----</i>	<i>43</i>
<i>Tabela 16. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja.-----</i>	<i>45</i>
<i>Tabela 17. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – edukacja.-----</i>	<i>47</i>
<i>Tabela 18. Czynniki społeczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywność społeczna. -----</i>	<i>49</i>
<i>Tabela 19. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera społeczna.-----</i>	<i>51</i>
<i>Tabela 20. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – zadłużenie w podatku gminy.-----</i>	<i>52</i>
<i>Tabela 21. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – działalność gospodarcza.-----</i>	<i>53</i>
<i>Tabela 22. Czynniki gospodarcze służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – aktywne i nowe podmioty gospodarcze.-----</i>	<i>55</i>
<i>Tabela 23. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera</i>	

<i>gospodarcza.</i>	57
<i>Tabela 24. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.</i>	58
<i>Tabela 25. Czynniki przestrzenno-funkcjonalne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego.</i>	60
<i>Tabela 26. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera przestrzenno-funkcjonalna.</i>	62
<i>Tabela 27. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – poziom degradacji dróg.</i>	63
<i>Tabela 28. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba nieruchomości podłączonych do kanalizacji.</i>	65
<i>Tabela 29. Czynniki techniczne służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba nieruchomości podłączonych do sieci wodociągowej.</i>	66
<i>Tabela 30. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera techniczna.</i>	67
<i>Tabela 31. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – uciążliwość ruchu tranzytowego dla środowiska oraz poziom występowania dzikich wysypisk śmieci.</i>	68
<i>Tabela 32. Czynniki środowiskowe służące wyznaczeniu obszaru zdegradowanego – liczba budynków pokrytych azbestem.</i>	70
<i>Tabela 33. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe – sfera środowiskowa.</i>	71
<i>Tabela 34. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe.</i>	73
<i>Tabela 35. Liczba mieszkańców w jednostkach przestrzennych na obszarze zdegradowanym Gminy Czernichów oraz powierzchnia obszarów.</i>	76
<i>Tabela 36. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) społecznych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego na terenie Gminy Czernichów.</i>	77
<i>Tabela 37. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) gospodarczych i funkcjonalno-przestrzennych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Czernichów.</i>	78
<i>Tabela 38. Sumaryczny wykaz czynników (wskaźników) technicznych i środowiskowych analizowanych w procesie diagnozy na potrzeby wyznaczenia obszaru rewitalizowanego na terenie Gminy Czernichów.</i>	78
<i>Tabela 39. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.</i>	79
<i>Tabela 40. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna.</i>	80
<i>Tabela 41. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu</i>	

wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna. -----	81
Tabela 42. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna. -----	82
Tabela 43. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera społeczna. -----	83
Tabela 44. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera gospodarcza. -----	84
Tabela 45. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera przestrzenno-funkcjonalna. -----	85
Tabela 46. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera techniczna. -----	86
Tabela 47. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe w celu wyznaczenia obszaru do rewitalizacji – sfera środowiskowa. -----	87
Tabela 48. Syntetyczne zestawienie liczby wskaźników obrazujących zjawiska kryzysowe, służących wyznaczeniu obszaru rewitalizowanego. -----	88
Tabela 49. Jednostki administracyjne zaliczone do obszaru rewitalizowanego. -----	90
Tabela 50. Mienie komunalne Gminy Czernichów (wykaz gruntów stanowiących własność gminy i będących w użytkowaniu wieczystym). -----	93
Tabela 51. Analiza SWOT dla obszarów do rewitalizacji. -----	112
Tabela 52. Kluczowe problemy zidentyfikowane na podobszarach do rewitalizacji wraz z wybranymi wskaźnikami określającymi zjawiska kryzysowe oraz odpowiadającymi im potencjałami. -----	115
Tabela 53. Cel operacyjny i kierunki działań społecznych. -----	141
Tabela 54. Cel operacyjny oraz kierunki działań gospodarczych. -----	142
Tabela 55. Cel operacyjny oraz kierunki działań przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych. -----	142
Tabela 56. Cel operacyjny oraz kierunki działań środowiskowych. -----	142
Tabela 57. Wykaz projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023 wraz z odniesieniem do problemów i celów rewitalizacji oraz rezultatów planowanych działań. -----	145
Tabela 58. Harmonogram wdrażania projektów. -----	194
Tabela 59. Wykaz projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023 wraz z odniesieniem do kosztów, źródeł finansowania oraz okresu realizacji. -----	197
Tabela 60. Wykaz projektów komplementarnych do projektów ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023. -----	207
Tabela 61. Charakterystyka wskaźników określających postęp w osiągnięciu celów rewitalizacji w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023. -----	220

<i>Tabela 62. Charakterystyka obszarów współpracy oraz mechanizmów integrowania działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji Gminy Czernichów do roku 2023.</i>	<i>225</i>
---	------------

14 SPIS MAP

<i>Mapa 1. Podział Gminy Czernichów na 15 okręgów wyborczych będących podstawą delimitacji obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.</i>	<i>17</i>
<i>Mapa 2. Obszar zdegradowany w Gminie Czernichów – zaznaczono fioletowym szrafem.</i>	<i>75</i>
<i>Mapa 3. Obszary do rewitalizacji na terenie Gminy Czernichów.</i>	<i>91</i>
<i>Mapa 4. Podobszar do rewitalizacji numer 1.</i>	<i>98</i>
<i>Mapa 5. Podobszar do rewitalizacji numer 2.</i>	<i>102</i>
<i>Mapa 6. Podobszar do rewitalizacji numer 3.</i>	<i>107</i>
<i>Mapa 7. Podobszar do rewitalizacji numer 4.</i>	<i>111</i>
<i>Mapa 8 Mapa poglądowa lokalizacji projektów rewitalizacyjnych, w zakresie projektów podstawowych i uzupełniających.</i>	<i>193</i>

15 SPIS RYSUNKÓW

<i>Rysunek 1. Główne elementy Lokalnego Programu Rewitalizacji.</i>	<i>9</i>
<i>Rysunek 2. Struktura organizacyjna ds. rewitalizacji w Urzędzie Gminy Czernichów.</i>	<i>217</i>

16 SPIS WYKRESÓW

<i>Wykres 1. Piramida wieku mieszkańców Gminy Czernichów.</i>	<i>19</i>
<i>Wykres 2. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2015 w Gminie Czernichów.</i>	<i>20</i>
<i>Wykres 3. Migracje na pobyt stały w latach 1995 – 2014 w Gminie Czernichów.</i>	<i>21</i>